

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 15.12.2020
COM(2020) 842 final

2020/0374 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om öppna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn (rättsakten om digitala marknader)

(Text av betydelse för EES)

{SEC(2020) 437 final} - {SWD(2020) 363 final} - {SWD(2020) 364 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Digitala tjänster har medfört viktiga innovativa fördelar för användarna och bidragit till den inre marknaden genom att erbjuda nya affärsmöjligheter och underlätta gränsöverskridande handel. I dag omfattar dessa digitala tjänster en rad olika dagliga aktiviteter, däribland onlinebaserade förmedlingstjänster såsom näthandelsplatser, onlinebaserade sociala nätverkstjänster, onlinebaserade sökmotorer, operativsystem och programvarubutiker. De digitala tjänsterna ökar konsumenternas valmöjligheter, förbättrar industrins effektivitet och konkurrenskraft och kan öka medborgarnas deltagande i samhällslivet. Mer än 10 000 onlineplattformar är verksamma i Europas digitala ekonomi, varav de flesta är små och medelstora företag, men ett litet antal stora onlineplattformar står för den största delen av det totala värde som genereras.

Stora plattformar har gynnats av sektorns särdrag såsom starka nätverkseffekter, som ofta är inbäddade i plattformarnas egna plattformsekosystem, och dessa plattformar utgör centrala strukturerande element i dagens digitala ekonomi och förmedlar merparten av transaktionerna mellan slutanvändare och företagsanvändare. Många av dessa företag tillämpar dessutom omfattande spårning och profilering av slutanvändare¹. Ett fåtal stora plattformar fungerar allt oftare som nätportar eller grindvakter mellan företagsanvändare och slutanvändare och åtnjuter en fast förankrad och varaktig ställning, ofta till följd av inrättandet av anhopningar av ekosystem runt deras centrala plattformstjänster, och detta förstärker befintliga hinder för inträde på marknaden.

Grindvakterna har som sådana stor inverkan på och betydande kontroll över tillträdet till digitala marknader, och de är fast förankrade på dessa marknader, vilket leder till att många företagsanvändare blir starkt beroende av dessa grindvakter, och detta leder i vissa fall till otillbörligt beteende gentemot dessa företagsanvändare. Det leder också till negativa effekter för möjligheten att konkurrera med de berörda centrala plattformstjänsterna. Dessa effekter kan inte hanteras fullt ut genom medlemsstaternas lagstiftningsinitiativ; utan åtgärder på EU-nivå kan de leda till en fragmentering av den inre marknaden.

Otillbörliga metoder och bristande konkurrensmöjligheter leder till ineffektiva resultat inom den digitala sektorn i form av högre priser, lägre kvalitet samt färre valmöjligheter och mindre innovation – till nackdel för de europeiska konsumenterna. Att ta itu med dessa problem är av yttersta vikt med tanke på den digitala ekonomins storlek (uppskattningsvis mellan 4,5 % och 15,5 % av världens BNP 2019, med en växande trend) och onlineplattformarnas viktiga roll på digitala marknader med deras samhälleliga och ekonomiska konsekvenser².

Även om vissa av dessa fenomen som är specifika för den digitala sektorn och centrala plattformstjänster i viss utsträckning också observeras i andra sektorer och på andra

¹ Sådan spårning och profilering av slutanvändare online är inte nödvändigtvis ett problem i sig, men det är viktigt att se till att detta sker på ett kontrollerat och öppet sätt med avseende på integritet, dataskydd och konsumentskydd.

² Exempelvis betonade rådet, i sina slutsatser om stärkande av europeiskt innehåll i den digitala ekonomin och om skydd av ett fritt och pluralistiskt mediasystem, vikten av att säkerställa lika villkor som stöder grundläggande värden såsom kulturell mångfald och mediepluralism.

marknader, är förslaget tillämpningsområde begränsat till den **digitala sektorn**, eftersom problemen där är de mest akuta ur ett inre marknads perspektiv.

Bristande konkurrensmöjligheter och otillbörliga metoder inom den digitala sektorn är vanligare och mer uttalade för vissa digitala tjänster än för andra. Detta gäller särskilt för allmänt spridda och använda digitala tjänster och infrastrukturer som oftast utgör direkt mellanliggande led mellan företagsanvändare och slutanvändare. Erfarenheterna av efterlevnadskontroll enligt EU:s konkurrensregler, ett stort antal expertutlåtanden och studier samt resultaten från det öppna offentliga samrådet visar att det finns ett antal digitala tjänster med följande egenskaper: i) Starkt koncentrerade mångsidiga plattformstjänster, där vanligtvis en eller mycket få stora digitala plattformar fastställer de kommersiella villkoren med betydande autonomi. ii) Ett fåtal stora digitala plattformar fungerar som nätportar som gör det möjligt för företagsanvändare att nå sina kunder och vice versa. iii) Makten hos dessa stora digitala plattformars grindvakter missbrukas ofta genom otillbörligt beteende gentemot ekonomiskt beroende företagsanvändare och kunder³. Förslaget begränsas därför ytterligare till ett antal ”**centrala plattformstjänster**” där de konstaterade problemen är mest uppenbara och framträdande och där närvaron av ett begränsat antal stora onlineplattformar, som fungerar som nätportar för företagsanvändare och slutanvändare, har lett till eller sannolikt kommer att leda till att det blir svårt att konkurrera med dessa tjänster och på de marknader där tjänsterna tillhandahålls. Dessa centrala plattformstjänster inbegriper i) **onlinebaserade förmedlingstjänster** (exempelvis handelsplatser, appbutiker och onlinebaserade förmedlingstjänster i andra sektorer som mobilitet, transport eller energi, ii) **onlinebaserade sökmotorer**, iii) **sociala nätverkstjänster**, iv) **videodelningsplattformstjänster**, v) **nummeroberoende interpersonella elektroniska kommunikationstjänster**, vi) **operativsystem**, vii) **molntjänster** och viii) **annonstjänster**, inbegripet annonseringsnätverk, annonsutbyten och andra annonsförmedlingstjänster, när dessa annonseringstjänster är relaterade till en eller flera av de övriga centrala plattformstjänster som nämns ovan.

Det faktum att en digital tjänst betraktas som en central plattformstjänst innebär inte att det uppstår problem med bristande konkurrensmöjligheter och otillbörliga metoder med avseende på varje leverantör av dessa centrala plattformstjänster. Risken för att sådana problem ska uppstå förefaller dock vara särskilt stor när den centrala plattformstjänsten drivs av en grindvakt. **Leverantörer av centrala plattformstjänster** kan betecknas som **grindvakter** om de i) **har en betydande inverkan på den inre marknaden**, ii) **driver en eller flera viktiga nätportar för kunder** och iii) **åtnjuter eller förväntas åtnjuta en fast förankrad och varaktig ställning i sin verksamhet**.

Sådan grindvaksstatus kan fastställas antingen med hänvisning till tydligt avgränsade och lämpliga kvantitativa mått, som kan användas som motbevisbara presumtioner för att fastställa specifika leverantörers status som grindvakt, eller på grundval av en kvalitativ bedömning från fall till fall genom en marknadsundersökning.

De identifierade grindvaksrelaterade problemen hanteras för närvarande inte (eller hanteras inte på ett effektivt sätt) i befintlig EU-lagstiftning eller i medlemsstaternas nationella lagstiftning. Även om lagstiftningsinitiativ har inletts eller är under övervägande i flera medlemsstater kommer de inte att vara tillräckliga för att lösa problemen. Även om sådana initiativ är begränsade till det nationella territoriet bedriver grindvakter vanligtvis gränsöverskridande verksamhet, ofta på global nivå, och de använder ofta sina affärsmodeller

³ Se även avsnitt 5.2.1 i konsekvensbedömningen för närmare uppgifter.

globalt. Utan åtgärder på EU-nivå kan befintlig och kommande nationell lagstiftning leda till ökad fragmentering av lagstiftningen när det gäller plattformsrummet.

Syftet med förslaget är därför att göra det möjligt för plattformar att **frigöra sin fulla potential** genom att på EU-nivå ta itu med de mest framträdande fallen av otillbörliga metoder och bristande konkurrensmöjligheter, så att både slutanvändare och företagsanvändare kan **dra full nytta av plattformsekonomin** och den digitala ekonomin som helhet i en konkurrensutsatt och rättvis miljö.

Behovet att ta itu med dessa problem i den digitala ekonomin betonades i kommissionens meddelande *Att forma EU:s digitala framtid*⁴ där man konstaterade att "[m]ed utgångspunkt i logiken bakom den inre marknaden kan ytterligare regler behövas för att säkerställa öppenhet för utmaning, rättvisa, innovation och möjlighet att komma in på marknaden, samt ett samhällsintresse som går utöver konkurrens eller ekonomiska överväganden". I meddelandet tillkännagavs också att kommissionen "kommer (...) att ytterligare undersöka förhandsregler för att säkerställa att marknader som kännetecknas av stora plattformar med betydande nätverkseffekter vilka agerar som portvakter förblir rättvisa och utmaningsbara för innovatörer, företag och nya marknadsaktörer".

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Detta förslag bygger på den befintliga P2B-förordningen⁵, utan att strida mot den. De definitioner som används i detta förslag är förenliga med den förordningen, särskilt definitionerna av "onlinebaserade förmedlingstjänster" och "onlinebaserade sökmotorer". Utöver de grundläggande regler om transparens och rättvisa som gäller för alla onlineplattformar oavsett storlek eller ställning, vilka infördes i P2B-förordningen, fastställs i detta förslag tydligt definierade skyldigheter för ett mycket begränsat antal gränsöverskridande leverantörer av centrala plattformstjänster som fungerar som viktiga nätportar genom vilka företagsanvändare kan nå slutanvändare. Slutligen kan kommissionen i sitt arbete för att kontrollera efterlevnad av dessa skyldigheter dra nytta av den transparens som onlinebaserade förmedlingstjänster och sökmotorer måste tillhandahålla enligt P2B-förordningen avseende metoder som, om de används av grindvakter, kan vara olagliga enligt förteckningen över skyldigheter.

Förslaget är också helt förenligt med förslaget till en rättsakt om digitala tjänster. Rättsakten om digitala tjänster är ett övergripande initiativ som fokuserar på frågor som onlinemellanhänders ansvar för innehåll från tredje part, användarnas säkerhet online och asymmetriska krav på tillbörlig aktsamhet för olika leverantörer av informationssamhällets tjänster beroende på typen av samhällsrisiker som sådana tjänster utgör. Förslaget till rättsakt om digitala marknader handlar däremot om ekonomiska obalanser, otillbörliga affärsmetoder från grindvaktars sida och deras negativa konsekvenser, t.ex. sämre konkurrensmöjligheter på plattformsmarknader.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Förslaget är förenligt med kommissionens digitala strategi i dess bidrag till att säkerställa en rättvis och konkurrenskraftig digital ekonomi, en av de tre huvudpelarna i den politiska

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1150 av den 20 juni 2019 om främjande av rättvisa villkor och transparens för företagsanvändare av onlinebaserade förmedlingstjänster (text av betydelse för EES), EUT L 186, 11.7.2019, s. 57.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1150 av den 20 juni 2019 om främjande av rättvisa villkor och transparens för företagsanvändare av onlinebaserade förmedlingstjänster (text av betydelse för EES), EUT L 186, 11.7.2019, s. 57.

inriktning och de mål som tillkännagavs i meddelandet *Att forma EU:s digitala framtid*. Det kommer att utgöra en enhetlig, effektiv och proportionell ram för att ta itu med problem i den digitala ekonomin som för närvarande inte kan åtgärdas eller inte kan åtgärdas på ett effektivt sätt.

Förslaget kompletterar EU:s (och medlemsstaternas) befintliga konkurrensregler. Förslaget tar itu med otillbörliga metoder som tillämpas av grindvakter och som antingen faller utanför EU:s befintliga konkurrensregler eller inte kan åtgärdas lika effektivt genom dessa regler, med tanke på att kontroll av efterlevnad av antitrustreglerna rör situationen på specifika marknader, ofrånkomligen ingriper efter det att det konkurrensbegränsande beteendet eller missbruket av en dominerande ställning har ägt rum och inbegriper utredningsförfaranden som syftar till att fastställa överträdelsen och som tar tid. Det nuvarande förslaget minimerar de skadliga strukturella effekterna av otillbörliga metoder på förhand, utan att begränsa möjligheten att ingripa i efterhand enligt EU:s och medlemsstaternas konkurrensregler.

Förslaget är anpassat till andra EU-instrument, bland annat EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna och den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, den allmänna dataskyddsförordningen⁶ och EU:s konsumentlagstiftning.

Förslaget kompletterar dataskyddslagarna. Transparenskyldigheter avseende bred konsumentprofilering kommer att bidra till kontrollen av efterlevnaden av den allmänna dataskyddsförordningen, medan obligatorisk ”opt-out” för samkörning av data mellan centrala plattformstjänster kompletterar den befintliga skyddsnivå som den allmänna dataskyddsförordningen ger. I förslaget klargörs att det är grindvakternas uppgift att se till att de skyldigheter som fastställs i förordningen efterlevs i full överensstämmelse med annan EU-lagstiftning, exempelvis avseende skydd av personuppgifter och integritet eller konsumentskydd.

Förslaget är också förenligt med den riktade och skräddarsydda förhandsregleringen av specifika sektorer, inbegripet de regler som gäller för elektroniska kommunikationstjänster eller blankning samt med befintliga initiativ som är inriktade på skadliga affärsmetoder i offlinevärlden⁷.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Medlemsstaterna tillämpar eller överväger att tillämpa olika nationella regler för att ta itu med de problem som uppstår till följd av företagsanvändares betydande beroende av centrala plattformstjänster som tillhandahålls av grindvakter och de problem som uppstår till följd av

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (Text av betydelse för EES) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁷ Se exempelvis [Europaparlamentets och rådets direktiv \(EU\) 2019/633 av den 17 april 2019 om otillbörliga handelsmetoder mellan företag i jordbruks- och livsmedelskedjan](#). För att förbättra jordbrukarnas och de små och medelstora företagens ställning i jordbruks- och livsmedelskedjan har EU antagit denna lagstiftning som förbjuder vissa otillbörliga handelsmetoder mellan svagare leverantörer gentemot starkare köpare. Dessa inbegriper (men begränsas inte till) sena betalningar för färskvaror, annulleringar av order med kort varsel, ensidiga ändringar av avtal, vägran att ingå ett skriftligt avtal, återlämnande av osålda eller förstörda produkter eller betalning för köparens marknadsföring.

deras otillbörliga beteende gentemot sina företagsanvändare. Denna situation skapar en fragmentering av lagstiftningen, eftersom reglerna för att hantera orättvisa i beroendeförhållanden med sådana grindvakter och möjligheten att konkurrera med dessa tjänster skiljer sig åt, särskilt när det gäller förutsättningarna för och omfattningen av ingripandet, och ökar efterlevnadskostnaderna för företag som är verksamma på den inre marknaden. Utan åtgärder på EU-nivå kommer detta att förvärras ytterligare genom antagandet av nya initiativ som planeras i flera medlemsstater, medan man i andra medlemsstater fortfarande inte åtgärdar den orättvisa och de sämre konkurrensmöjligheter som är förknippade med centrala plattformstjänster som tillhandahålls av grindvakter. Med tanke på den inneboende gränsöverskridande karaktären hos de centrala plattformstjänster som tillhandahålls av grindvakter kommer fragmenteringen av lagstiftningen att allvarligt undergräva funktionen hos den inre marknaden för digitala tjänster samt de digitala marknadernas funktion i stort. Därför är harmonisering på EU-nivå nödvändig och artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*) är den relevanta rättsliga grunden för detta initiativ.

- **Subsidiaritetsprincipen**

Målen med förslaget kan inte uppnås av medlemsstaterna själva, eftersom problemen till sin natur är gränsöverskridande och inte begränsade till enskilda medlemsstater eller till en undergrupp av medlemsstater. Den digitala sektorn som sådan och i synnerhet de centrala plattformstjänster som tillhandahålls eller erbjuds av grindvakter är av gränsöverskridande natur, vilket framgår av volymerna i gränsöverskridande handel och av den fortfarande outnyttjade potentialen för framtida tillväxt, något som illustreras av mönstret hos och volymerna i den gränsöverskridande handel som förmedlas av digitala plattformar. Nästan 24 % av den totala näthandeln i Europa är gränsöverskridande.

Digitala aktörer verkar vanligtvis i flera medlemsstater, om än inte på EU-nivå, vilket i dag särskilt är fallet för tjänster som annonsering online, onlinebaserade sociala nätverkstjänster, näthandelsplatser, molntjänster, onlinebaserade söktjänster, videodelningsplattformstjänster, nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster och operativsystem. De problem som identifierats har därför relevans för unionen, eftersom de uppstår över gränserna och berör flera medlemsstater, vilket innebär att de inte är begränsade till en medlemsstats territorium⁸. Detta är särskilt fallet för centrala plattformstjänster som tillhandahålls eller erbjuds av grindvakter.

Även de medlemsstater som ännu inte har antagit lagstiftning för att ta itu med orättvisor och minskade konkurrensmöjligheter på marknaden för centrala plattformstjänster som tillhandahålls eller erbjuds av grindvakter överväger i allt högre grad nationella åtgärder i detta syfte. Olika nationella lagstiftningar inom EU kan, förutom att de inte är tillräckligt effektiva, leda till ökad fragmentering och ökade efterlevnadskostnader för stora marknadsaktörer och de företagsanvändare som är beroende av dem. Samtidigt påverkas även uppstarts företag och mindre företag negativt av denna situation, eftersom den hindrar dem från att skala upp verksamheten och expandera över gränserna, och därmed nå nya marknader, erbjuda bättre och diversifierade produkter till mer konkurrenskraftiga priser och, i

⁸ Medborgarnas och intressenternas svar på kommissionens öppna offentliga samråd och synpunkterna från de nationella konkurrensmyndigheter som besvarade kommissionens frågeformulär tyder på att marknadsmisslyckanden verkar vara utbredda i hela unionen, särskilt på digitala gränsöverskridande marknader. Se [Summary of the Stakeholder Consultation on the New Competition Tool](#) och [Summary of the contributions of the NCAs to the impact assessment of the new competition tool](#). De som svarade uppgav att marknadsmisslyckanden kan förekomma inom alla industrisektorer, men flera av dem betonade att de är särskilt framträdande på det digitala området. Se även bilaga 5.4 i konsekvensbedömningen.

förekommande fall, växa så att de kan utmana etablerade aktörer inom den digitala sektorn. Genom att ta itu med otillbörliga metoder när det gäller centrala plattformstjänster som drivs av grindvakter på unionsnivå kommer den inre marknadens funktion därför att förbättras genom tydliga uppföranderegler som ger alla berörda parter rättslig klarhet och genom en EU-omfattande interventionsram som gör det möjligt att effektivt ta itu med skadliga metoder i rätt tid och på ett effektivt sätt. Ett av villkoren för att betecknas som grindvakt är att leverantören av centrala plattformstjänster har en betydande inverkan på den inre marknaden.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget syftar till att bidra till en väl fungerande inre marknad för digitala tjänster genom att säkerställa att marknader i hela unionen där grindvakter finns är konkurrensutsatta och rättvisa. Detta bör främja innovation, högkvalitativa digitala produkter och tjänster, rättvisa och konkurrenskraftiga priser och fritt val för användare inom den digitala sektorn.

I detta sammanhang fokuserar förslaget endast på de digitala tjänster som är mest utbredda bland företagsanvändare och slutanvändare ("centrala plattformstjänster") och där, till följd av rådande villkor, problemen med bristande öppenhet och otillbörliga metoder från grindvakternas sida är mer uppenbara och akuta ur ett inre marknads perspektiv. De centrala plattformstjänster som omfattas är endast sådana där det finns starka belägg för i) hög koncentration, där vanligtvis en eller mycket få stora onlineplattformar fastställer de kommersiella villkoren med betydande autonomi i förhållande till sina (potentiella) utmanare, kunder eller konsumenter, ii) beroende av ett fåtal stora onlineplattformar som fungerar som nätportar som gör det möjligt för företagsanvändare att nå och interagera med sina kunder, och iii) en situation där leverantörer av centrala plattformstjänster ofta missbrukar sin makt genom otillbörligt beteende gentemot ekonomiskt beroende företagsanvändare och kunder.

Förslaget gäller därför endast de leverantörer som uppfyller tydligt definierade kriterier, enligt ovan, för att betraktas som grindvakt. Användningen av kvantitativa tröskelvärden, som grund för en motbevisbar presumtion, kompletteras med användning av kvalitativa kriterier som anges i förslaget. Detta gör det möjligt för kommissionen att som grindvakter beteckna leverantörer av centrala plattformstjänster som uppvisar samma eller liknande risker avseende rättvisa och konkurrensmöjligheter på marknaden, och samtidigt garanteras att skyldigheterna endast gäller för relevanta leverantörer av centrala plattformstjänster.

Den förteckning över skyldigheter som föreskrivs i förslaget har begränsats till sådana metoder som i) är särskilt otillbörliga eller skadliga, ii) kan identifieras på ett klart och otvetydigt sätt för att ge den nödvändiga rättssäkerheten för grindvakter och andra berörda parter, och iii) för vilka det finns tillräcklig erfarenhet. Förslaget ger möjlighet till en skräddarsydd tillämpning av vissa av skyldigheterna genom en dialog mellan kommissionen och de berörda grindvakterna. Det gör det dessutom möjligt att på ett flexibelt sätt täcka ytterligare metoder, som är otillbörliga på liknande sätt eller som på samma sätt äventyrar rättvisan eller möjligheten att konkurrera, efter en grundlig marknadsundersökning av effekterna av dessa metoder. Denna mekanism säkerställer att det inte förekommer någon överreglering samtidigt som man undviker att inga ingripanden görs avseende liknande metoder som tillämpas av samma grindvakter, där metoder kan utvecklas över tiden.

De föreslagna åtgärderna är proportionella eftersom de uppnår sitt syfte genom att endast lägga en börda på företag inom den digitala sektorn på ett riktat sätt. Förslaget kräver att de företag som är föremål för en utredning samarbetar, men de administrativa kostnaderna skulle vara proportionella och skulle sannolikt inte kräva några betydande merkostnader med tanke på de redan befintliga regleringsstrukturerna till följd av tillämpningen av annan EU-lagstiftning (t.ex. EU:s koncentrationsförordning och förordningen om konsumentskyddssamarbete). När det gäller efterlevnadskostnaderna för grindvakter skulle de

vara rimliga, eftersom de till stor del skulle ersätta de höga kostnader som stora leverantörer av centrala plattformstjänster ådrar sig för att efterleva olika regleringsåtgärder som gradvis införs eller sannolikt kommer att införas i olika medlemsstater. Sådana kostnader skulle innebära att ytterligare tjänstemän med ansvar för regelefterlevnad kontrollerar företagens policyer mot de nya reglerna och att vissa anställda står i kontakt med kommissionen och svarar på förfrågningar om information⁹.

- **Val av instrument**

Endast ett lagstiftningsinstrument kan på ett effektivt sätt ta itu med de problem som identifierats. En förordning är dessutom nödvändig, eftersom den är direkt tillämplig i medlemsstaterna, fastställer samma nivå av rättigheter och skyldigheter för privata parter och möjliggör en enhetlig och effektiv tillämpning av regler i den till sin natur gränsöverskridande onlineförmedlade handel som genereras i den onlinebaserade plattformsekonomin. En förordning är bäst lämpad för att ta itu med de problem avseende rättvisa och konkurrensmöjligheter som identifierats och förhindra fragmentering av den inre marknaden för centrala plattformstjänster som tillhandahålls eller erbjuds av en grindvakt.

3. RESULTAT AV SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Samråd med berörda parter**

Kommissionen har genomfört omfattande samråd om ett brett spektrum av onlineplattformarrelaterade frågor, bland annat om den ekonomiska styrkan hos mycket stora onlineplattformar med en grindvaksroll.

För det första genomförde kommissionen mellan den 2 juni och den 8 september 2020 två separata öppna offentliga samråd som gällde två separata inledande konsekvensbedömningar för i) paketet med rättsakten om digitala tjänster, ett förhandsregleringsinstrument för stora onlineplattformar som har betydande nätverkseffekter och som fungerar som grindvakter på EU:s inre marknad¹⁰, och för ii) det nya konkurrensverktyget¹¹.

För det andra genomförde kommissionen ett samråd med berörda parter om interimrapporterna från observationscentrumet för onlineplattformsekonomin¹², till stöd för det aktuella initiativet¹³.

För det tredje har seminarier,¹⁴ konferenser¹⁵ och forskning som genomförts av gemensamma forskningscentrumet (JRC) bidragit till problemformuleringen och bidragit till att fastställa preliminära policyalternativ. Utöver de samrådsverktyg som användes har kommissionens

⁹ Se avsnitt 6.6.1. i konsekvensbedömningen för närmare analys.

¹⁰ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12418-Digital-Services-Act-package-ex-ante-regulatory-instrument-of-very-large-online-platforms-acting-as-gatekeepers> and <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12416-New-competition-tool>.

¹¹ En detaljerad översikt över resultaten av dessa samråd finns i bilaga 2 till konsekvensbedömningen.

¹² <https://platformobservatory.eu/>.

¹³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/commission-expert-group-publishes-progress-reports-online-platform-economy>.

¹⁴ Observatory for the Online Platform Economy Workshop on Market power and Online Advertising, 29 januari 2020. Den 28 juli 2020 och 10 september 2020 organiserade ICF, WIK-Consult GmbH, Cullen International och CEPS akademiska expertpaneler på hög nivå för att stödja kommissionen i utarbetandet av konsekvensbedömningen av plattformar som har betydande nätverkseffekter och som fungerar som grindvakt.

¹⁵ T.ex. konferensen ”Shaping competition policy in the era of digitisation”: <https://ec.europa.eu/competition/scp19/>.

avdelningar också haft bilaterala möten med berörda parter inom ramen för de offentliga samråden och feedbackperioden för de inledande konsekvensbedömningarna.

Slutligen bidrog en strukturerad dialog med medlemsstaterna, särskilt genom expertgruppen för e-handel och bilaterala och multilaterala utbyten och konferenser, till utformningen av policyalternativ.

I allmänhet gav de offentliga samråden ett starkt stöd för ett ingripande mot otillbörliga metoder som används av grindvakter. En stor majoritet av de som svarade i de offentliga samråden och i ett separat frågeformulär från nationella konkurrensmyndigheter höll med om att det finns strukturella problem som inte kan lösas inom ramen för de befintliga konkurrensreglerna. Samma majoritet ansåg att kommissionen borde kunna ingripa på marknader där det finns grindvakter. Denna åsikt uttrycktes av en stor majoritet av företagen och näringslivsorganisationerna, alla organisationer i det civila samhället (inklusive icke-statliga organisationer och fackföreningar) och alla offentliga myndigheter¹⁶. Konsumentorganisationer som BEUC har också lyft fram de särskilda problemen kring onlineplattformar och digitala marknader¹⁷. Dessa ansåg att ett ingripande för att ta itu med dessa problem både skulle skapa rätt incitament för innovation och bidra till att öka konsumenternas valmöjligheter och bana väg för nya plattformar och innovativa och integritetsvänliga tjänster.

Onlineplattformarna hade olika åsikter i frågan, och majoriteten av de stora onlineplattformarna och deras intresseorganisationer ifrågasatte behovet av ett nytt grindvaktsinstrument. Å andra sidan uttryckte många små och medelstora plattformar, särskilt de som är företagsanvändare av stora onlineplattformar, sitt stöd för ett nytt grindvaktsinstrument.

De som hade en annan åsikt hänvisade till att begreppet grindvakt är för brett och i stället bör bedömas från fall till fall och att kommissionen redan idag kan ingripa om en grindvakt agerar i strid med artikel 102 i EUF-fördraget. Kommissionen ansåg dock att artikel 102 i EUF-fördraget inte är tillräcklig för att lösa alla problem med grindvakter, med tanke på att en grindvakt inte nödvändigtvis är en dominerande aktör och att dess metoder kanske inte kan fångas upp av artikel 102 i EUF-fördraget om det inte finns någon påvisbar effekt på konkurrensen på tydligt definierade relevanta marknader. Dessutom medger artikel 102 i EUF-fördraget inte alltid ingripande med den snabbhet som krävs för att hantera dessa metoder, där det brådskar med att vidta åtgärder så snabbt som möjligt och således på effektivast möjliga sätt.

De allra flesta av de som svarade ansåg också att särskilda regler för plattformar bör omfatta förbud och skyldigheter för grindvaktspattformar. De föreslog också att rättsmedel skulle kunna ha en mer processuell karaktär snarare än att föreskriva ett visst beteende. En stor majoritet av de berörda parterna ansåg att den föreslagna förteckningen över problematiska metoder, eller ”svarta listan”, bör inriktas på uppenbart otillbörliga och skadliga metoder som tillämpas av grindvaktspattformar.

¹⁶ Sammanfattning av det öppna offentliga samrådet och förhandsregler, [Summary of the Stakeholder Consultation on the New Competition Tool](#) and [Summary of the contributions of the NCAs to the impact assessment of the new competition tool please see Annex 2 to the Impact Assessment](#).

¹⁷ I BEUC:s svar på det öppna offentliga samrådet anges till exempel att de ”*utmaningar som i synnerhet stora aktörer på digitala marknader står inför kräver nya instrument utöver den traditionella kontrollen av efterlevnad av konkurrenslagstiftningen för att skydda konsumenternas intressen på ett effektivt sätt och i rätt tid.*”

När det gäller definitionen av grindvaktsställning var de berörda parternas åsikter delade. Vissa plattformar hävdade att införlivandet av olika tjänster i utbudet från ett enda plattformsföretag inte säger särskilt mycket om en plattform styrka, vilket också skulle vara fallet när det gäller förmågan att utnyttja tillgångar från ett område i ett annat område. Det föreslogs att beteckning som grindvakt bör vara oberoende av affärsmodell, att bedömningar av grindvakter bör ses över regelbundet, att beteckning som grindvakt bör gälla för identifierade verksamheter och att vissa regler bör gälla för hela sektorn.

I allmänhet påpekade berörda parter i alla kategorier behovet av att säkerställa en hög nivå av samstämmighet och rättssäkerhet, och behovet av att säkerställa att de kriterier som används för att identifiera grindvakter är transparenta, objektiva och lätta att mäta. Användarna hänvisade oftast till en kombination av både kvantitativa och kvalitativa kriterier.

De nationella myndigheterna uttryckte sitt stöd för ett nytt grindvaktsinstrument och behovet av en strategi på EU-nivå för att undvika fragmentering av lagstiftningen, samtidigt som de betonade vikten av att i förväg involvera ansvariga nationella regeringsföreträdare i lagstiftningsprojektet.

Det civila samhället och medieförlagen gav också sitt starka stöd till ett nytt grindvaktsinstrument. Båda efterlyste en lämplig grad av öppenhet på marknaden samt garantier för en viss grad av mediemångfald och respekt för konsumenternas oberoende och valmöjligheter.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Detta initiativ stöds av en konsekvensbedömning och flera externa stödstudier¹⁸. Vidare genomfördes flera offentliga samråd och flera studier av kommissionen eller externa uppdragstagare mellan 2018 och 2020. Observationscentrumet för onlineplattformsekonomin, med stöd av sin expertgrupp med 15 akademiska experter samt en omfattande stödstudie, tillhandahöll ett antal rapporter och analysdokument som bidrog till arbetet med problemformuleringen. Egen ekonomisk forskning och det gemensamma forskningscentrumets (JRC) stöd till policyutformning bidrog ytterligare till den konsekvensbedömning som ligger till grund för detta initiativ. Medlemsstaterna konsulterades också genom ett onlinesamråd som låg till grund för ett möte om initiativet i expertgruppen för e-handel. Slutligen anordnade kommissionen ett antal konferenser, workshoppar och möten med akademiska experter, vars åsikter har bidragit till problemformuleringen och strategin för bevisinhämtning. Vidare bidrog en rad ståndpunktsdokument om grindvaktsplattformar, från medlemsstaterna, samt ett stort antal rapporter och studier från länder utanför EU, till utformningen av instrumentet¹⁹.

- **Konsekvensbedömning**

Den konsekvensbedömning som ligger till grund för förslaget behandlades av kommissionens nämnd för lagstiftningskontroll, som avgav ett positivt yttrande den 10 december 2020. Nämndens yttrande, rekommendationerna och en förklaring av hur de har beaktats finns i bilaga 1 till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar som åtföljer detta förslag. Bilaga 3 innehåller en översikt över vem som skulle påverkas av detta förslag och på vilket sätt.

¹⁸ Impact Assessment Support Study (ICF); M. Motta & M. Peitz (2020), [Intervention trigger and underlying theories of harm - Expert advice for the Impact Assessment of a New Competition Tool](#); G. S. Crawford, P. Rey, & M. Schnitzer (2020), [An Economic Evaluation of the EC's Proposed "New Competition Tool"](#).

¹⁹ Se även avsnitt 5 i bilaga 1 till konsekvensbedömningen om de olika beviskällor som använts.

Kommissionen har undersökt olika policyalternativ för att uppnå det allmänna syftet med detta initiativ, vilket är att säkerställa en väl fungerande inre marknad genom att främja effektiv konkurrens på digitala marknader, och särskilt en konkurrensutsatt och rättvis miljö för onlineplattformar.

För att ta itu med de problem som härrör från problematiskt grindvaktsbeteende jämfördes tre huvudsakliga alternativ: **Alternativ 1 – På förhand upprättad förteckning över grindvakter och direkt gällande skyldigheter; Alternativ 2 – Delvis flexibel ram för beteckning som grindvakt och uppdatering av skyldigheter, inbegripet dialog om regleringsfrågor för genomförandet av vissa av dem; Alternativ 3 – Flexibelt alternativ som uteslutande bygger på kvalitativa tröskelvärden som används för avgränsning.** Vart och ett av dessa alternativ lämnade mer detaljerade utformningsalternativ öppna för politiskt övervägande, till exempel kring den exakta kombinationen av och nivån på de kvantitativa tröskelvärden för avgränsning som ska användas eller den exakta omfattningen av de åtgärder som står till buds om den leverantör som betecknats som grindvakt systematiskt åsidosätter sina skyldigheter.

I alla alternativ skulle kommissionen, som det behöriga regleringsorganet, stå för genomförande, tillsyn och efterlevnadskontroll på EU-nivå. Med tanke på de utvalda företagens alleuropeiska räckvidd verkar en decentraliserad modell för efterlevnadskontroll inte vara ett tänkbart alternativ, inte heller mot bakgrund av den risk för fragmentering av lagstiftningen som initiativet är avsett att åtgärda, och den skulle inte heller vara proportionell med tanke på det begränsade antal grindvakter som skulle omfattas av den föreslagna ramen. För att integrera den nationella sakkunskapen i plattformsekonomin förutses i initiativet dock att kommissionen, innan den fattar vissa beslut (t.ex. om bristande efterlevnad och om böter), samråder med en kommitté bestående av företrädare för medlemsstaterna – rådgivande kommittén för digitala marknader.

Det rekommenderade alternativet (**alternativ 2**) utgörs av a) en fast förteckning över centrala plattformstjänster, b) en kombination av kvantitativa och kvalitativa kriterier för att beteckna leverantörer av centrala plattformstjänster som grindvakter, c) direkt tillämpliga skyldigheter, inbegripet vissa skyldigheter där en dialog om regleringsfrågor kan underlätta ett effektivt genomförande av dem, och d) en möjlighet för kommissionen att uppdatera instrumentet, efter en marknadsundersökning, när det gäller skyldigheterna för grindvakter, genom delegerade akter när man identifierar nya metoder som i lika hög grad är otillbörliga och sannolikt kommer att försämra konkurrensmöjligheterna, och genom ändringsförslag i övriga fall. Marknadsundersökningar kan också visa på behovet av en ändring av förteckningen över centrala plattformstjänster.

Detta alternativ ansågs vara det alternativ som på effektivast möjliga sätt kan bidra till att uppnå målen för detta initiativ. Det gör det möjligt att i rätt tid ingripa mot alla identifierade problematiska metoder, samtidigt som det för vissa av dessa ges möjlighet till en dialog om regleringsfrågor om de genomförandeåtgärder som vidtas av den leverantör som betecknats som grindvakt. Det gör det också möjligt att ta itu med nya otillbörliga metoder och på så sätt åtgärda marknadsmisslyckanden i den dynamiskt föränderliga digitala miljön. För de grindvakter som förväntas ha en fast förankrad och varaktig ställning i sin verksamhet inom en nära framtid, men som ännu inte har en sådan ställning, fastställs i förslaget samtidigt en proportionell undergrupp av skyldigheter som är särskilt relevanta för att skydda och öka konkurrensmöjligheterna.

Det rekommenderade alternativet kommer att öka möjligheterna att konkurrera med centrala plattformstjänster och inom den bredare digitala sektorn, och det kommer att hjälpa företag att övervinna de hinder som härrör från marknadsmisslyckanden eller grindvaktens otillbörliga

affärsmetoder. Detta kommer att bidra till att främja framväxten av alternativa plattformar som skulle kunna leverera högkvalitativa, innovativa produkter och tjänster till överkomliga priser. Rättvisare och skäligare villkor för alla aktörer inom den digitala sektorn skulle göra det möjligt för dem att dra större nytta av plattformsekonomin tillväxtpotential.

Fördelarna kan förväntas leda till större innovationspotential bland mindre företag och till förbättrad tjänstekvalitet, vilket leder till ökad välfärd för konsumenterna. Den förbättrade möjligheten att konkurrera med centrala plattformstjänster enligt det rekommenderade alternativet kan ge ett konsumentöverskott som uppskattas till 13 miljarder euro, dvs. en ökning med omkring 6 % jämfört med grundscenariot²⁰.

Den största kostnaden avser efterlevnadskostnader för grindvakter till följd av de nya reglerna. Andra företag än grindvaktplattformar kan ådra sig vissa administrativa kostnader när de tillmötesgår önskemål om information. Det är dock osannolikt att dessa kostnader kommer att innebära en betydande ökning av de efterlevnadskostnader som företagen annars skulle ådra sig på grund av önskemål om information i ärenden som rör EU:s konkurrensrätt eller enligt olika specifika nationella regler.

Policyalternativens inverkan på olika kategorier av berörda parter (grindvakter, konkurrenter, företagsanvändare, konsumenter, tillsynsmyndigheter) förklaras i detalj i bilaga 3 till den konsekvensbedömning som ligger till grund för detta initiativ. I bilagan görs också en bedömning av effekterna av varje skyldighet per berörd intressentkategori. Bedömningen är både kvantitativ och kvalitativ i den mån det är möjligt.

När det gäller initiativets inverkan på små och medelstora företag, eftersom det är mycket osannolikt att de kan betraktas som grindvakter och inte skulle omfattas av förteckningen över skyldigheter, skulle detta initiativ inte innebära någon ytterligare börda för dem. Genom att skapa lika villkor skulle de nya reglerna i stället göra det möjligt för små och medelstora företag (inklusive företagsanvändare och andra leverantörer av centrala plattformstjänster) att växa på hela den inre marknaden till följd av att betydande hinder för inträde och expansion undanröjs. Man kan förvänta sig att de planerade åtgärderna också skulle leda till ökad konkurrens mellan plattformar för företagsanvändare. Detta väntas leda till tjänster av högre kvalitet till mer konkurrenskraftiga priser i kombination med högre produktivitet. Företagsanvändare skulle också ha större förtroende när det gäller att sälja på nätet, eftersom de skulle skyddas mot otillbörliga metoder.

En mer omfattande verktygslåda för kontroll av efterlevnaden kommer att göra det möjligt för företag att blomstra utifrån sina förmågor. Detta kommer att leda till ekonomisk tillväxt, vilket i sin tur leder till högre skatteintäkter för nationella förvaltningar. Kommissionens börda för genomförandet av detta initiativ är liten (främst omfördelning av befintliga arbetstillfällen) jämfört med fördelarna för ekonomin. De nationella myndigheterna skulle behöva bära vissa smärre administrativa kostnader.

Rättvisa och ökade konkurrensmöjligheter inom den digitala sektorn skulle leda till högre produktivitet, vilket skulle leda till högre ekonomisk tillväxt. Främjandet av ökade möjligheter att konkurrera med centrala plattformstjänster och på digitala marknader är också av särskild betydelse när det gäller att öka handels- och investeringsflödena.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

I detta förslag fastställs åtgärder som ska tillämpas på stora leverantörer av centrala plattformstjänster som uppfyller villkoren för att betecknas som grindvakter. Andra

²⁰ Se bilaga 3 till konsekvensbedömningen.

leverantörer av centrala plattformstjänster och kompletterande tjänster, företagsanvändare och slutanvändare kommer att gynnas av de tydligt definierade och avgränsade skyldigheter som fastställs i dessa. Förslaget syftar också specifikt till att underlätta hållbar tillväxt för centrala plattformstjänster och plattformsekonomin i vidare bemärkelse och är utformat för att vara helt teknikneutralt.

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget är anpassat till EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna, den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt den allmänna dataskyddsförordningen.

Införandet av en dynamisk uppdatering av otillbörliga metoder förutsätter att man säkerställer full respekt för de grundläggande rättigheterna till rättvisa förfaranden och god förvaltning i enlighet med Europakonventionen, som är bindande för EU-institutionerna.

När kommissionen agerar inom den nya ramen skulle dess utredningsbefogenheter omfattas av fullständiga rättigheter i fråga om rättvisa förfaranden, såsom rätten att bli hörd, rätten till ett motiverat beslut och tillgång till rättslig prövning, inbegripet möjligheten att bestrida åtgärder för efterlevnadskontroll och sanktionsåtgärder. Dessa rättigheter gäller vid administrativa förfaranden²¹.

Det rättvisa och förtroendeingivande rättsliga klimat som detta förslag syftar till att skapa ska bidra till att skydda en lämplig jämvikt mellan å ena sidan den näringsfrihet som leverantörer av centrala plattformstjänster åtnjuter, och å andra sidan deras företagsanvändares näringsfrihet (artikel 16 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna).

4. BUDGETKONSEKVENSER

För att på bästa sätt uppnå målen för detta initiativ är det nödvändigt att finansiera ett antal åtgärder både på kommissionsnivå, där en omfördelning av 80 heltidsekvivalenter planeras, och på medlemsstatsnivå genom medlemsstaternas aktiva deltagande i den rådgivande kommittén för digitala marknader, som består av företrädare för medlemsstaterna. De totala ekonomiska resurser som krävs för genomförandet av förslaget under perioden 2021–2027 kommer att uppgå till 81 090 miljoner euro, inklusive 50 640 miljoner euro i administrativa kostnader och 30 450 miljoner euro som helt täcks av anslagen i den fleråriga budgetramen 2021–27 inom finansieringsramen för programmet för den inre marknaden och programmet för ett digitalt Europa. Finansieringen kommer bland annat att stödja verksamheter såsom att beteckna leverantörer av centrala plattformstjänster som grindvakter, genomföra marknadsundersökningar och utföra andra utredningsåtgärder, åtgärder för efterlevnadskontroll och övervakningsåtgärder. Finansieringen kommer också att stödja genomförandet av en regelbunden översyn av specifika delar av förordningen och en utvärdering av förordningen, en fortlöpande utvärdering av de genomförda åtgärdernas ändamålsenlighet och effektivitet samt kostnader för att underhålla, utveckla, hysa, driva och stödja ett centralt informationssystem. En detaljerad översikt över kostnaderna finns i den finansieringsöversikt som åtföljer detta initiativ.

²¹*Ibid*, kapitel V och kapitel X.

5. ÖVRIGA INSLAG

• **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Med tanke på plattformsekonomis dynamiska karaktär utgör övervakningen och utvärderingen av initiativet en viktig del av förslaget. Det är också ett svar på uttryckliga krav från berörda parter, inklusive medlemsstaterna, på en särskild övervakningsfunktion och speglar den vikt som fästs vid ett policyalternativ med oberoende övervakning som övervägs i den inledande konsekvensbedömningen. Övervakningen kommer därför att delas upp i två delar: i) Kontinuerlig övervakning, som vartannat år kommer att rapportera om den senaste utvecklingen på marknaden, eventuellt med deltagande av EU:s observationscentrum för onlineplattformsekonomin, och ii) operativa mål och särskilda indikatorer för att mäta dem.

Regelbunden och kontinuerlig övervakning kommer att omfatta följande huvudaspekter: i) Bevakning av frågor som rör tillämpningsområdet (t.ex. kriterier för beteckning som grindvakt, utveckling av beteckning som grindvakt, användning av kvalitativ bedömning i processen för beteckning som grindvakt). ii) Övervakning av otillbörliga metoder (efterlevnad, genomförandemönster, utveckling). iii) Övervakning som en utlösande faktor för inledandet av en marknadsundersökning i syfte att undersöka nya centrala plattformstjänster och plattformsmetoder inom den digitala sektorn.

Övervakningen kommer också att ta vederbörlig hänsyn till det konceptuella arbete som utförs av expertgruppen för onlineplattformsekonomin inom ramen för dess arbete med mätning och ekonomiska indikatorer²².

Förslagets ändamålsenlighet och effektivitet kommer dessutom att övervakas med hjälp av på förhand fastställda indikatorer för att fastställa om det kan krävas ytterligare regler, även när det gäller efterlevnadskontroll, för att säkerställa att digitala marknader i hela EU är konkurrensutsatta och rättvisa. Följaktligen kommer åtgärdens effekter att bedömas inom ramen för en utvärdering och, om så krävs, aktivera en översynsklausul som gör det möjligt för kommissionen att vidta lämpliga åtgärder, inbegripet lagstiftningsförslag.

Medlemsstaterna ska också tillhandahålla all relevant information som kommissionen kan behöva för utvärderingen.

• **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

I kapitel I anges de allmänna bestämmelserna, inbegripet förordningens syfte, mål och tillämpningsområde, inbegripet dess harmoniserande verkan i förhållande till vissa nationella lagar (artikel 1), och definitionerna av de termer som används i förslaget samt målen för förslaget (artikel 2).

Kapitel II innehåller bestämmelser om beteckning som grindvakt. Mer specifikt fastställs de villkor enligt vilka leverantörer av centrala plattformstjänster bör betecknas som grindvakter, antingen på grundval av de kvantitativa kriterierna (genom en motbevisbar presumtion) eller efter en bedömning från fall till fall i samband med en marknadsundersökning (artikel 3). Dessutom fastställs de villkor enligt vilka beteckning som grindvakt kan omprövas och en skyldighet att regelbundet se över en sådan beteckning (artikel 4).

I kapitel III anges de grindvaktsmetoder som begränsar konkurrensmöjligheter och som är otillbörliga. I synnerhet fastställs direkt gällande skyldigheter (artikel 5) och skyldigheter som

²² https://platformobservatory.eu/app/uploads/2020/07/ProgressReport_Workstream_on_Measurement_and_Economic_Indicators_2020.pdf.

kan komma att behöva specificeras ytterligare (artikel 6) och som de leverantörer som betecknats som grindvakter bör uppfylla för var och en av deras centrala plattformstjänster som förtecknas i det relevanta beslutet om beteckning som grindvakt. Dessutom fastställs en ram för en eventuell dialog mellan den leverantör som betecknats som grindvakt och kommissionen när det gäller åtgärder som grindvakten vidtar eller avser att vidta för att fullgöra de skyldigheter som fastställs i artikel 6 (artikel 7). Där fastställs också på vilka villkor skyldigheterna för en enskild central plattformstjänst tillfälligt kan upphävas under exceptionella omständigheter (artikel 8) och på vilka villkor ett undantag kan beviljas av hänsyn till allmänintresset (artikel 9). Genom ytterligare bestämmelser i detta kapitel inrättas en mekanism för uppdatering av förteckningen över skyldigheter (artikel 10), ett förtydligande om att de skyldigheter som fastställs i förordningen gäller oberoende av om den metod som tillämpas av den leverantör som betecknats som grindvakt är av avtalsmässig, kommersiell, teknisk eller annan art (artikel 11), en skyldighet att anmäla alla planerade koncentrationer i den mening som avses i EU:s koncentrationsförordning (artikel 12), och en skyldighet för den leverantör som betecknats som grindvakt att för en oberoende revision lämna in alla metoder för konsumentprofilering som grindvakten använder för sina centrala plattformstjänster (artikel 13).

Kapitel IV innehåller regler för genomförandet av marknadsundersökningar, särskilt procedurkrav för inledande av en marknadsundersökning (artikel 14) och regler för utförandet av olika typer av marknadsundersökningar: i) beteckning som grindvakt (artikel 15), ii) undersökning av systematisk bristande efterlevnad (artikel 16) och iii) undersökning av nya centrala plattformstjänster och nya metoder (artikel 17).

Kapitel V innehåller bestämmelser om genomförandet av denna förordning och om kontrollen av efterlevnad av förordningen. I kapitlet fastställs procedurkrav för inledandet av förfaranden (artikel 18). Därefter fastställs regler för olika verktyg som kan användas i samband med marknadsundersökningar eller marknadsförfaranden enligt förordningen. Bland dessa ingår kommissionens möjlighet att begära upplysningar (artikel 19), genomföra intervjuer och inhämta redogörelser (artikel 20) och inspektioner på plats (artikel 21), vidta interimistiska åtgärder (artikel 22) och göra frivilliga åtgärder bindande för grindvakterna (artikel 23) samt övervaka deras efterlevnad av förordningen (artikel 24).

Vid bristande efterlevnad kan kommissionen utfärda beslut om bristande efterlevnad (artikel 25) samt böter (artikel 26) och viten (artikel 27) för grindvaktens överträdelser av förordningen samt för tillhandahållande av oriktig, ofullständig eller vilseledande information i samband med undersökningen. I förordningen fastställs också en preskriptionsfrist för åläggande av påföljder och för kontrollen av efterlevnaden av dessa påföljder (artiklarna 28 och 29).

I flera bestämmelser i detta kapitel fastställs förfarandegarantierna inför kommissionen, särskilt rätten att höras och rätten till tillgång till handlingar i ärendet (artikel 30) och tystnadsplikt (artikel 31). Det föreskrivs också att samråd ska hållas med den rådgivande kommitté för digitala marknader som inrättas genom denna förordning före antagandet av identifierade enskilda beslut som riktar sig till grindvakter (artikel 32). Slutligen ger förordningen tre eller fler medlemsstater möjlighet att begära att kommissionen ska inleda en marknadsundersökning enligt artikel 15 (artikel 33).

Kapitel VI innehåller ytterligare allmänna bestämmelser, såsom en skyldighet att offentliggöra en identifierad uppsättning enskilda beslut som antagits enligt förordningen (artikel 34), ett förtydligande om att Europeiska unionens domstol ska ha obegränsad

behörighet i fråga om böter och viten (artikel 35) och möjligheten att anta genomförandeakter (artikel 36) och delegerade akter (artikel 37).

De återstående bestämmelserna i detta kapitel är översynsklausulen (artikel 38) och specificeringen av förordningens ikraftträdande- och tillämpningsdatum (artikel 39).

2020/0374 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om öppna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn (rättsakten om digitala marknader)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²³,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande²⁴,

med beaktande av Europeiska datatillsynsmannens yttrande²⁵,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) De digitala tjänsterna, i synnerhet de digitala plattformarna, spelar en allt viktigare roll i ekonomin, särskilt på den inre marknaden, genom att de erbjuder nya affärsmöjligheter i EU och underlättar handeln över gränserna.
2. Samtidigt har de centrala plattformstjänsterna vissa egenskaper som kan utnyttjas av leverantörerna. En av egenskaperna är extrema stordriftsfördelar, som ofta beror på att marginalkostnaderna för att lägga till nya företagsanvändare eller slutanvändare är så gott som obefintliga. Andra egenskaper är mycket starka nätverkseffekter, en förmåga att koppla samman många företagsanvändare med många slutanvändare tack vare de centrala plattformstjänsternas mångsidiga karaktär, företagsanvändarnas och slutanvändarnas starka beroende, inlåsnings effekter, avsaknad av multihoming för samma ändamål för slutanvändarna, vertikal integration och datadrivna fördelar. Alla dessa egenskaper i kombination med ett otillbörligt beteende av tjänsteleverantörerna kan allvarligt undergräva öppenheten hos de centrala plattformstjänsterna och leda till

²³ EUT C , , s. .

²⁴ EUT C , , s. .

²⁵ EUT C , , s. .

en mindre rättvis affärsförbindelse mellan tjänsteleverantörerna och deras företagsanvändare och slutanvändare, vilket skulle leda till en snabb och potentiellt omfattande minskning av företagsanvändarnas och slutanvändarnas urval, och därmed ge tjänsteleverantörerna ställning som ”grindvakter”.

3. Ett litet antal stora leverantörer av centrala plattformstjänster med betydande ekonomisk styrka har vuxit fram. En typisk egenskap är förmågan att koppla samman många företagsanvändare med många slutanvändare via plattformstjänsterna, vilket i sin tur gör det möjligt att utnyttja fördelarna, till exempel tillgången till stora datamängder, från ett verksamhetsområde i ett annat verksamhetsområde. Vissa av dessa leverantörer har kontroll över hela ekosystem av plattformar i den digitala ekonomin och är strukturellt mycket svåra att utmana eller konkurrera med för befintliga eller nya marknadsaktörer, oavsett hur innovativa och effektiva de är. Möjligheten att konkurrera är särskilt begränsad på grund av de mycket höga inträdes- och utträdeshindren, till exempel de höga investeringskostnaderna, som inte kan eller inte så lätt kan återfås vid ett eventuellt utträde, och avsaknaden av (eller den begränsade tillgången till) viktiga insatsvaror i den digitala ekonomin, såsom data. Till följd av detta ökar sannolikheten för att de underliggande marknaderna inte fungerar väl, eller snart inte kommer att göra det.
4. De här egenskaperna sammantagna kommer sannolikt i många fall leda till allvarliga obalanser i förhandlingsstyrkan och följaktligen till otillbörliga metoder och orättvisa villkor för företagsanvändarna och slutanvändarna av de centrala plattformstjänster som tillhandahålls av grindvakterna, vilket kommer att få negativ inverkan på priserna, kvaliteten, urvalet och innoverandet.
5. Som en följd av detta kan marknadsprocesserna ofta inte säkerställa rättvisa ekonomiska resultat inom de centrala plattformstjänsterna. Även om artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget är tillämpliga på grindvakternas beteende är tillämpningsområdet begränsat till vissa fall av marknadsstyrka (till exempel dominerande ställning på specifika marknader) och vissa fall av konkurrensbegränsande beteende, och tillsynen sker i efterhand och kräver en omfattande utredning från fall till fall av ofta mycket komplicerade faktiska omständigheter. I den nuvarande unionslagstiftningen behandlas dessutom inte, eller inte på ett effektivt sätt, de utmaningar för en väl fungerande inre marknad som identifierats i beteendet hos grindvakterna, som inte nödvändigtvis har en dominerande ställning i konkurrensrättslig mening.
6. Grindvakterna har en betydande inverkan på den inre marknaden därigenom att de erbjuder ett stort antal företagsanvändare nätportar för att nå slutanvändarna i hela unionen och på olika marknader. Den negativa inverkan av de otillbörliga metoderna på den inre marknaden och den bristande öppenheten hos de centrala plattformstjänsterna, inbegripet deras negativa samhällliga och ekonomiska konsekvenser, har föranlett de nationella lagstiftarna och de sektorsspecifika tillsynsmyndigheterna att vidta åtgärder. Ett antal nationella lagstiftningslösningar för att helt eller delvis ta itu med de otillbörliga metoderna och öppenheten hos de digitala tjänsterna har redan föreslagits eller antagits. Detta har skapat en risk för divergerande lagstiftningslösningar med resulterande fragmentering av den inre marknaden, och därmed en större risk för ökade fullgörandekostnader på grund av flera uppsättningar nationella rättsliga krav.
7. Företagsanvändarna och slutanvändarna av grindvakternas centrala plattformstjänster bör därför garanteras lämpliga unionsomfattande regleringsmässiga skyddsåtgärder

mot otillbörligt beteende av grindvakter för att underlätta gränsöverskridande affärsverksamhet inom unionen och därigenom skapa en bättre fungerande inre marknad och för att åtgärda befintlig eller sannolik ökande fragmentering på de specifika områden som omfattas av denna förordning. Grindvakterna tenderar att anta globala eller åtminstone alleuropeiska affärsmodeller och algoritmiska strukturer, men de kan tillämpa och har i vissa tillämpat olika affärsvillkor och affärspraxis i olika medlemsstater, vilket riskerar att skapa skillnader i konkurrensvillkoren för användarna av grindvakternas centrala plattformstjänster, till nackdel för integrationen inom den inre marknaden.

8. Genom en tillnärmning av de olika nationella lagarna skulle hindren för friheten att tillhandahålla och motta tjänster, inbegripet tjänster till privatpersoner och mindre företag, undanröjas på den inre marknaden. En riktad uppsättning harmoniserade bindande regler bör därför fastställas på unionsnivå för att säkerställa öppna och rättvisa digitala marknader med närvaro av grindvakter inom den inre marknaden.
9. En fragmentering av den inre marknaden kan endast effektivt undvikas, om medlemsstaterna hindras från att tillämpa särskilda nationella regler för de typer av företag och tjänster som omfattas av den här förordningen. Eftersom denna förordning syftar till att komplettera kontrollen av efterlevnaden av konkurrensrätten, bör det samtidigt anges att denna förordning inte påverkar tillämpningen av artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget, motsvarande nationella konkurrensregler och andra nationella konkurrensregler om ensidigt agerande som grundar sig på en individuell bedömning av marknadspositioner och marknadsbeteende, inbegripet dess sannolika effekter och det förbjudna beteendets exakta omfattning, och som ger företagen möjlighet att framföra argument rörande effektivitet och sakliga skäl för beteendet i fråga. Tillämpningen av de sistnämnda reglerna bör dock inte påverka grindvakternas skyldigheter enligt denna förordning och en enhetlig och effektiv tillämpning av dem på den inre marknaden.
10. Artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget och motsvarande nationella konkurrensregler om konkurrensbegränsande multilateralt och ensidigt beteende och koncentrationskontroll syftar till att skydda konkurrensen på marknaden mot snedvridning. Syftet med denna förordning kompletterar, men skiljer sig från, syftet att skydda konkurrensen mot snedvridning på marknaden såsom den definieras i konkurrensrättslig mening, nämligen att säkerställa att de marknader där det finns grindvakter är och förblir öppna och rättvisa, oberoende av de faktiska, sannolika eller förmodade effekterna på konkurrensen på en viss marknad till följd av beteendet hos en viss grindvakt som omfattas av denna förordning. Syftet med denna förordning är därför att skydda ett annat rättsligt intresse än de reglerna och bör inte påverka tillämpningen av dem.
11. Denna förordning bör också komplettera, utan att påverka tillämpningen av, de bestämmelser som följer av andra unionsrättsakter som reglerar vissa aspekter av tillhandahållande av tjänster som omfattas av denna förordning, särskilt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2019/1150²⁶, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) xx/xx/EU [rättsakt om digitala tjänster]²⁷,

²⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1150 av den 20 juni 2019 om främjande av rättvisa villkor och transparens för företagsanvändare av onlinebaserade förmedlingstjänster (EUT L 186, 11.7.2019, s. 57).

²⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) .../... – förslag om en inre marknad för digitala tjänster (rättsakten om digitala tjänster) och om ändring av direktiv 2000/31/EG.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2016/679²⁸, Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/790²⁹, Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366³⁰ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU³¹ samt nationella bestämmelser som syftar till att genomdriva eller, i förekommande fall, genomföra den unionslagstiftningen.

12. Bristande öppenhet och orättvisa metoder inom den digitala sektorn är vanligare och mer uttalade för vissa digitala tjänster än för andra. Detta gäller särskilt utbredda och allmänt använda digitala tjänster som oftast utgör direkt mellanliggande led mellan företagsanvändare och slutanvändare och där funktioner som extrema stordriftsfördelar, mycket starka nätverkseffekter, förmåga att koppla samman många företagsanvändare med många slutanvändare genom dessa tjänsters flersidighet, inlåsnings effekter, avsaknad av multihoming eller vertikal integration är vanligast. Ofta finns det bara en enda eller ett litet fåtal leverantörer av de digitala tjänsterna. Dessa leverantörer av centrala plattformstjänster har oftast blivit grindvakter för företagsanvändare och slutanvändare, vilket haft långtgående effekter, eftersom det gjort det möjligt att enkelt fastställa de affärsmässiga villkoren på ett ensidigt och för företagsanvändarna och slutanvändarna skadligt sätt. Därför är det nödvändigt att endast fokusera på de digitala tjänster som används mest av företagsanvändare och slutanvändare och där, på grundval av rådande marknadsvillkor, problemen med bristande öppenhet och orättvisa metoder från grindvakternas sida är mer uppenbara och akuta ur ett inremarknadsperspektiv.
13. I synnerhet har onlinebaserade förmedlingstjänster, sökmotorer, operativsystem, sociala nätverk, videodelningsplattformar, nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster, molnbaserade datortjänster och webbannonseringstjänster kapacitet att påverka ett stort antal slutanvändare och företag, vilket innebär en risk för otillbörliga affärsmetoder. De bör därför ingå i definitionen av centrala plattformstjänster och omfattas av denna förordning. Onlinebaserade förmedlingstjänster kan också vara verksamma på området finansiella tjänster, och kan förmedla eller användas för att tillhandahålla sådana tjänster som förtecknas på ett icke uttömmande sätt i bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535³². Under vissa omständigheter bör begreppet slutanvändare omfatta användare som traditionellt betraktas som företagsanvändare, men som i en viss situation inte använder de centrala plattformstjänsterna för att tillhandahålla varor eller

²⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

²⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/790 av den 17 april 2019 om upphovsrätt och närstående rättigheter på den digitala inre marknaden och om ändring av direktiven 96/9/EG och 2001/29/ (EUT L 130, 17.5.2019, s. 92).

³⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (EUT L 337, 23.12.2015, s. 35).

³¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster) (EUT L 95, 15.4.2010, s. 1).

³² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 17.9.2015, s. 1).

tjänster till andra slutanvändare, till exempel företag som är beroende av molnbaserade datortjänster för egna ändamål.

14. Grindvakterna får tillsammans med sina centrala plattformstjänster tillhandahålla ett antal andra stödtjänster, såsom identifikations- eller betaltjänster och tekniska tjänster som stöder tillhandahållandet av betaltjänster. Eftersom grindvakter ofta tillhandahåller sin portfölj av tjänster som en del av ett integrerat ekosystem som tredjepartsleverantörer av sådana stödtjänster inte har tillgång till, åtminstone inte på lika villkor, och kan koppla tillträdet till den centrala plattformstjänsten till utnyttjandet av en eller flera stödtjänster, är det sannolikt att grindvakternas förmåga och incitament att utnyttja sin makt som grindvakt i de centrala plattformstjänsterna också i dessa stödtjänster kommer att öka, till nackdel för urvalet och öppenheten när det gäller de här tjänsterna.
15. Det faktum att en digital tjänst klassificeras som en central plattformstjänst mot bakgrund av att den är utbredd och allmänt använd och av dess betydelse för att koppla samman företagsanvändare och slutanvändare ger inte i sig upphov till tillräckligt allvarliga problem med öppenhet och orättvisa metoder. Det är endast när en central plattformstjänst utgör en viktig nätportar och drivs av en leverantör med betydande inverkan på den inre marknaden och en fast förankrad och varaktig ställning, eller av en leverantör som förutses ha en sådan ställning inom en snar framtid, som sådana problem uppstår. Följaktligen bör den riktade uppsättning harmoniserade regler som fastställs i denna förordning endast tillämpas på företag som betecknas på grundval av dessa tre objektiva kriterier, och de bör endast tillämpas på de av deras centrala plattformstjänster som enskilt utgör en viktig nätport för företagsanvändarna för att nå slutanvändarna.
16. För att säkerställa en effektiv tillämpning av den här förordningen på de leverantörer av centrala plattformstjänster som har största sannolikhet att uppfylla dessa objektiva krav, och där otillbörligt beteende som minskar öppenheten är vanligast och får störst inverkan, bör kommissionen ha möjlighet att direkt beteckna som grindvakter de leverantörer av centrala plattformstjänster som uppfyller vissa kvantitativa tröskelvärden. Sådana företag bör under alla omständigheter omfattas av ett snabbt förfarande för betecknande som bör inledas när denna förordning träder i kraft.
17. En mycket stor omsättning i unionen och tillhandahållande av en central plattformstjänst i minst tre medlemsstater utgör övertygande indikationer på att leverantören av en central plattformstjänst har en betydande inverkan på den inre marknaden. Detta gäller även när en leverantör av en central plattformstjänst i minst tre medlemsstater har ett mycket högt börsvärde eller motsvarande skäligt marknadsvärde. Därför bör en leverantör av en central plattformstjänst antas ha en betydande inverkan på den inre marknaden, om leverantören tillhandahåller en central plattformstjänst i minst tre medlemsstater och antingen dess koncernomsättning inom EES är lika med eller överstiger ett specifikt, högt tröskelvärde eller gruppens börsvärde är lika med eller överstiger ett visst högt absolut värde. För de leverantörer av centrala plattformstjänster som tillhör företag som inte är börsnoterade bör det motsvarande skäliga marknadsvärdet över ett visst, högt absolut värde anges. Kommissionen bör använda sin befogenhet att anta delegerade akter för att utveckla en objektiv metod för att beräkna det här värdet. En hög koncernomsättning inom EES i kombination med tröskelvärdet för användare i unionen av centrala plattformstjänster återspeglar en relativt stark förmåga att monetarisera de här användarna. Ett högt börsvärde i förhållande till samma tröskelvärde för antalet användare i unionen återspeglar en relativt betydande potential att monetarisera dessa användare inom den

närmaste framtiden. Den här monetariseringspotentialen återspeglar i sin tur i princip de berörda företagens ställning vid nätporten. Båda indikatorerna återspeglar dessutom deras finansiella kapacitet, inbegripet deras förmåga att utnyttja sin tillgång till finansmarknaderna för att stärka sin ställning. Detta kan till exempel inträffa när den här överlägsna tillgången används för att förvärva andra företag, en förmåga som i sin tur visat sig ha möjliga negativa effekter på innovationen. Börsvärdet kan också avspegla de berörda leverantörernas förväntade framtida ställning och effekter på den inre marknaden, trots att deras nuvarande omsättning kan vara relativt låg. Börsvärdet kan baseras på en nivå som återspeglar det genomsnittliga börsvärdet av de största börsnoterade företagen i unionen under en lämplig period.

18. Ett varaktigt börsvärde för leverantören av centrala plattformstjänster på eller över tröskelvärdet under tre år eller längre bör betraktas som en förstärkning av presumptionen att leverantören av centrala plattformstjänster har en betydande inverkan på den inre marknaden.
19. Det kan finnas ett antal faktorer rörande börsvärdet som skulle kräva en ingående bedömning för att avgöra om en leverantör av centrala plattformstjänster bör anses ha en betydande inverkan på den inre marknaden. Sådana faktorer kan vara när börsvärdet för leverantören av centrala plattformstjänster under de föregående räkenskapsåren var betydligt lägre än genomsnittet på aktiemarknaden, volatiliteten i leverantörens börsvärde under den observerade perioden var oproportionerlig i förhållande till den totala volatiliteten på aktiemarknaden eller leverantörens marknadskapitaliseringsbana i förhållande till marknadstrender var oförenlig med en snabb tillväxt i samma riktning.
20. Ett mycket stort antal företagsanvändare är beroende av en central plattformstjänst för att nå ett mycket stort antal aktiva slutanvändare varje månad, vilket gör det möjligt för tjänsteleverantören att påverka verksamheten hos en betydande del av företagsanvändarna till sin fördel och indikerar i princip att leverantören fungerar som en viktig nätport. De respektive relevanta nivåerna på de siffrorna bör fastställas såsom en betydande procentandel av hela unionens befolkning när det gäller slutanvändarna, och av hela populationen av företag som använder plattformarna, för att fastställa tröskelvärdet för företagsanvändarna.
21. En fast förankrad och varaktig ställning när det gäller verksamheten, eller att det förutses att en sådan ställning kommer att nås, uppstår i synnerhet när det råder begränsad möjlighet att konkurrera med den ställning som leverantören av centrala plattformstjänster har. Det är sannolikt fallet, om leverantören har tillhandahållit en central plattformstjänst i minst tre medlemsstater till ett mycket stort antal företagsanvändare och slutanvändare under minst tre år.
22. Sådana tröskelvärden kan påverkas av marknadsutvecklingen och den tekniska utvecklingen. Kommissionen bör därför ges befogenhet att anta delegerade akter för att specificera metoden för att avgöra om de kvantitativa tröskelvärdena har uppnåtts, och regelbundet anpassa dem till marknadsutvecklingen och den tekniska utvecklingen vid behov. Detta är särskilt relevant när det gäller tröskelvärdet för börsvärde, som bör indexeras med lämpliga intervall.
23. De leverantörer av centrala plattformstjänster som uppfyller de kvantitativa tröskelvärdena men kan lägga fram tillräckligt underbyggda argument för att visa att de, under de omständigheter som den centrala plattformstjänsten i fråga drivs, inte uppfyller de objektiva kraven för en grindvakt, bör inte betecknas direkt, utan endast bli föremål för ytterligare utredning. Bevisbördan för att presumptionen som härrör från

uppfyllandet av kvantitativa tröskelvärden inte bör gälla en viss leverantör bör bäras av den leverantören. I sin bedömning bör kommissionen endast beakta de faktorer som har ett direkt samband med kraven för att utgöra en grindvakt, nämligen huruvida det är en viktig nätport som drivs av en leverantör med betydande inverkan på den inre marknaden och med en fast förankrad och varaktig ställning, som antingen är befintlig eller förutsebar. Varje motivering med hänvisning till ekonomiska skäl som syftar till att påvisa effektivitetsvinster till följd av en viss typ av beteende hos leverantören av centrala plattformstjänster bör förkastas, eftersom de inte är relevanta för betecknandet som grindvakt. Kommissionen bör kunna fatta ett beslut genom att förlita sig på de kvantitativa tröskelvärdena, om tjänsteleverantören avsevärt hindrar utredningen genom att inte följa de utredningsåtgärder som kommissionen vidtar.

24. Det bör också vidtas åtgärder för att bedöma vilken roll som grindvakt leverantörer av centrala plattformstjänster som inte uppfyller alla kvantitativa tröskelvärden kan spela, med beaktande av de övergripande objektiva kraven att de har en betydande inverkan på den inre marknaden, fungerar som en viktig nätport för företagsanvändare för att nå slutanvändare och har en varaktig och fast förankrad ställning i sin verksamhet, eller att detta förutses ske inom en nära framtid.
25. En sådan bedömning kan endast göras mot bakgrund av en marknadsundersökning, samtidigt som de kvantitativa tröskelvärdena beaktas. Kommissionen bör i sin bedömning sträva efter att bevara och främja innovationsnivån, kvaliteten på de digitala produkterna och tjänsterna, rättvisa och konkurrenskraftiga priser samt en hög nivå på kvaliteten eller urvalet för företagsanvändarna och slutanvändarna. I samband med det kan faktorer beaktas som är specifika för de berörda leverantörerna av centrala plattformstjänster, såsom extrema stordriftsfördelar, mycket starka nätverkseffekter, förmåga att koppla samman många företagsanvändare med många slutanvändare genom tjänsternas mångsidiga karaktär, inlåsnings effekter, brist på multihoming eller vertikal integration. Dessutom kan ett mycket högt börsvärde, en mycket hög andel eget kapital i förhållande till vinsten eller en mycket hög omsättning som härrör från slutanvändarna av en enda central plattformstjänst tyda på att jämvikten på marknaden tippar över eller på en möjlighet för sådana leverantörer att utnyttja sin ställning. Tillsammans med börsvärdet är hög tillväxttakt, eller avtagande tillväxttakt i kombination med lönsamhetstillväxt, exempel på dynamiska parametrar som är särskilt relevanta för att identifiera sådana leverantörer av centrala plattformstjänster som förutses bli fast förankrade. Kommissionen bör kunna fatta ett beslut genom att dra ofördelaktiga slutsatser av tillgängliga uppgifter, om tjänsteleverantören avsevärt hindrar utredningen genom att inte följa de utredningsåtgärder som kommissionen vidtagit.
26. En särskild undergrupp av regler bör gälla för de leverantörer av centrala plattformstjänster som förutses ha en fast förankrad och varaktig ställning inom en nära framtid. Samma särskilda egenskaper hos de centrala plattformstjänsterna gör dem benägna att tippa över: när en tjänsteleverantör har fått en viss fördel jämfört med konkurrenterna eller de potentiella utmanarna i fråga om skalstorlek eller förhandlingsstyrka, kan tjänsteleverantörens ställning bli ointaglig, och läget kan utvecklas till dess att den sannolikt kommer att bli varaktig och fast förankrad inom en nära framtid. Företagen kan försöka få marknaden att tippa över och bli grindvakter genom att använda vissa av de orättvisa villkor och otillbörliga metoder som regleras i denna förordning. I en sådan situation förefaller det lämpligt att ingripa innan marknaden har tippat över oåterkalleligen.

27. Ett sådant tidigt ingripande bör dock begränsas till att införa endast sådana skyldigheter som är nödvändiga och lämpliga för att säkerställa att tjänsterna i fråga förblir öppna och för att göra det möjligt att undvika en kvalificerad risk för orättvisa villkor och metoder. Skyldigheter som hindrar leverantören av berörda centrala plattformstjänster från att uppnå en fast förankrad och varaktig ställning i sin verksamhet, till exempel sådana skyldigheter som förhindrar otillbörligt utnyttjande av sin ställning, och sådana skyldigheter som underlättar byte och multihoming, är mer direkt inriktade på detta syfte. För att säkerställa proportionaliteten bör kommissionen dessutom endast tillämpa de skyldigheter i denna undergrupp som är nödvändiga och proportionella för att uppnå målen i denna förordning och bör regelbundet se över huruvida dessa skyldigheter bör bibehållas, avskaffas eller anpassas.
28. Detta bör göra det möjligt för kommissionen att ingripa i tid och på ett effektivt sätt, samtidigt som man beaktar att de åtgärder som man överväger ska vara proportionerliga. Detta bör också försäkra befintliga eller potentiella marknadsaktörer om att de berörda tjänsterna är rättvisa och öppna för konkurrens.
29. De betecknade grindvakterna bör fullgöra de skyldigheter som fastställs i denna förordning med avseende på var och en av de centrala plattformstjänster som förtecknas i det relevanta beslutet om betecknande. De obligatoriska reglerna bör tillämpas med beaktande av grindvakternas ställning som konglomerat, i tillämpliga fall. Dessutom bör genomförandeåtgärder som kommissionen genom beslut kan ålägga grindvakten efter en dialog om regleringsfrågor utformas på ett effektivt sätt, med beaktande av de centrala plattformstjänsternas egenskaper och eventuella risker för kringgående och i överensstämmelse med proportionalitetsprincipen och de berörda företagens och tredje parter grundläggande rättigheter.
30. Den mycket snabbt föränderliga och komplexa tekniska karaktären hos centrala plattformstjänster kräver en regelbunden översyn av statusen för grindvakter, även sådana som förutses ha en varaktig och fast förankrad position i sin verksamhet inom en nära framtid. För att ge alla marknadsaktörer, inklusive grindvakterna, den säkerhet som krävs när det gäller tillämpliga rättsliga skyldigheter, är det nödvändigt med en tidsfrist för sådana regelbundna översyner. Det är också viktigt att göra sådana översyner regelbundet och minst vartannat år.
31. För att säkerställa effektiviteten i översynen av grindvakternas status och möjligheten att anpassa förteckningen över de centrala plattformstjänster som tillhandahålls av en grindvakt bör grindvakterna informera kommissionen om alla planerade och avslutade förvärv av andra leverantörer av centrala plattformstjänster eller andra tjänster som tillhandahålls inom den digitala sektorn. Den informationen bör inte bara ligga till underlag för det ovannämnda översynsförfarandet när det gäller enskilda grindvakters status, utan kommer också att vara avgörande för att övervaka bredare trender rörande öppenheten inom den digitala sektorn och kan därför vara en användbar faktor att beakta i samband med de marknadsundersökningar som föreskrivs i denna förordning.
32. För att garantera att de centrala plattformstjänster som tillhandahålls av grindvakter är rättvisa och öppna för konkurrens är det nödvändigt att på ett klart och otvetydigt sätt fastställa en uppsättning harmoniserade skyldigheter med avseende på de här tjänsterna. Sådana regler behövs för att hantera risken för skadliga effekter av orättvisa affärsmetoder som införs av grindvakter, till gagn för företagsklimatet inom de berörda tjänsterna, till gagn för användarna och i slutändan till gagn för samhället som helhet. Med tanke på den snabba utveckling och den dynamik som kännetecknar de digitala marknaderna och på grindvakternas betydande ekonomiska styrka är det

viktigt att dessa skyldigheter tillämpas effektivt utan att kringgås. Därför bör skyldigheterna i fråga gälla varje metod som en grindvakt tillämpar, oberoende av dess form och oberoende av om den är avtalsmässig, kommersiell, teknisk eller av annan art, i den mån metoden motsvarar den typ av metoder som omfattas av en av skyldigheterna i denna förordning.

33. De skyldigheter som fastställs i den här förordningen är begränsade till vad som är nödvändigt och motiverat för att komma till rätta med grindvaktens orättvisa metoder och för att säkerställa öppenheten hos centrala plattformstjänster som tillhandahålls av grindvakter. Därför bör skyldigheterna motsvara de metoder som anses orättvisa, vilket kan åstadkommas genom att ta hänsyn till den digitala sektorns särdrag, och där erfarenheterna, till exempel från tillämpningen av EU:s konkurrensregler, visar att de har en särskilt negativ direkt inverkan på företagsanvändarna och slutanvändarna. Dessutom är det nödvändigt att möjliggöra en dialog om regleringsfrågor med grindvakter för att skraddarsy de skyldigheter som sannolikt kommer att kräva särskilda genomförandeåtgärder för att säkerställa deras effektivitet och proportionalitet. Skyldigheterna bör endast uppdateras om det upptäcks nya metoder, där man efter en grundlig undersökning av deras art och inverkan fastställer att de är orättvisa eller begränsar öppenheten på samma sätt som de otillbörliga metoder som fastställs i denna förordning, samtidigt som de undgår att omfattas av den befintliga uppsättningen skyldigheter.
34. Kombinationen av dessa olika mekanismer för att införa och anpassa skyldigheter bör säkerställa att skyldigheterna inte sträcker sig längre än de otillbörliga metoder som konstaterats, samtidigt som det säkerställs att nya metoder eller metoder under utveckling kan bli föremål för åtgärder när så är nödvändigt och motiverat.
35. De skyldigheter som fastställs i den här förordningen är nödvändiga för att ta itu med identifierade problem rörande den offentliga politiken, eftersom det inte finns några alternativa och mindre restriktiva åtgärder som i praktiken skulle leda till samma resultat, med beaktande av behovet av att skydda den allmänna ordningen, skydda privatlivet och bekämpa bedrägliga och vilseledande affärsmetoder.
36. Grindvaktens beteende att kombinera slutanvändardata från olika källor eller att skriva in slutanvändare till sina olika tjänster ger dem potentiella fördelar i form av ackumulering av data, vilket skapar inträdeshinder. För att säkerställa att grindvakterna inte på ett otillbörligt sätt undergräver möjligheten att konkurrera med de centrala plattformstjänsterna bör de göra det möjligt för slutanvändarna att fritt välja att delta i sådana affärsmetoder genom att erbjuda ett mindre individanpassat alternativ. Den här möjligheten bör omfatta alla möjliga källor till personuppgifter, inbegripet grindvaktens egna tjänster samt webbplatser som tillhör tredje part, och bör presenteras proaktivt för slutanvändaren på ett uttryckligt, tydligt och enkelt sätt.
37. Grindvakterna kan på grund av sin ställning i vissa fall begränsa möjligheten för företagsanvändarna av deras onlinebaserade förmedlingstjänster att erbjuda slutanvändarna sina varor eller tjänster till gynnsammare villkor, inklusive ett lägre pris, via andra onlinebaserade förmedlingstjänster. Sådana begränsningar har en betydande avskräckande effekt på grindvaktens företagsanvändare när det gäller att använda alternativa nätbaserade förmedlingstjänster, vilket begränsar möjligheten till konkurrens mellan olika plattformar, vilket i sin tur begränsar urvalet av alternativa nätbaserade mellanhandskanaler för slutanvändarna. För att säkerställa att företagsanvändarna av grindvaktens onlinebaserade förmedlingstjänster fritt kan välja andra nätbaserade mellanhandstjänster och differentiera villkoren för de

produkter eller tjänster som de erbjuder sina slutanvändare, bör det inte accepteras att grindvakterna begränsar deras valmöjlighet när det gäller att differentiera de kommersiella villkoren, inklusive pris. En sådan begränsning bör gälla alla åtgärder med motsvarande verkan, till exempel höjda provisionsavgifter eller borttagande av företagsanvändares erbjudanden.

38. För att förhindra att företagsanvändarnas beroende av grindvakternas centrala plattformstjänster ytterligare stärks bör de ha frihet att främja och välja den distributionskanal som de anser är lämpligast för att interagera med de slutanvändare som de redan har förvärvat genom centrala plattformstjänster som tillhandahålls av grindvakten. Omvänt bör slutanvändarna också ha frihet att välja erbjudanden från sådana företagsanvändare och att ingå avtal med dem antingen genom grindvakternas centrala plattformstjänster, i förekommande fall, eller genom en direkt distributionskanal eller en annan indirekt distributionskanal som används av företagsanvändarna. Detta bör gälla främjande av erbjudanden och ingående av avtal mellan företagsanvändarna och slutanvändarna. Dessutom bör slutanvändarnas möjligheter att fritt förvärva innehåll, abonnemang, funktioner eller andra föremål utanför grindvaktens centrala plattformstjänster inte undergrävas eller begränsas. Framför allt bör man undvika att grindvakterna begränsar slutanvändarnas tillgång till och användning av sådana tjänster via en programvaruapplikation som används i deras centrala plattformstjänst. Exempelvis bör abonnenter på onlineinnehåll som köpts utanför en nedladdningstjänst eller från en programvarubutik inte hindras från att få tillgång till sådant innehåll på en programvaruapplikation på grindvakternas centrala plattformstjänst enbart på grund av att det köptes utanför programvaruapplikationen eller programvarubutiken.
39. För att säkerställa en rättvis affärsmiljö och skydda den digitala sektorns öppenhet är det viktigt att skydda företagsanvändarnas rätt att väcka frågor om orättvist beteende från grindvakternas sida hos alla relevanta administrativa eller andra offentliga myndigheter. Till exempel kan företagsanvändarna vilja framföra klagomål om olika typer av otillbörliga metoder, såsom diskriminerande villkor för åtkomst, omotiverad stängning av företagsanvändarkonton eller otydliga grunder för borttagande av produkter. All praxis som på något sätt skulle hindra en sådan möjlighet att väcka frågor eller begära prövning, till exempel genom sekretessklausuler i avtal eller andra skriftliga villkor, bör därför förbjudas. Detta bör inte påverka rätten för företagsanvändare och grindvakter att i sina avtal fastställa användningsvillkoren, inbegripet användningen av lagliga mekanismer för hantering av klagomål, inbegripet eventuell användning av alternativa tvistlösningsmekanismer eller behörighet för särskilda domstolar i enlighet med respektive unionslagstiftning och nationell lagstiftning. Detta bör därför inte heller påverka den roll som grindvakter spelar i kampen mot olagligt innehåll online.
40. Identifieringstjänster är avgörande för att företagsanvändare ska kunna bedriva sin verksamhet, eftersom de inte endast möjliggör en optimering av tjänsterna, i den utsträckning som tillåts enligt förordning (EU) 2016/679 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG³³, utan även ökar förtroendet för transaktioner online, i enlighet med unionsrätten eller nationell lagstiftning. En grindvakt bör därför inte utnyttja sin ställning som leverantör av centrala plattformstjänster genom att kräva att

³³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

de företagsanvändare som är beroende av dem inkluderar den identifieringstjänst som tillhandahålls av grindvakten själv som en del av deras tillhandahållande av tjänster eller produkter till sina slutanvändare, om andra identifieringstjänster finns tillgängliga för företagsanvändarna.

41. Grindvakterna bör inte begränsa urvalet för slutanvändarna genom att tekniskt förhindra byte mellan eller abonnemang på olika programvaruapplikationer och programvarutjänster. Grindvakterna bör därför säkerställa valfrihet, oavsett om de är tillverkaren av en hårdvara som används för att få tillgång till sådana programvaruapplikationer eller programvarutjänster, och bör inte skapa artificiella tekniska hinder för att göra byten omöjliga eller ineffektiva. Att enbart erbjuda slutanvändarna en viss produkt eller tjänst, även genom förinstallation, eller att förbättra erbjudandet till slutanvändarna, såsom bättre priser eller högre kvalitet, skulle inte i sig utgöra ett hinder för byte.
42. Villkoren för de webbannonseringstjänster som grindvakterna tillhandahåller företagsanvändarna, såväl annonsörer som förläggare, brister ofta i transparens och insyn. Denna bristande insyn är delvis kopplad till ett fåtal plattformars praxis, men beror också på att den programmatiska annonsering som i dag förekommer är komplicerad. Sektorn anses ha blivit mindre transparent efter införandet av ny lagstiftning om integritetsskydd, och insynen förväntas minska ytterligare i och med det aviserade avskaffandet av tredjepartskakor. Detta leder ofta till att annonsörerna och utgivarna får bristande information och kunskap om villkoren för de annonseringstjänster de köpt och till att deras möjligheter att byta till andra leverantörer av webbannonseringstjänster påverkas negativt. Dessutom kommer kostnaderna för webbannonseringen sannolikt att bli högre än de skulle varit i ett rättvisare, mer transparent och öppnare plattformsklimat. Dessa högre kostnader kommer sannolikt att återspeglas i de priser som slutanvändarna betalar för många förbrukningsvaror och förbrukningstjänster som är beroende av webbannonsering. Skyldigheter om transparens bör därför införas som ålägger grindvakterna att på begäran och i den mån det är möjligt ge de annonsörer och utgivare som de tillhandahåller webbannonseringstjänster till information som gör det möjligt för båda parter att förstå vilket pris som betalas för var och en av de olika annonseringstjänster som tillhandahålls som en del av den relevanta annonseringsvärdekedjan.
43. En grindvakt kan under vissa omständigheter ha en dubbel roll som leverantör av centrala plattformstjänster, varigenom den tillhandahåller en central plattformstjänst till en företagsanvändare, samtidigt som den konkurrerar med samma företagsanvändare om tillhandahållandet av samma eller en liknande tjänst eller produkt till samma slutanvändare. Under dessa förhållanden kan en grindvakt utnyttja sin dubbla roll och använda data som genererats av företagsanvändarens transaktioner på den centrala plattformen för de tjänster som de själva erbjuder som liknar företagsanvändarnas. Detta kan till exempel vara fallet när en grindvakt tillhandahåller företagsanvändarna en e-marknadsplats eller appbutik och samtidigt erbjuder dem tjänster som onlineåterförsäljare eller leverantör av tillämpningsprogramvara. För att förhindra att grindvakter otillbörligt drar nytta av sin dubbla roll bör det säkerställas att de avstår från att använda aggregerade eller icke-aggregerade data, som kan inbegripa anonymiserade uppgifter och personuppgifter som inte är allmänt tillgängliga, för att erbjuda tjänster som liknar företagsanvändarnas. Denna skyldighet bör gälla för varje grindvakt som helhet, inbegripet men inte begränsat till dess affärsenhet som konkurrerar med en central plattformstjänsts företagsanvändare.

44. Företagsanvändarna kan också köpa annonseringstjänster från en leverantör av centrala plattformstjänster i syfte att tillhandahålla varor och tjänster till slutanvändarna. Då kan det hända att data inte genereras på den centrala plattformstjänsten, utan tillhandahålls den centrala plattformstjänsten av företagsanvändaren eller genereras utifrån dess operationer via den berörda centrala plattformstjänsten. I vissa fall kan den centrala plattformstjänst som tillhandahåller annonsering ha en dubbel roll, som mellanhand och leverantör av annonseringstjänster. I enlighet därmed bör skyldigheten om förbud för grindvakter med dubbla roller att använda företagsanvändarnas data även gälla data som en central plattformstjänst har mottagit av företag i syfte att tillhandahålla annonseringstjänster med koppling till den centrala plattformstjänsten.
45. När det gäller molntjänster bör denna skyldighet utvidgas till att även omfatta data som tillhandahålls eller genereras av grindvaktens företagsanvändare i samband med deras användning av grindvaktens molntjänst, eller via dess programvarubutik som ger slutanvändarna av molntjänster tillgång till programvaruapplikationer. Denna skyldighet bör inte påverka grindvakternas rätt att använda aggregerade data för att tillhandahålla kompletterande dataanalys-tjänster under förutsättning att kraven i förordning (EG) 2016/679 och direktiv 2002/58/EG uppfylls och de relevanta skyldigheterna i den här förordningen när det gäller kompletterande tjänster efterlevs.
46. En grindvakt kan använda andra medel för att gynna sina egna tjänster eller produkter på sin centrala plattformstjänst, till nackdel för samma eller liknande tjänster som slutanvändarna skulle kunna erhålla genom tredje part. Detta kan till exempel vara fallet när vissa programvaruapplikationer eller programvarutjänster förinstalleras av en grindvakt. För att erbjuda slutanvändarna valmöjlighet bör grindvakterna inte hindra slutanvändarna från att avinstallera förinstallerade programvaruapplikationer i sin centrala plattformstjänst och därigenom gynna deras egna programvaruapplikationer.
47. De regler som fastställs av grindvakterna för distribution av programvaruapplikationer kan under vissa omständigheter begränsa slutanvändarnas möjligheter att installera och effektivt använda tredje parts programvaruapplikationer eller programvarubutiker på den berörda grindvaktens operativsystem eller maskinvara och begränsa slutanvändarnas möjlighet att få tillgång till dessa programvaruapplikationer eller programvarubutiker utanför den grindvaktens centrala plattformstjänster. Sådana begränsningar kan minska programutvecklarnas möjligheter att använda alternativa distributionskanaler och slutanvändarnas möjlighet att välja mellan olika programvaruapplikationer från olika distributionskanaler och bör förbjudas eftersom de är orättvisa och riskerar att minska de centrala plattformstjänsternas öppenhet. För att säkerställa att tredje parts programvaruapplikationer eller programvarubutiker inte äventyrar integriteten hos den maskinvara eller det operativsystem som grindvakten tillhandahåller får den berörda grindvakten genomföra proportionella tekniska eller avtalsmässiga åtgärder för att uppnå detta mål, om grindvakten kan visa att sådana åtgärder är nödvändiga och motiverade och att det inte finns några mindre restriktiva åtgärder för att skydda maskinvarans eller operativsystemets integritet.
48. Grindvakterna är ofta vertikalt integrerade och erbjuder vissa produkter eller tjänster till slutanvändarna genom sina egna centrala plattformstjänster eller genom en företagsanvändare som de kontrollerar, vilket ofta leder till intressekonflikter. Detta kan inbegripa en situation där en grindvakt erbjuder sina egna onlinebaserade förmedlingstjänster via en sökmotor. När grindvakter erbjuder dessa produkter eller tjänster på den centrala plattformstjänsten kan de reservera en högre position i rangordningen för sina egna erbjudanden, i motsats till produkter från tredje parter

som också bedriver verksamhet på den centrala plattformstjänsten. Detta kan till exempel gälla produkter eller tjänster, inklusive andra centrala plattformstjänster, som rangordnas i de resultat som kommuniceras av sökmotorerna, eller som helt eller delvis är integrerade i sökmotorresultatet, grupper av resultat som hör till ett speciellt ämne och som visas tillsammans med resultaten från en sökmotor, som av vissa slutanvändare betraktas eller används som en tjänst som skiljer sig från eller kompletterar sökmotorn. Andra exempel är programvarutillämpningar som distribueras genom programvarubutiker eller produkter eller tjänster som framhävs och visas i ett socialt nätverks nyhetsflöde, eller produkter eller tjänster som rangordnas i sökresultaten eller visas på en e-marknadsplats. Under dessa omständigheter har grindvakten en dubbel roll som mellanhand för tredjepartsleverantörer och som direkt leverantör av grindvaktens produkter eller tjänster. Följaktligen har dessa grindvakter möjlighet att direkt undergräva de här produkternas eller tjänsternas möjlighet att konkurrera på de här centrala plattformstjänsterna, till nackdel för de företagsanvändare som inte kontrolleras av grindvakten.

49. I sådana situationer bör grindvakten inte ägna sig åt någon form av differentierad eller förmånlig behandling vid rangordning på centrala plattformstjänster, vare sig rättsligt, kommersiellt eller tekniskt, till förmån för produkter eller tjänster som den erbjuder själv eller genom en företagsanvändare som den kontrollerar. För att säkerställa att denna skyldighet är effektiv bör det även säkerställas att de villkor som gäller för en sådan rangordning i allmänhet också är rättvisa. Rangordningen bör i detta sammanhang omfatta alla former av relativ synlighet, inbegripet visning, betygsättning, länkning eller röstresultat. För att säkerställa att den här skyldigheten är effektiv och inte kan kringgåas bör den även tillämpas på alla åtgärder som kan ha en likvärdig effekt som den differentierade eller förmånliga behandlingen i rangordningen. De riktlinjer som antas i enlighet med artikel 5 i förordning (EU) 2019/1150 bör också underlätta genomförandet och efterlevnaden av den här skyldigheten³⁴.
50. Grindvakterna bör inte begränsa eller hindra slutanvändarnas fria val genom att tekniskt förhindra byte mellan eller abonnemang på olika programvaruapplikationer och programvarutjänster. Detta skulle göra det möjligt för fler leverantörer att erbjuda sina tjänster, vilket i slutändan skulle ge slutanvändaren ökat urval. Grindvakterna bör säkerställa det fria valet, oavsett om de är tillverkaren av en hårdvara som används för att få tillgång till sådana programvaruapplikationer eller programvarutjänster, och får inte skapa artificiella tekniska hinder för att göra byten omöjliga eller ineffektiva. Att enbart erbjuda konsumenterna en viss produkt eller tjänst, även genom förinstallation, eller att förbättra erbjudandet till slutanvändarna, såsom lägre priser eller högre kvalitet, bör inte tolkas som ett förbjudet hinder för byte.
51. Grindvakterna kan göra det svårare för slutanvändarna att få tillgång till onlineinnehåll och onlinetjänster, inklusive programvaruapplikationer. Därför bör det fastställas regler för att säkerställa att slutanvändarnas rätt att få tillgång till ett öppet internet inte äventyras av grindvakternas agerande. Grindvakterna kan också tekniskt begränsa slutanvändarnas möjligheter att effektivt byta mellan olika internetleverantörer, särskilt genom att ha kontrollen över operativsystemen eller hårdvaran. Detta snedvrider villkoren för internetanslutningstjänster och är i slutändan till nackdel för

³⁴

Kommissionens tillkännagivande: Riktlinjer om insyn i rangordningen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1150 (EUT C 424, 8.12.2020, s. 1).

slutanvändarna. Det bör därför säkerställas att grindvakterna inte på ett otillbörligt sätt begränsar slutanvändarnas valmöjligheter vid valet av internetleverantör.

52. Grindvakterna kan också ha en dubbel roll som utvecklare av operativsystem och tillverkare av enheter, inbegripet de tekniska funktioner som sådana enheter kan ha. Till exempel kan en grindvakt som är tillverkare av en produkt begränsa tillgången till vissa av funktionerna i denna produkt, såsom teknik för nära kommunikation och den programvara som används för att driva den tekniken, vilken kan krävas för att grindvakten effektivt ska kunna tillhandahålla en kompletterande tjänst, liksom för eventuella tredjepartsleverantörer av en sådan kompletterande tjänst. Sådan tillgång kan också krävas av programvaruapplikationer med anknytning till relevanta kompletterande tjänster för att effektivt kunna tillhandahålla liknande funktioner som de som erbjuds av grindvakterna. Om en sådan dubbel roll används på ett sätt som hindrar alternativa leverantörer av kompletterande tjänster eller programvara från att på lika villkor få tillgång till samma operativsystem, maskinvara eller programvarufunktioner som är tillgängliga eller används av grindvakten för kompletterande tjänster, skulle detta kunna ha mycket skadlig inverkan på innovationen inom leverantörerna av sådana stödtjänster och slutanvändarnas urval av sådana kompletterande tjänster. Grindvakterna bör därför vara skyldiga att säkerställa tillgång på lika villkor till och driftskompatibilitet med samma operativsystem, maskinvara eller programvarufunktioner som är tillgängliga eller används för tillhandahållande av alla eventuella kompletterande tjänster av grindvakterna.
53. Villkoren för de webbannonseringstjänster som grindvakterna tillhandahåller företagsanvändarna, såväl annonsörer som utgivare, brister ofta i transparens och insyn. Detta leder ofta till att annonsörerna och utgivarna inte får information om effekten av en viss annons. För att ytterligare öka rättvisan, transparensen och öppenheten hos de webbannonseringstjänster som betecknats enligt denna förordning samt de som är helt integrerade med andra centrala plattformstjänster från samma leverantör, bör de betecknade grindvakterna därför på begäran ge annonsörer och utgivare kostnadsfri tillgång till grindvakternas resultatmätungsverktyg och den information som krävs för att annonsörerna, de reklambyråer som agerar för ett företags räkning och förläggarna ska kunna utföra sina egna oberoende kontroller av tillhandahållandet av de relevanta webbannonseringstjänsterna.
54. Grindvakterna har tillgång till stora mängder data som de samlar in när de tillhandahåller de centrala plattformstjänsterna och andra digitala tjänster. För att säkerställa att grindvakterna inte undergräver de centrala plattformstjänsternas öppenhet och innovationspotentialen inom den dynamiska digitala sektorn genom att begränsa företagsanvändarnas möjligheter att på ett effektivt sätt portera sina data, bör företagsanvändarna och slutanvändarna ges effektiv och omedelbar tillgång till de data som grindvakterna tillhandahöll eller genererade i samband med användningen av sina relevanta centrala plattformstjänster, i ett strukturerat, allmänt använt och maskinläsbart format. Detta bör även gälla alla andra data på olika aggregeringsnivåer som kan vara nödvändiga för att möjliggöra en sådan portabilitet på ett effektivt sätt. Det bör också säkerställas att företagsanvändarna och slutanvändarna kan portera data i realtid på ett effektivt sätt, till exempel genom programmeringsgränssnitt av hög kvalitet. Ett underlättande av byte eller multihoming bör i sin tur leda till ökat urval för företagsanvändarna och slutanvändarna och ett incitament för grindvakterna och företagsanvändarna att innovera.
55. Företagsanvändarna av de stora kärnplattformstjänster som tillhandahålls av grindvakterna och dessa företagsanvändares slutanvändare tillhandahåller och

genererar en stor mängd data, inklusive data som härleds från sådan användning. För att säkerställa att företagsanvändarna har tillgång till de relevanta data som genereras på detta sätt bör grindvakterna på deras begäran ge obehindrad tillgång till sådana data. Sådan tillgång bör också ges till tredje parter som kontrakterats av företagsanvändaren, som fungerar som personuppgiftsbiträden för dessa data åt företagsanvändaren. Data som tillhandahålls eller genereras av samma företagsanvändare och samma slutanvändare av dessa företagsanvändare inom ramen för andra tjänster som tillhandahålls av samma grindvakt kan beröras, om det är ouppslösligt förbundet med begäran i fråga. Därför bör en grindvakt inte använda några avtalsmässiga eller andra begränsningar för att hindra företagsanvändarna från att få tillgång till relevanta data och bör göra det möjligt för företagsanvändarna att få samtycke av sina slutanvändare till sådan åtkomst och sökning av data, om sådant samtycke krävs enligt förordning (EU) 2016/679 och direktiv 2002/58/EG. Grindvakterna bör också underlätta tillgången till dessa data i realtid genom lämpliga tekniska åtgärder, till exempel genom att inrätta programmeringsgränssnitt av hög kvalitet.

56. Sökmotorernas värde för företagsanvändarna och slutanvändarna ökar i takt med att det totala antalet företags- och slutanvändare ökar. Leverantörerna av sökmotorer samlar in och lagrar aggregerade dataset som innehåller information om vad användarna sökte efter och hur de interagerade med de resultat som de fick. Leverantörerna av sökmotortjänster samlar in dessa data från sökningar som gjorts på deras egen sökmotortjänst och, i tillämpliga fall, sökningar som gjorts på plattformar tillhörande deras affärspartner nedströms. Grindvakternas tillgång till sådana data om rangordning, sökningar, klickningar och visningar utgör ett viktigt hinder för inträde och expansion, vilket undergräver möjligheten att konkurrera för de onlinebaserade sökmotortjänsterna. Grindvakterna bör därför vara skyldiga att på rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor ge andra leverantörer av sådana tjänster tillgång till dessa data om rangordning, sökningar, klickningar och visningar i samband med kostnadsfria och betalda sökningar som genereras av konsumenter på sökmotortjänster, så att dessa tredjepartsleverantörer kan optimera sina tjänster och konkurrera med de centrala plattformstjänsterna i fråga. Sådan tillgång bör också ges till tredje parter som kontrakterats av en sökmotorleverantör, som fungerar som personuppgiftsbiträde för dessa data åt sökmotorn. När en grindvakt ger åtkomst till sina sökdata bör den säkerställa att slutanvändarnas personuppgifter skyddas på lämpligt sätt, utan att avsevärt försämra datas kvalitet eller användbarhet.
57. I synnerhet fungerar de grindvakter som ger tillgång till programvarubutiker som en viktig nätport för de företagsanvändare som försöker nå slutanvändare. Med tanke på obalansen i förhandlingsstyrka mellan de grindvakterna och företagsanvändarna av deras programvarulager bör de grindvakterna inte tillåtas att införa allmänna villkor, inbegripet prisvillkor, som skulle vara orättvisa eller leda till omotiverad differentiering. Prissättningen eller andra allmänna villkor för tillträdet bör anses vara oskäligen om de leder till en obalans mellan rättigheter och skyldigheter för företagsanvändarna eller ger grindvakten en fördel som är oproportionerlig i förhållande till den tjänst som grindvakten tillhandahåller för företagsanvändarna eller leder till en nackdel för företagsanvändarna när de tillhandahåller samma eller liknande tjänster som grindvakten. Följande riktmärken kan användas för att avgöra om de allmänna tillträdesvillkoren är rättvisa: de priser eller villkor som andra leverantörer av programvarubutiker tillämpar för samma eller liknande tjänster, de priser eller villkor som leverantören av programvarubutiken tillämpar på olika tillhörande eller liknande tjänster eller på olika typer av slutanvändare, de priser eller

villkor som leverantören av programvarubutiken tillämpar på samma tjänst i olika geografiska regioner, de priser eller villkor som leverantören av programvarubutiken tillämpar på samma tjänst som grindvakten erbjuder sig själv. Denna skyldighet bör inte skapa rätt till tillträde och bör inte påverka möjligheten för leverantörerna av programvarubutiker att ta det ansvar som krävs i kampen mot olagligt och oönskat innehåll i enlighet med förordning [rättsakten om digitala tjänster].

58. För att säkerställa att de skyldigheter som fastställs i denna förordning är effektiva och samtidigt begränsade till vad som är nödvändigt för att säkerställa öppenheten och åtgärda de skadliga effekterna av grindvakternas otillbörliga beteende, är det viktigt att tydligt definiera och begränsa dem så att grindvakterna omedelbart kan uppfylla dem, i full överensstämmelse med förordning (EU) 2016/679 och direktiv 2002/58/EG, konsumentskyddet, cybersäkerheten och produktsäkerheten. Grindvakterna bör säkerställa inbyggd överensstämmelse med denna förordning. De nödvändiga åtgärderna bör därför i möjligaste mån och i tillämpliga fall integreras i den tekniska utformning som grindvakterna använder. Det kan dock i vissa fall vara lämpligt att kommissionen, efter en dialog med den berörda grindvakten, ytterligare specificerar vissa av de åtgärder som den berörda grindvakten bör vidta för att effektivt fullgöra de skyldigheter som kan komma att specificeras ytterligare. Denna möjlighet till dialog kring regelverket bör göra det lättare för grindvakterna att följa förordningen och skyndsamt genomföra förordningen på korrekt sätt.
59. Som ett ytterligare inslag för att säkerställa proportionaliteten bör grindvakterna ges möjlighet att begära tillfälligt upphävande, i den utsträckning det är nödvändigt, av en specifik skyldighet under exceptionella omständigheter som ligger utanför grindvaktens kontroll, till exempel en oförutsedd extern chock som tillfälligt har eliminerat en betydande del av slutanvändarnas efterfrågan på den relevanta centrala plattformstjänsten, om grindvakten visar att fullgörandet av en särskild skyldighet äventyrar den ekonomiska bärkraften hos den berörda grindvaktens verksamhet i unionen.
60. I undantagsfall som är motiverade med hänsyn till allmän moral, folkhälsa eller allmän säkerhet bör kommissionen kunna besluta att den berörda skyldigheten inte gäller en viss central plattformstjänst. Att dessa allmänintressen påverkas kan tyda på att kostnaderna för samhället som helhet för att genomföra en viss skyldighet i vissa undantagsfall skulle vara för höga och därmed oproportionerliga. Dialogen kring regelverket i syfte att underlätta fullgörandet med begränsade möjligheter till tillfälligt upphävande och undantag bör säkerställa proportionaliteten i skyldigheterna i denna förordning utan att undergräva de avsedda förhandseffekterna på rättvisan och öppenheten.
61. Slut användarnas intressen i fråga om dataskydd och integritet är relevanta för alla bedömningar av möjliga negativa effekter av grindvakternas observerade praxis att samla in och lagra stora mängder data från slutanvändarna. En lämplig grad av transparens i de profileringsmetoder som grindvakterna använder gör det lättare att konkurrera med de centrala plattformstjänsterna genom att grindvakterna utsätts för yttre påtryckningar att förhindra att en djupgående konsumentprofilering görs till branschstandard, med tanke på att potentiella nya aktörer eller nystartade leverantörer inte kan få tillgång till data i samma utsträckning och djup, och i samma omfattning. Ökad transparens bör göra det möjligt för andra leverantörer av centrala plattformstjänster att differentiera sig bättre genom att använda överlägsen utrustning som tryggar den personliga integriteten. För att säkerställa en miniminivå av effektivitet hos den här transparensskyldigheten bör grindvakterna åtminstone

tillhandahålla en beskrivning av på vilken grund profileringen utförs, inbegripet om personuppgifter och data som härrör från användaraktiviteter används, vilken behandling som görs, för vilka ändamål profilen förbereds och slutligen används, hur profileringen påverkar grindvakternas tjänster, samt vilka åtgärder som vidtagits för att göra det möjligt för slutanvändarna att få kännedom om den relevanta användningen av sådan profilering, och för att begära deras samtycke.

62. För att säkerställa ett fullständigt och varaktigt uppnående av målen för denna förordning bör kommissionen kunna bedöma om en leverantör av centrala plattformstjänster bör betecknas som grindvakt utan att den uppnår de kvantitativa tröskelvärden som fastställs i denna förordning, om en grindvacts systematiskt bristande fullgörande motiverar att ytterligare korrigerande åtgärder vidtas, och om förteckningen över skyldigheter för att ta itu med orättvisa metoder av grindvakter bör ses över och ytterligare metoder som är lika orättvisa och begränsar de digitala marknadernas öppenhet bör identifieras. En sådan bedömning bör baseras på marknadsundersökningar som ska genomföras inom en lämplig tidsram, med hjälp av tydliga förfaranden och tidsfrister, för att stödja denna förordnings förhandseffekt på öppenheten och rättvisan inom den digitala sektorn, och för att ge den rättssäkerhet som krävs.
63. På grundval av en marknadsundersökning skulle ett företag som tillhandahåller en central plattformstjänst kunna anses uppfylla alla övergripande kvalitativa kriterier för att identifieras som grindvakt. Det måste då i princip fullgöra alla relevanta skyldigheter som fastställs i denna förordning. För grindvakter som av kommissionen har pekats ut som företag som sannolikt kommer att nå en fast förankrad och varaktig ställning inom en nära framtid bör kommissionen dock endast införa sådana skyldigheter som är nödvändiga och lämpliga för att förhindra att de berörda grindvakterna uppnår en fast och varaktig ställning i sin verksamhet. När det gäller sådana nya grindvakter bör kommissionen ta hänsyn till att denna status i princip är av tillfällig natur, och det bör därför vid en given tidpunkt beslutas om huruvida en sådan leverantör av centrala plattformstjänster bör omfattas av alla skyldigheter för grindvakter, eftersom den har uppnått en etablerad och varaktig ställning, eller om villkoren för betecknandet i slutändan inte uppfylls och att alla tidigare ålagda skyldigheter därför borde undantas.
64. Kommissionen bör undersöka och bedöma om ytterligare beteendemässiga korrigerande åtgärder eller, i förekommande fall, strukturella korrigerande åtgärder är motiverade för att säkerställa att grindvakten inte kan motverka målen i denna förordning genom systematiskt bristande fullgörande av en eller flera av de skyldigheter som fastställs i denna förordning, vilket ytterligare stärker dess ställning som grindvakt. Detta skulle vara fallet om grindvakternas storlek på den inre marknaden har ökat ytterligare, företagsanvändarnas och slutanvändarnas ekonomiska beroende av grindvakternas centrala plattformstjänster har stärkts ytterligare, eftersom deras antal har ökat ytterligare och grindvakten gynnas av att dess ställning befästs. Kommissionen bör därför i sådana fall ha befogenhet att införa eventuella korrigerande åtgärder, vare sig de är beteendemässiga eller strukturella, med vederbörlig hänsyn till proportionalitetsprincipen. Strukturella korrigerande åtgärder, såsom juridisk, funktionell eller strukturell separation, inbegripet avyttring av en verksamhet eller delar av den, bör införas endast om det inte finns någon lika effektiv beteendemässig åtgärd eller om en lika effektiv beteendemässig åtgärd skulle vara mer betungande för det berörda företaget än den strukturella korrigerande åtgärden. Ändringar av ett företags struktur som förelåg innan det systematiskt bristande

fullgörandet fastställdes är endast proportionerliga om det finns en betydande risk för att det systematiskt bristande fullgörandet beror på det berörda företags struktur.

65. Tjänsterna och praxisen på de centrala plattformstjänsterna och de marknaderna där dessa ingriper kan förändras snabbt och i betydande utsträckning. För att säkerställa att denna förordning förblir aktuell och utgör ett effektivt och heltäckande svar på de problem som orsakas av grindvakterna är det viktigt att föreskriva en regelbunden översyn av förteckningarna över centrala plattformstjänster samt av de skyldigheter som föreskrivs i denna förordning. Detta är särskilt viktigt för att säkerställa att beteenden som kan begränsa de centrala plattformstjänsternas öppenhet eller är orättvisa identifieras. Även om det är viktigt att regelbundet göra en översyn, med tanke på den digitala sektorns dynamiskt föränderliga karaktär, för att säkerställa rättssäkerheten när det gäller de rättsliga villkoren, bör eventuella översyner genomföras inom en rimlig och lämplig tidsram. Genom marknadsundersökningar bör det också säkerställas att kommissionen har en solid bevisgrund som gör det möjligt för den att bedöma huruvida den bör föreslå en ändring av denna förordning för att utöka, eller ytterligare specificera, förteckningarna över centrala plattformstjänster. De bör också säkerställa att kommissionen har en solid bevisgrund som gör det möjligt för den att bedöma huruvida den bör föreslå ändringar av de skyldigheter som fastställs i denna förordning eller om den bör anta en delegerad akt om uppdatering av sådana skyldigheter.
66. Om grindvakterna betar sig på ett sätt som är orättvist eller som begränsar möjligheten att konkurrera med de centrala plattformstjänster som redan har betecknats enligt denna förordning, men utan att detta beteende uttryckligen omfattas av skyldigheterna, bör kommissionen kunna uppdatera denna förordning genom delegerade akter. Sådana uppdateringar genom delegerade akter bör omfattas av samma utredningsstandard och därför föregås av en marknadsundersökning. Kommissionen bör också tillämpa en fördefinierad standard för att identifiera sådana beteenden. Denna rättsliga standard bör säkerställa att den typ av skyldigheter som grindvakter när som helst kan komma att åläggas enligt denna förordning är tillräckligt förutsägbara.
67. Om en grindvakt under ett förfarande avseende bristande fullgörande eller en undersökning av systemiskt bristande fullgörande erbjuder kommissionen åtaganden, bör kommissionen ha möjlighet att anta ett beslut som gör dessa åtaganden bindande för den berörda grindvakten, om den konstaterar att åtagandena säkerställer att skyldigheterna i denna förordning fullgörs effektivt. I det beslutet bör det också konstateras att det inte längre finns skäl för kommissionen att ingripa.
68. För att säkerställa ett effektivt genomförande och en effektiv efterlevnad av denna förordning bör kommissionen ha starka utrednings- och tillsynsbefogenheter, så att den kan utreda, genomdriva och övervaka bestämmelserna i denna förordning, samtidigt som den säkerställer respekten för den grundläggande rätten att höras och få tillgång till handlingarna i ärendet i samband med genomdrivandeförfarandena. Kommissionen bör ha dessa utredningsbefogenheter även för att genomföra marknadsundersökningar i syfte att uppdatera och se över denna förordning.
69. Kommissionen bör ges befogenhet att i hela unionen begära sådan information som är nödvändig för tillämpningen av denna förordning. Kommissionen bör särskilt ha tillgång till alla relevanta handlingar, data, databaser, algoritmer och den information som behövs för att inleda och genomföra utredningar och övervaka fullgörandet av de skyldigheter som fastställs i denna förordning, oavsett vem som innehar handlingarna,

uppgifterna eller informationen i fråga, oavsett form och format, lagringsmedium eller den plats där de lagras.

70. Kommissionen bör direkt kunna begära att företag eller företagssammanslutningar tillhandahåller alla relevanta bevis, data och information. Dessutom bör kommissionen kunna begära all relevant information från alla offentliga myndigheter, organ eller byråer i medlemsstaten eller från fysiska eller juridiska personer vid tillämpningen av denna förordning. När företagen följer ett kommissionsbeslutet är de skyldiga att besvara frågor om de faktiska omständigheterna och tillhandahålla handlingar.
71. Kommissionen bör också ges befogenhet att genomföra inspektioner på plats och att intervjua alla personer som kan ha tillgång till användbar information och att protokollföra de uttalanden som gjorts.
72. Kommissionen bör kunna vidta nödvändiga åtgärder för att övervaka det faktiska genomförandet och fullgörandet av de skyldigheter som fastställs i denna förordning. Sådana åtgärder bör inbegripa en förmåga för kommissionen att utse oberoende externa experter, till exempel revisorer, för att bistå kommissionen i denna process, i förekommande fall även från behöriga oberoende myndigheter, såsom dataskydds- eller konsumentskyddsmyndigheter.
73. För att säkerställa att de skyldigheter som åläggs enligt denna förordning fullgörs bör böter och viten kunna åläggas. Därför bör det även fastställas lämpliga nivåer för böter och viten för bristande fullgörande av skyldigheterna och brott mot förfarandereglerna i överensstämmelse med lämpliga preskriptionsfrister. Domstolen bör ha obegränsad behörighet i fråga om böter och viten.
74. För att säkerställa en effektiv indrivning av de böter som ålagts företagssammanslutningar för överträdelser som dessa har begått är det nödvändigt att fastställa på vilka villkor kommissionen får kräva betalning av böterna av sammanslutningens medlemmar, om sammanslutningen inte är solvent.
75. I samband med förfaranden som genomförs enligt denna förordning bör de berörda företagen ges rätt att höras av kommissionen, och de beslut som fattas bör ges stor spridning. Samtidigt som de berörda företagens rätt till god förvaltning och rätt till försvar, särskilt rätten att få tillgång till handlingarna i ärendet och rätten att bli hörd, säkerställs är det viktigt att konfidentiella uppgifter skyddas. Dessutom bör kommissionen, med respekt för sekretesskyddet av informationen, se till att all information som åberopas i samband med beslutet lämnas ut i en omfattning som gör det möjligt för den som beslutet riktar sig till att förstå de omständigheter och överväganden som lett fram till beslutet. Slutligen kan på vissa villkor vissa affärshandlingar, såsom kommunikation mellan advokater och deras klienter, betraktas som konfidentiella om de relevanta villkoren är uppfyllda.
76. För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av artiklarna 3, 6, 12, 13, 15, 16, 17, 20, 22, 23, 25 och 30, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011³⁵.
77. Den rådgivande kommitté som inrättats i enlighet med förordning (EU) nr 182/2011 bör också yttra sig om vissa enskilda kommissionsbeslut som utfärdats enligt denna

³⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

förordning. I syfte att säkerställa öppna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn överallt i unionen där grindvakter finns bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget delegeras till kommissionen för att kunna komplettera denna förordning. Delegerade akter bör framför allt antas när det gäller metoden för att fastställa kvantitativa tröskelvärden för betecknande av grindvakter enligt denna förordning och när det gäller uppdateringen av de skyldigheter som fastställs i denna förordning, om kommissionen på grundval av en marknadsundersökning har fastställt behovet av att uppdatera skyldigheterna för att åtgärda metoder som begränsar centrala plattformstjänsters öppenhet eller som är orättvisa. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016³⁶. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

78. Kommissionen bör regelbundet utvärdera denna förordning och noga övervaka dess effekter i fråga om öppenhet och rättvisa på affärsförbindelser i onlineplattformsekonomin, särskilt i syfte att fastställa behovet av ändringar mot bakgrund av relevant teknisk eller kommersiell utveckling. Denna utvärdering bör inbegripa en regelbunden översyn av förteckningen över centrala plattformstjänster och de skyldigheter som gäller för grindvakter samt efterlevnaden av dessa, i syfte att säkerställa att de digitala marknaderna i hela unionen är öppna och rättvisa. För att få en bred överblick över utvecklingen inom sektorn bör man inom ramen för utvärderingen ta hänsyn till medlemsstaternas och de berörda parternas erfarenheter. Kommissionen får i detta avseende även beakta de yttranden och rapporter som lagts fram för den av observationscentrumet för onlineplattformsekonomin, som först inrättades genom kommissionens beslut C(2018) 2393 av den 26 april 2018. Till följd av utvärderingen bör kommissionen vidta lämpliga åtgärder. Kommissionen bör ha som mål att upprätthålla en hög skyddsnivå och respekt för EU:s gemensamma rättigheter och värden, särskilt jämlikhet och icke-diskriminering, när den gör bedömningar och översyner av praxis och skyldigheter enligt denna förordning.
79. Syftet med denna förordning är att säkerställa en öppen och rättvis digital sektor i allmänhet och öppna och rättvisa centrala plattformstjänster i synnerhet, för att främja innovation, högkvalitativa digitala produkter och digitala tjänster, rättvisa och konkurrenskraftiga priser samt hög kvalitet och urval för slutanvändarna i den digitala sektorn. Detta kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna, utan kan endast uppnås fullt ut på unionsnivå på grund av grindvakternas affärsmodeller och verksamhet samt storleken på och effekterna av deras verksamhet. Unionen får anta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

³⁶ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning (EUT L 123, 12.5.2016, s. 1).

Denna förordning står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artiklarna 16, 47 och 50. Denna förordning bör således tolkas och tillämpas med beaktande av dessa rättigheter och principer. HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE:

Kapitel I

Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. I denna förordning fastställs harmoniserade regler som säkerställer öppna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn i hela unionen där grindvakter finns.
2. Denna förordning ska tillämpas på centrala plattformstjänster som tillhandahålls eller erbjuds av grindvakter till företagsanvändare som är etablerade i unionen eller slutanvändare som är etablerade eller belägna i unionen, oavsett grindvakternas etablerings- eller bosättningsort och oberoende av vilken lag som annars skulle vara tillämplig på tillhandahållandet av tjänster.
3. Denna förordning ska inte tillämpas på marknader
 - a) som avser elektroniska kommunikationsnät enligt definitionen i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972³⁷, eller
 - b) som avser andra elektroniska kommunikationstjänster enligt definitionen i artikel 2.4 i direktiv (EU) 2018/1972 än sådana som avser interpersonella kommunikationstjänster enligt definitionen i artikel 2.4 b i det direktivet.
4. När det gäller interpersonella kommunikationstjänster påverkar denna förordning inte de befogenheter och uppgifter som tilldelats de nationella regleringsmyndigheterna och andra behöriga myndigheter i enlighet med artikel 61 i direktiv (EU) 2018/1972.
5. Medlemsstaterna ska inte ålägga grindvakter ytterligare skyldigheter genom lagar och andra författningar i syfte att säkerställa öppna och rättvisa marknader. Detta påverkar inte tillämpningen av bestämmelser som syftar till att främja andra legitima allmänintressen, i överensstämmelse med unionsrätten. I synnerhet finns det inget i denna förordning som hindrar medlemsstaterna från att införa skyldigheter, som är förenliga med unionsrätten, för företag inbegripet leverantörer av centrala plattformstjänster, om dessa skyldigheter inte har något samband med de berörda företag som har status som grindvakt i den mening som avses i denna förordning, i syfte att skydda konsumenterna eller bekämpa illojal konkurrens.
6. Denna förordning påverkar inte tillämpningen av artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget. Den påverkar inte heller tillämpningen av nationella bestämmelser som förbjuder konkurrensbegränsande avtal, beslut av företagssammanslutningar, samordnade förfaranden och missbruk av dominerande ställning, nationella konkurrensregler som förbjuder andra former av ensidigt beteende i den mån de tillämpas på andra företag än grindvakter eller innebär att grindvakter åläggs

³⁷

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (omarbetning) (EUT L 321, 17.12.2018, s. 36).

ytterligare skyldigheter, rådets förordning (EG) nr 139/2004³⁸ och nationella bestämmelser om koncentrationskontroll, samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1150 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) .../...³⁹.

7. De nationella myndigheterna får inte fatta beslut som strider mot ett beslut som kommissionen antagit enligt denna förordning. Kommissionen och medlemsstaterna ska ha ett nära samarbete och en nära samordning i sina verkställighetsåtgärder.

Artikel 2 *Definitioner*

I denna förordning gäller följande definitioner:

- (1) *grindvakt*: leverantör av centrala plattformstjänster vilken utsetts i enlighet med artikel 3.
- (2) *central plattformstjänst*: avser något av följande:
 - a) Onlinebaserade förmedlingstjänster.
 - b) Onlinebaserade sökmotorer.
 - c) Onlinebaserade sociala nätverkstjänster.
 - d) Videodelningsplattformstjänster.
 - e) Nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster.
 - f) Operativsystem.
 - g) Molntjänster.
 - h) Annonseringstjänster, inbegripet annonseringsnätverk, annonsutbyten och andra annonsförmedlingstjänster, som tillhandahålls av en leverantör av någon av de centrala plattformstjänster som förtecknas i leden a–g.
- (3) *informationssamhällets tjänster*: varje tjänst i den mening som avses i artikel 1.1 b i direktiv (EU) 2015/1535.
- (4) *den digitala sektorn*: sektorn för produkter och tjänster som tillhandahålls med hjälp av eller genom informationssamhällets tjänster.
- (5) *onlinebaserade förmedlingstjänster*: tjänster enligt definitionen i artikel 2.2 i förordning (EU) 2019/1150.
- (6) *onlinebaserad sökmotor*: en digital tjänst enligt definitionen i artikel 2.5 i förordning (EU) 2019/1150.
- (7) *onlinebaserad social nätverkstjänst*: en plattform som gör det möjligt för slutanvändare att ansluta sig till, dela, upptäcka och kommunicera med varandra via flera olika enheter, särskilt via chattar, inlägg, videor och rekommendationer.

³⁸ Rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer (nedan kallad *EG:s koncentrationsförordning*) (EUT L 24, 29.1.2004, s. 1).

³⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) .../... – förslag om en inre marknad för digitala tjänster (rättsakten om digitala tjänster) och om ändring av direktiv 2000/31/EG.

- (8) *videodelningsplattformstjänst*: en tjänst enligt definitionen i artikel 1.1 aa i direktiv (EU) 2010/13⁴⁰.
- (9) *nummeroberoende interpersonell kommunikationstjänst*: en tjänst enligt definitionen i artikel 2.7 i direktiv (EU) 2018/1972.
- (10) *operativsystem*: systemprogramvara som kontrollerar maskinvarans eller programvarans grundläggande funktioner och gör det möjligt för programvara att köras på den.
- (11) *molntjänster*: digitala tjänster enligt definitionen i artikel 4.19 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/1148/EU⁴¹.
- (12) *programvarubutiker*: en typ av onlinebaserade förmedlingstjänster som är inriktad på programvaruapplikationer som förmedlad produkt eller tjänst.
- (13) *programvaruapplikation*: varje digital produkt eller tjänst som körs på ett operativsystem.
- (14) *kompletterande tjänst*: tjänst som tillhandahålls i samband med eller tillsammans med centrala plattformstjänster, inbegripet betaltjänster enligt definitionen i artikel 4.3 och tekniska tjänster som stöder tillhandahållandet av betaltjänster enligt definitionen i artikel 3 j i direktiv (EU) 2015/2366 samt tjänster för fullgörande, identifiering eller annonsering.
- (15) *identifieringstjänst*: en typ av kompletterande tjänst som möjliggör någon form av kontroll av slutanvändares eller företagsanvändares identitet, oavsett vilken teknik som används.
- (16) *slutanvändare*: varje fysisk eller juridisk person som använder centrala plattformstjänster på annat sätt än som företagsanvändare.
- (17) *företagsanvändare*: varje fysisk eller juridisk person som affärs- eller yrkesmässigt använder centrala plattformstjänster i syfte att eller i samband med att tillhandahålla varor eller tjänster till slutanvändare.
- (18) *rangordning*: den relativa position som tilldelas varor eller tjänster som erbjuds via onlinebaserade förmedlingstjänster eller sociala nätverkstjänster, eller den relevans som sökresultat ges av sökmotorer, såsom dessa presenteras, organiseras eller vidarebefordras av leverantörerna av onlinebaserade förmedlingstjänster eller sociala nätverkstjänster eller av leverantörer av sökmotorer, oavsett vilka tekniska medel som används för sådan presentation, organisation eller vidarebefordran.
- (19) *data*: varje digital återgivning av handlingar, fakta eller information och varje sammanställning av sådana handlingar, fakta eller information, även i form av ljudupptagningar, bildupptagningar eller audiovisuella upptagningar.
- (20) *personuppgifter*: varje upplysning enligt definitionen i artikel 4.1 i förordning (EU) 2016/679.

⁴⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster) (EUT L 95, 15.4.2010, s. 1).

⁴¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1148 av den 6 juli 2016 om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen (EUT L 194, 19.7.2016, s. 1).

- (21) *icke-personuppgifter*: andra data än personuppgifter enligt definitionen i artikel 4.1 i förordning (EU) 2016/679.
- (22) *företag*: alla anknutna företag som bildar en grupp genom ett annat företags direkta eller indirekta kontroll över ett företag och som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett juridisk form och hur de finansieras.
- (23) *kontroll*: möjligheten att utöva ett avgörande inflytande på ett företag i den mening som avses i förordning (EU) nr 139/2004.

Kapitel II

Grindvakter

Artikel 3

Betecknande som grindvakt

1. En leverantör av centrala plattformstjänster ska betecknas som grindvakt om
 - a) den har en betydande inverkan på den inre marknaden,
 - b) den driver en central plattformstjänst som fungerar som en viktig nätport för företagsanvändare för att nå ut till slutanvändare, och
 - c) den har en fast förankrad och varaktig ställning i sin verksamhet eller det kan förutses att den kommer att ha en sådan ställning inom en nära framtid.
2. En leverantör av centrala plattformstjänster ska förutsättas uppfylla följande krav:
 - a) Kravet i punkt 1 a, om det företag som den tillhör uppnått en årlig omsättning inom EES på minst 6,5 miljarder euro under de senaste tre räkenskapsåren, eller om det genomsnittliga börsvärdet eller motsvarande rättvisa marknadsvärde för det företag det tillhör uppgick till minst 65 miljarder euro under det senaste räkenskapsåret, och det tillhandahåller en central plattformstjänst i minst tre medlemsstater.
 - b) Kravet i punkt 1 b om leverantören i fråga tillhandahåller en central plattformstjänst som har mer än 45 miljoner aktiva slutanvändare i månaden som är etablerade eller belägna i unionen och mer än 10 000 aktiva företagsanvändare per år som varit etablerade i unionen under det senaste räkenskapsåret.

Vid tillämpning av första stycket ska aktiva användare per månad avse det genomsnittliga antalet aktiva användare per månad under den största delen av det senaste räkenskapsåret.
 - c) Kravet i punkt 1 c, om tröskelvärdena i led b uppnåddes under vart och ett av de tre senaste räkenskapsåren.
3. Om en leverantör av centrala plattformstjänster uppnår alla tröskelvärden i punkt 2, ska den underrätta kommissionen om detta inom tre månader efter det att dessa tröskelvärden har uppnåtts och tillhandahålla den relevanta information som anges i punkt 2. Underrättelsen ska innehålla den relevanta information som anges i punkt 2 för var och en av de centrala plattformstjänster som tillhandahålls av den leverantör som uppfyller tröskelvärdena i punkt 2 b. Underrättelsen ska uppdateras när andra centrala plattformstjänster individuellt uppfyller tröskelvärdena i punkt 2 b.

Om en relevant leverantör av centrala plattformstjänster underlåter att anmäla den information som krävs enligt denna punkt ska detta inte hindra kommissionen från att när som helst beteckna dessa leverantörer som grindvakter i enlighet med punkt 4.

4. Kommissionen ska utan onödigt dröjsmål och senast 60 dagar efter att ha mottagit den fullständiga information som avses i punkt 3 beteckna den leverantör av centrala plattformstjänster som uppfyller alla tröskelvärden i punkt 2 som grindvakt, såvida inte den leverantören, tillsammans med sin anmälan, lägger fram tillräckligt underbyggda argument som visar att leverantören, under de omständigheter i vilka den relevanta centrala plattformstjänsten är verksam och med beaktande av de faktorer som förtecknas i punkt 6, inte uppfyller kraven i punkt 1.

Om grindvakten lägger fram sådana tillräckligt underbyggda argument som visar att leverantören inte uppfyller kraven i punkt 1 ska kommissionen tillämpa punkt 6 för att bedöma om kriterierna i punkt 1 är uppfyllda.

5. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 37 för att specificera metoden för att avgöra om de kvantitativa tröskelvärden som fastställs i punkt 2 har uppnåtts och regelbundet anpassa dem till marknadsutvecklingen och den tekniska utvecklingen vid behov, särskilt när det gäller tröskelvärdet i punkt 2 a.
6. Kommissionen får, i enlighet med förfarandet i artikel 15, som grindvakt utse varje leverantör av centrala plattformstjänster som uppfyller vart och ett av kraven i punkt 1, men som inte uppfyller vart och ett av tröskelvärdena i punkt 2, eller har lagt fram tillräckligt underbyggda argument i enlighet med punkt 4.

I detta syfte ska kommissionen beakta följande omständigheter:

- a) Storleken, inbegripet omsättning och börsvärde, verksamhet och ställning för leverantören av centrala plattformstjänster.
- b) Antalet företagsanvändare som är beroende av den centrala plattformstjänsten för att nå slutanvändare och antalet slutanvändare.
- c) Inträdeshinder som härrör från nätverkseffekter och datadrivna fördelar, särskilt när det gäller leverantörens tillgång till och insamling av personuppgifter och andra data eller analyskapacitet.
- d) Skaldriftsfördelar och räckviddseffekter som leverantören drar nytta av, däribland när det gäller data.
- e) Inlåsning av företagsanvändare eller slutanvändare.
- f) Andra strukturella marknadsegenskaper.

Vid sin bedömning ska kommissionen ta hänsyn till den förutsebara utvecklingen av dessa faktorer.

Om leverantören av en central plattformstjänst som uppfyller de kvantitativa tröskelvärdena i punkt 2 på ett betydande sätt underlåter att efterleva de utredningsåtgärder som kommissionen beordrat, och underlåtenheten kvarstår efter det att leverantören har uppmanats att uppfylla kraven inom rimlig tid och lämna synpunkter, ska kommissionen ha rätt att beteckna den leverantören som grindvakt.

Om leverantören av en central plattformstjänst som inte uppfyller de kvantitativa tröskelvärdena i punkt 2 på ett betydande sätt underlåter att efterleva de

utredningsåtgärder som kommissionen har beordrat, och underlåtenheten kvarstår efter det att leverantören har uppmanats att uppfylla kraven inom rimlig tid och att lämna synpunkter, ska kommissionen ha rätt att beteckna den leverantören som grindvakt på grundval av tillgängliga uppgifter.

7. För varje grindvakt som identifieras i enlighet med punkt 4 eller punkt 6 ska kommissionen identifiera det relevanta företag som denna grindvakt tillhör och förteckna de relevanta centrala plattformstjänster som tillhandahålls inom samma företag och som enskilt fungerar som en viktig nätport för företagsanvändare att nå slutanvändare i enlighet med punkt 1 b.
8. Grindvakten ska uppfylla de skyldigheter som fastställs i artiklarna 5 och 6 inom sex månader efter det att en central plattformstjänst har tagits upp i förteckningen i enlighet med punkt 7 i denna artikel.

Artikel 4

Översyn av grindvaktens status

1. Kommissionen får på begäran eller på eget initiativ när som helst ompröva, ändra eller upphäva ett beslut som antagits enligt artikel 3 av något av följande skäl:
 - a) Det har skett en väsentlig förändring av något av de sakförhållanden som ligger till grund för beslutet.
 - b) Beslutet grundades på ofullständiga, oriktiga eller vilseledande upplysningar från företagen.
2. Kommissionen ska regelbundet, och minst vartannat år, kontrollera om de betecknade grindvakterna fortsätter att uppfylla kraven i artikel 3.1 eller om nya leverantörer av centrala plattformstjänster uppfyller dessa krav. Vid den regelbundna översynen ska det också undersökas om grindvaktens förteckning över berörda centrala plattformstjänster behöver justeras.

Om kommissionen, på grundval av denna översyn enligt första stycket, konstaterar att de sakförhållanden som låg till grund för att beteckna leverantörerna av centrala plattformstjänster som grindvakter har ändrats, ska den anta ett motsvarande beslut.
3. Kommissionen ska fortlöpande offentliggöra och uppdatera förteckningen över grindvakter och förteckningen över de centrala plattformstjänster för vilka grindvakterna måste uppfylla de skyldigheter som föreskrivs i artiklarna 5 och 6.

Kapitel III

Konkurrensbegränsande eller otillbörliga metoder som tillämpas av grindvakter

Artikel 5

Skyldigheter som åligger grindvakter

För var och en av sina centrala plattformstjänster som fastställts i enlighet med artikel 3.7 ska en grindvakt

- a) avstå från att kombinera personuppgifter från dessa centrala plattformstjänster med personuppgifter från andra tjänster som erbjuds av grindvakten eller med personuppgifter från tredjepartstjänster, och från att anmäla slutanvändare till andra

tjänster som tillhandahålls av grindvakten för att kombinera personuppgifter, såvida inte slutanvändaren har presenterats med det specifika valet och gett sitt samtycke i den mening som avses i förordning (EU) 2016/679,

- b) göra det möjligt för företagsanvändare att tillhandahålla slutanvändare samma produkter eller tjänster via onlinebaserade förmedlingstjänster från tredje part till priser eller villkor som skiljer sig från dem som erbjuds via grindvakternas onlinebaserade förmedlingstjänster,
- c) göra det möjligt för företagsanvändare att marknadsföra erbjudanden till slutanvändare som förvärvats via den centrala plattformstjänsten och att ingå avtal med dessa slutanvändare, oavsett om de för detta ändamål använder grindvaktens centrala plattformstjänster eller inte, och ge slutanvändare möjlighet att via grindvakternas centrala plattformstjänster få tillgång till och låta dem använda innehåll, abonnemang, funktioner eller andra produkter med hjälp av en företagsanvändares programvaruapplikation, om slutanvändarna har förvärvat dessa produkter från den berörda företagsanvändaren utan att använda grindvaktens centrala plattformstjänster,
- d) avstå från att hindra eller begränsa företagsanvändare från att med relevanta offentliga myndigheter ta upp frågor som gäller metoder som används av grindvakter,
- e) avstå från att kräva att företagsanvändare använder, tillhandahåller eller samverkar med grindvaktarens identifieringstjänst i samband med tjänster som företagsanvändarna tillhandahåller genom att använda grindvakternas centrala plattformstjänster,
- f) avstå från att kräva att företagsanvändare eller slutanvändare abonnerar på eller registrerar sig för andra centrala plattformstjänster som identifierats i enlighet med artikel 3 eller som uppfyller tröskelvärdena i artikel 3.2 b som ett villkor för åtkomst till, anslutning till eller registrering hos någon av deras centrala plattformstjänster som identifierats i enlighet med den artikeln, och
- g) ge annonsörer och utgivare till vilka den tillhandahåller annonseringstjänster, på deras begäran, information om det pris som annonsören och utgivaren betalar samt det belopp eller den ersättning som betalas till utgivaren, för utgivningen av en viss annons och för var och en av de relevanta annonseringstjänster som tillhandahålls av grindvakten.

Artikel 6

Skyldigheter för grindvakter som kan komma att anges närmare

1. För var och en av sina centrala plattformstjänster som fastställts i enlighet med artikel 3.7 ska en grindvakt
 - a) avstå från att i konkurrens med företagsanvändare använda data som inte är allmänt tillgängliga och som genereras genom verksamhet som bedrivs av dessa företagsanvändare, inbegripet dessa företagsanvändares slutanvändare, av dess centrala plattformstjänster eller som tillhandahålls av dessa företagsanvändare av dess centrala plattformstjänster eller av dessa företagsanvändares slutanvändare,
 - b) göra det möjligt för slutanvändare att avinstallera alla eventuella förinstallerade programvaruapplikationer i sin centrala plattformstjänst utan att det påverkar

möjligheten för en grindvakt att begränsa sådan avinstallering med avseende på programvaruapplikationer som är nödvändiga för operativsystemets eller enhetens funktion och som inte tekniskt kan erbjudas fristående av tredje parter,

- c) möjliggöra installation och effektiv användning av tredje parts programvaruapplikationer eller programvarulager som använder, eller är interoperabla med, den grindvaktens operativsystem och gör det möjligt att komma åt dessa programvaruapplikationer eller programvarulager på annat sätt än genom den grindvaktens centrala plattformstjänster; grindvakten ska inte hindras från att vidta proportionella åtgärder för att säkerställa att tredje parts programvaruapplikationer eller programvarulager inte äventyrar integriteten hos den hårdvara eller det operativsystem som tillhandahålls av grindvakten,
- d) avstå från att behandla tjänster och produkter som erbjuds av grindvakten själv eller av någon tredje part som tillhör samma företag förmånligare än liknande tjänster eller produkter från tredje part och tillämpa rättvisa och icke-diskriminerande villkor för denna rangordning,
- e) avstå från att tekniskt begränsa slutanvändarnas möjlighet att byta mellan och abonnera på olika programvaruapplikationer och tjänster som ska nås med hjälp av grindvaktens operativsystem, även när det gäller slutanvändarnas val av internetleverantör,
- f) ge företagsanvändare och leverantörer av stödtjänster tillgång till och interoperabilitet med samma operativsystem eller hårdvaru- eller programvarufunktioner som är tillgängliga eller används när grindvakten tillhandahåller stödtjänster,
- g) ge annonsörer och utgivare, på deras begäran och kostnadsfritt, tillgång till grindvaktens resultatmättningsverktyg och den information som krävs för att annonsörer och utgivare ska kunna göra en egen, oberoende kontroll av annonsdatabasen,
- h) tillhandahålla effektiv portabilitet för data som genereras genom en företagsanvändares eller slutanvändares verksamhet och ska i synnerhet tillhandahålla verktyg för slutanvändare för att underlätta utövandet av dataportabilitet, i enlighet med förordning (EU) 2016/679, bland annat genom tillhandahållande av kontinuerlig åtkomst i realtid,
- i) kostnadsfritt ge företagsanvändare, eller tredje parter som auktoriserats av en företagsanvändare, effektiv, högkvalitativ, kontinuerlig tillgång i realtid och användning av aggregerade eller icke-aggregerade data, som tillhandahålls eller genereras i samband med användningen av de relevanta centrala plattformstjänsterna av dessa företagsanvändare och de slutanvändare som tar i anspråk i de produkter eller tjänster som dessa företagsanvändare tillhandahåller; när det gäller personuppgifter, tillhandahålla åtkomst och användning endast om det har ett direkt samband med slutanvändarens användning av de produkter eller tjänster som tillhandahålls av den berörda företagsanvändaren genom den relevanta centrala plattformstjänsten, och när slutanvändaren väljer att delta med samtycke i den mening som avses i förordning (EU) 2016/679,
- j) ge alla tredjepartsleverantörer av sökmotorer, på deras begäran, tillgång på rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor till rangordning, sökning,

klickning och visning av data i samband med kostnadsfri och betald sökning som genereras av slutanvändare på grindvakternas sökmotorer, med förbehåll för anonymisering för sökningen, klickningen och visningen av sådana data som utgör personuppgifter, och

- k) tillämpa rättvisa och icke-diskriminerande allmänna villkor för företagsanvändares tillträde till sitt programvarulager som betecknats i enlighet med artikel 3 i denna förordning.
2. Vid tillämpning av punkt 1 a ska data som inte är allmänt tillgängliga omfatta alla aggregerade och icke-aggregerade data som tagits fram av företagsanvändare och som kan härledas från eller samlas in genom företagsanvändares eller deras kunders kommersiella verksamhet på grindvakternas centrala plattformstjänst.

Artikel 7

Efterlevnad av grindvaktens skyldigheter

1. De åtgärder som vidtas av grindvakten för att säkerställa att de skyldigheter som fastställs i artiklarna 5 och 6 fullgörs ska vara effektiva när det gäller att uppnå målet med den berörda skyldigheten. Grindvakten ska se till att dessa åtgärder genomförs i enlighet med förordning (EU) 2016/679 och direktiv 2002/58/EG och med lagstiftningen om cybersäkerhet, konsumentskydd och produktsäkerhet.
2. Om kommissionen konstaterar att de åtgärder som grindvakten avser att genomföra enligt punkt 1, eller har genomfört, inte säkerställer ett effektivt fullgörande av de relevanta skyldigheterna enligt artikel 6, får den genom beslut ange vilka åtgärder den berörda grindvakten ska vidta. Kommissionen ska anta ett sådant beslut inom sex månader från det att förfarandet enligt artikel 18 har inletts.
3. Punkt 2 i denna artikel ska inte påverka kommissionens befogenheter enligt artiklarna 25, 26 och 27.
4. I syfte att anta det beslut som avses i punkt 2 ska kommissionen meddela sina preliminära resultat inom tre månader från det att förfarandet inleddes. I de preliminära resultaten ska kommissionen förklara vilka åtgärder den överväger att vidta eller anser att den berörda leverantören av centrala plattformstjänster bör vidta för att på ett verkkningsfullt sätt vidta åtgärder med anledning av de preliminära resultaten.
5. När kommissionen fastställer åtgärderna enligt punkt 2 ska den se till att åtgärderna är effektiva när det gäller att uppnå målen för den relevanta skyldigheten och står i proportion till de särskilda omständigheter som gäller för grindvakten och den berörda tjänsten.
6. I syfte att fastställa skyldigheterna enligt artikel 6.1 j och k ska kommissionen också bedöma huruvida de planerade eller genomförda åtgärderna säkerställer att det inte finns någon återstående obalans i fråga om rättigheter och skyldigheter för företagsanvändare och att åtgärderna inte i sig ger grindvakten en oproportionerlig fördel i förhållande till den tjänst som grindvakten tillhandahåller för företagsanvändare.
7. En grindvakt får begära att ett förfarande inleds enligt artikel 18 för att kommissionen ska kunna avgöra om de åtgärder som grindvakten avser att genomföra eller har genomfört enligt artikel 6 är effektiva när det gäller att uppnå syftet med den relevanta skyldigheten under de specifika omständigheter som råder. En grindvakt får med sin begäran lämna en motiverad skrivelse för att särskilt

förklara varför de åtgärder som den avser att genomföra eller har genomfört är effektiva när det gäller att uppnå syftet med den aktuella skyldigheten under de specifika omständigheter som råder.

Artikel 8 *Tillfälligt upphävande*

1. Kommissionen får, på motiverad begäran av grindvakten, undantagsvis tillfälligt upphäva, helt eller delvis, en särskild skyldighet som fastställs i artiklarna 5 och 6 för en central plattformstjänst genom ett beslut som antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 32.4, om grindvakten visar att fullgörandet av denna särskilda skyldighet, på grund av exceptionella omständigheter som ligger utanför grindvaktens kontroll, skulle äventyra den ekonomiska lönsamheten för grindvaktens verksamhet i unionen, och endast i den utsträckning som krävs för att hantera detta hot mot lönsamheten. Kommissionen ska sträva efter att anta beslutet om ett tillfälligt upphävande utan dröjsmål och senast tre månader efter mottagandet av en fullständig motiverad begäran.
2. Om det tillfälliga upphävandet beviljas i enlighet med punkt 1 ska kommissionen se över sitt beslut om tillfälligt upphävande varje år. Efter en sådan översyn ska kommissionen antingen häva det tillfälliga upphävandet eller besluta att villkoren i punkt 1 fortfarande är uppfyllda.
3. Kommissionen får på motiverad begäran av en grindvakt tillfälligt upphäva tillämpningen av den relevanta skyldigheten till en eller flera enskilda centrala plattformstjänster redan före beslutet enligt punkt 1.

Vid bedömningen av begäran ska kommissionen särskilt beakta vilken effekt efterlevnaden av den särskilda skyldigheten har på den ekonomiska lönsamheten för grindvaktens verksamhet i unionen samt på tredje parter. Det tillfälliga upphävandet får förenas med villkor och skyldigheter som ska fastställas av kommissionen för att säkerställa en rättvis balans mellan dessa intressen och målen för denna förordning. En sådan begäran får göras och beviljas när som helst i avvaktan på kommissionens bedömning enligt punkt 1.

Artikel 9 *Undantag på grund av tvingande hänsyn till allmänintresset*

1. Kommissionen får, på motiverad begäran av en grindvakt eller på eget initiativ, genom beslut som antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 32.4, helt eller delvis befria den grindvakten från en särskild skyldighet enligt artiklarna 5 och 6 med avseende på en enskild central plattformstjänst som identifierats i enlighet med artikel 3.7, om ett sådant undantag är motiverat av de skäl som anges i punkt 2 i den här artikeln. Kommissionen ska anta beslutet om undantag senast tre månader efter att ha mottagit en fullständig motiverad begäran.
2. Ett undantag enligt punkt 1 får beviljas endast på grund av
 - a) allmän moral,
 - b) folkhälsa,
 - c) allmän säkerhet.

3. Kommissionen får på motiverad begäran av en grindvakt eller på eget initiativ tillfälligt upphäva tillämpningen av den relevanta skyldigheten på en eller flera enskilda centrala plattformstjänster redan före beslutet enligt punkt 1.

Vid bedömningen av begäran ska kommissionen särskilt beakta effekterna av fullgörandet av den särskilda skyldigheten på de grunder som anges i punkt 2 samt effekterna på den berörda grindvakten och på tredje parter. Det tillfälliga upphävandet får förenas med villkor och skyldigheter som ska fastställas av kommissionen för att säkerställa en rimlig balans mellan de mål som eftersträvas med skälen i punkt 2 och syftena med denna förordning. En sådan begäran får göras och beviljas när som helst i avvaktan på kommissionens bedömning enligt punkt 1.

Artikel 10

Uppdatering av grindvakternas skyldigheter

1. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 34 för att uppdatera de skyldigheter som fastställs i artiklarna 5 och 6 om den, på grundval av en marknadsundersökning enligt artikel 17, har fastställt att det finns ett behov av nya skyldigheter för att åtgärda metoder som begränsar centrala plattformstjänsters öppenhet eller som är otillbörliga på samma sätt som de metoder som omfattas av skyldigheterna i artiklarna 5 och 6.
1. En metod i den mening som avses i punkt 1 ska anses vara otillbörlig eller begränsa centrala plattformstjänsters öppenhet om
 - a) det råder obalans i fråga om rättigheter och skyldigheter för företagsanvändare, och grindvakten erhåller en förmån från företagsanvändare som inte står i proportion till den tjänst som grindvakten tillhandahåller för företagsanvändare, eller
 - b) marknadernas öppenhet försvagas till följd av att grindvakter tillämpar sådana metoder.

Artikel 11

Åtgärder mot kringgående

1. En grindvakt ska säkerställa att skyldigheterna i artiklarna 5 och 6 fullgörs fullt ut och effektivt. Skyldigheterna i artiklarna 5 och 6 är visserligen tillämpliga på centrala plattformstjänster som betecknats i enlighet med artikel 3, men deras genomförande får inte undergrävas av något beteende av det företag som grindvakten tillhör, oavsett om detta beteende är av avtalsmässig, kommersiell, teknisk eller annan art.
2. Om samtycke till insamling och behandling av personuppgifter krävs för att säkerställa efterlevnad av denna förordning, ska en grindvakt vidta nödvändiga åtgärder för att antingen göra det möjligt för företagsanvändare att direkt få det samtycke till behandling av uppgifterna som krävs, om så krävs enligt förordning (EU) 2016/679 och direktiv 2002/58/EG, eller för att följa unionens regler och principer för dataskydd och integritet på andra sätt, bland annat genom att förse företagsanvändare med vederbörligen anonymiserade uppgifter när så är lämpligt. Grindvakten får inte göra det mer betungande för företagsanvändaren att få detta samtycke än att få samtycke för sina egna tjänster.
3. En grindvakt får inte försämra villkoren för eller kvaliteten på någon av de centrala plattformstjänster som tillhandahålls till företagsanvändare eller slutanvändare som

utnyttjar de rättigheter eller val som fastställs i artiklarna 5 och 6, eller göra det orimligt svårt att utöva dessa rättigheter eller val.

Artikel 12

Skyldighet att informera om koncentrationer

1. En grindvakt ska informera kommissionen om alla planerade koncentrationer i den mening som avses i artikel 3 i förordning (EG) nr 139/2004 som involverar en annan leverantör av centrala plattformstjänster eller andra tjänster som tillhandahålls inom den digitala sektorn, oavsett om den är anmälningspliktig till en konkurrensmyndighet i unionen enligt förordning (EG) nr 139/2004 eller till en behörig nationell konkurrensmyndighet enligt nationella koncentrationsregler.

Grindvakten ska underrätta kommissionen om en sådan koncentration innan den genomförs och efter ingåendet av avtalet, tillkännagivandet av det offentliga budet eller förvärvet av en kontrollerande andel.
2. Anmälan enligt punkt 1 ska för förvärvsobjekten åtminstone redogöra för deras årsomsättning inom EES och deras globala årsomsättning, för alla relevanta centrala plattformstjänster deras respektive årsomsättning inom EES, antalet aktiva företagsanvändare per år och antalet aktiva slutanvändare per månad samt skälen för den planerade koncentrationen.
3. Om ytterligare centrala plattformstjänster, efter en koncentration enligt punkt 1, individuellt uppfyller tröskelvärdena i artikel 3.2 b, ska den berörda grindvakten informera kommissionen om detta inom tre månader från genomförandet av koncentrationen och förse kommissionen med den information som avses i artikel 3.2.

Artikel 13

Skyldighet att genomföra en revision

Inom sex månader efter det att en grindvakt betecknats i enlighet med artikel 3 ska denna till kommissionen lämna in en beskrivning, granskad genom en oberoende revision, av alla eventuella tekniker för profilering av konsumenter som grindvakten tillämpar på eller använder på sina centrala plattformstjänster som identifierats i enlighet med artikel 3. Denna beskrivning ska uppdateras minst en gång per år.

Kapitel IV

Marknadsundersökning

Artikel 14

Inledande av en marknadsundersökning

1. När kommissionen avser att genomföra en marknadsundersökning inför ett eventuellt antagande av beslut enligt artiklarna 15, 16 och 17 ska den anta ett beslut om att inleda en marknadsundersökning.
2. Beslutet om att inleda förfarandet ska innehålla följande uppgifter:
 - a) Datum för inledandet av undersökningen.
 - b) Beskrivning av den fråga som undersökningen avser.

- c) Syftet med undersökningen.
- 3. Kommissionen får återuppta en marknadsundersökning som den har avslutat om
 - a) det har skett en väsentlig förändring av något av de sakförhållanden som ligger till grund för beslutet,
 - b) beslutet grundades på ofullständiga, oriktiga eller vilseledande upplysningar från de berörda företagen.

Artikel 15

Marknadsundersökning med tanke på betecknande av grindvakter

- 1. Kommissionen får genomföra en marknadsundersökning i syfte att undersöka om en leverantör av centrala plattformstjänster bör betecknas som grindvakt i enlighet med artikel 3.6, eller för att identifiera centrala plattformstjänster för en grindvakt i enlighet med artikel 3.7. Den ska sträva efter att slutföra sin undersökning genom att anta ett beslut i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 32.4 inom tolv månader från det att marknadsundersökningen inleddes.
- 2. Under loppet av en marknadsundersökning enligt punkt 1 ska kommissionen sträva efter att meddela sina preliminära resultat till den berörda leverantören av centrala plattformstjänster inom sex månader från det att undersökningen inleddes. I de preliminära slutsatserna ska kommissionen förklara om den preliminärt anser att leverantören av centrala plattformstjänster bör betecknas som grindvakt i enlighet med artikel 3.6.
- 3. Om leverantören av centrala plattformstjänster uppfyller tröskelvärdena i artikel 3.2, men har lagt fram väl underbyggda argument i enlighet med artikel 3.4, ska kommissionen sträva efter att genom ett beslut enligt punkt 1 slutföra marknadsundersökningen inom fem månader från det att marknadsundersökningen inleddes. I så fall ska kommissionen sträva efter att meddela sina preliminära resultat enligt punkt 2 till leverantören av centrala plattformstjänster inom tre månader från det att undersökningen inleddes.
- 4. När kommissionen i enlighet med artikel 3.6 som grindvakt betecknar en leverantör av centrala plattformstjänster som ännu inte har en fast förankrad och varaktig ställning i sin verksamhet, men det är förutsebart att den kommer att åtnjuta en sådan ställning inom en nära framtid, ska den förklara att endast skyldigheter enligt artikel 5 b och artikel 6.1 e, f, h är tillämpliga på denna grindvakt såsom anges i beslutet om beteckning som grindvakt. Kommissionen ska endast förklara de skyldigheter tillämpliga som är lämpliga och nödvändiga för att förhindra att den berörda grindvakten på ett otillbörligt sätt uppnår en fast förankrad och varaktig ställning i sin verksamhet. Kommissionen ska ompröva betecknandet som grindvakt i enlighet med förfarandet i artikel 4.

Artikel 16

Marknadsundersökning av systematisk bristande efterlevnad

- 1. Om marknadsundersökningen visar att en grindvakt systematiskt har åsidosatt de skyldigheter som föreskrivs i artiklarna 5 och 6 och ytterligare har stärkt eller utvidgat sin ställning som grindvakt i förhållande till egenskaperna enligt artikel 3.1, får kommissionen genom beslut som antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 32.4 ålägga en sådan grindvakt sådana beteendemässiga eller

strukturella åtgärder som står i proportion till den begångna överträdelsen och som är nödvändiga för att säkerställa efterlevnaden av denna förordning. Kommissionen ska avsluta sin undersökning genom att anta ett beslut inom tolv månader från det att marknadsundersökningen inleddes.

2. Kommissionen får endast införa strukturella korrigerande åtgärder enligt punkt 1 om det antingen inte finns någon lika effektiv beteendekorrigerande åtgärd eller om en lika effektiv beteendekorrigerande åtgärd skulle vara mer betungande för den berörda grindvakten än den strukturella korrigerande åtgärden.
3. En grindvakt ska anses ha gjort sig skyldig till systematisk underlåtenhet att uppfylla de skyldigheter som fastställs i artiklarna 5 och 6, om kommissionen har utfärdat minst tre beslut om bristande efterlevnad eller böter enligt artikel 25 respektive artikel 26 mot en grindvakt med avseende på någon av dess centrala plattformstjänster inom en period av fem år före antagandet av beslutet om att inleda en marknadsundersökning inför ett eventuellt antagande av ett beslut enligt denna artikel.
4. En grindvakt ska anses ha stärkt eller utvidgat sin ställning som grindvakt ytterligare i förhållande till egenskaperna enligt artikel 3.1, om dess inverkan på den inre marknaden har ökat ytterligare, om dess betydelse som nätport för företagsanvändare för att nå ut till slutanvändare har ökat ytterligare eller om grindvakten har en ytterligare fast förankrad och varaktig ställning i sin verksamhet.
5. Kommissionen ska meddela den berörda grindvakten sina invändningar inom sex månader från det att undersökningen inleddes. I sina invändningar ska kommissionen förklara om den preliminärt anser att villkoren i punkt 1 är uppfyllda och vilken korrigerande åtgärd eller vilka korrigerande åtgärder som den preliminärt anser vara nödvändiga och proportionella.
6. Kommissionen får när som helst under marknadsundersökningen förlänga dess varaktighet om förlängningen är motiverad av objektiva skäl och proportionell. Förlängningen kan gälla den tidsfrist inom vilken kommissionen måste framföra sina invändningar eller tidsfristen för antagande av det slutliga beslutet. Den sammanlagda varaktigheten av en eller flera förlängningar enligt denna punkt får inte överstiga sex månader. Kommissionen får överväga åtaganden enligt artikel 23 och göra dem bindande i sitt beslut.

Artikel 17

Marknadsundersökning av nya tjänster och nya metoder

Kommissionen får genomföra en marknadsundersökning i syfte att undersöka om en eller flera tjänster inom den digitala sektorn bör läggas till i förteckningen över centrala plattformstjänster eller för att upptäcka typer av metoder som kan begränsa centrala plattformstjänsters konkurrensmöjligheter eller som kan vara orättvisa och som inte på ett effektivt sätt åtgärdas genom denna förordning. Den ska utfärda en offentlig rapport senast 24 månader efter det att marknadsundersökningen har inletts.

Där så är lämpligt ska rapporten

- a) åtföljas av ett förslag om ändring av denna förordning för att ta med ytterligare tjänster inom den digitala sektorn i förteckningen över centrala plattformstjänster i artikel 2.2, och
- b) åtföljas av en delegerad akt om ändring av artikel 5 eller 6 i enlighet med artikel 10.

Kapitel V

Undersöknings-, verkställighets- och övervakningsbefogenheter

Artikel 18

Inledande av förfaranden

Om kommissionen avser att inleda ett förfarande i syfte att eventuellt fatta beslut enligt artiklarna 7, 25 och 26 ska den anta ett beslut om att inleda ett förfarande.

Artikel 19

Begäran om information

1. Kommissionen får genom en enkel begäran eller genom beslut begära att företag och företagssammanslutningar lämnar all nödvändig information, bland annat för att övervaka, genomföra och kontrollera efterlevnaden av bestämmelserna i denna förordning. Kommissionen får också begära tillgång till företagens databaser och algoritmer och begära förklaringar om dessa genom en enkel begäran eller genom ett beslut.
2. Kommissionen får begära information från företag och företagssammanslutningar enligt punkt 1 även innan en marknadsundersökning enligt artikel 14 eller förfaranden enligt artikel 18 inleds.
3. När kommissionen skickar en enkel begäran om information till ett företag eller en företagssammanslutning ska den ange syftet med denna begäran, ange vilken information som begärs och fastställa den tidsfrist inom vilken informationen ska lämnas samt de sanktioner som föreskrivs i artikel 26 om ofullständiga, oriktiga eller vilseledande upplysningar eller förklaringar lämnas.
4. Om kommissionen kräver att företag och företagssammanslutningar ska lämna information genom beslut, ska den ange syftet med begäran, precisera vilken information som begärs och fastställa den frist inom vilken informationen ska lämnas. Om kommissionen kräver att företag ska ge tillgång till sina databaser och algoritmer ska den ange den rättsliga grunden för och syftet med begäran samt fastställa den tidsfrist inom vilken detta ska tillhandahållas. Den ska också ange de sanktioner som föreskrivs i artikel 26 och ange eller förelägga de vite som föreskrivs i artikel 27. Den ska vidare upplysa om rätten att få beslutet prövat av domstolen.
5. Företagen eller företagssammanslutningarna eller deras företrädare ska lämna den begärda informationen på det berörda företags eller den berörda företagssammanslutningens vägnar. I behörig ordning befullmäktigade advokater kan lämna uppgifterna på klienternas vägnar. Klienterna ska förbli fullt ansvariga om den information som lämnas är ofullständig, oriktig eller vilseledande.
6. På begäran av kommissionen ska medlemsstaternas regeringar och myndigheter förse kommissionen med all information som den behöver för att kunna fullgöra de uppgifter som den tilldelas genom denna förordning.

Artikel 20
Befogenhet att genomföra höranden

Kommissionen får höra varje fysisk eller juridisk person som samtycker till detta, i syfte att samla in information om frågor som har samband med föremålet för en utredning, inbegripet när det gäller övervakning, genomförande och efterlevnadskontroll av bestämmelserna i denna förordning.

Artikel 21
Befogenheter att genomföra inspektioner på plats

1. Kommissionen får genomföra inspektioner på plats i ett företags eller en företagssammanslutnings lokaler.
2. Kontroller på plats får också genomföras med hjälp av revisorer eller experter som utsetts av kommissionen i enlighet med artikel 24.2.
3. Vid inspektioner på plats får kommissionen och de revisorer eller experter som den utsett begära att företaget eller företagssammanslutningen ger tillgång till och redogör för sin organisation sitt funktionssätt, sina it-system, sina algoritmer, sin datahantering och sin affärsverksamhet. Kommissionen och de revisorer eller experter som den utsett får ställa frågor till nyckelpersonal.
4. Företag eller företagssammanslutningar är skyldiga att underkasta sig en inspektion på plats som beordrats genom ett beslut av kommissionen. Beslutet ska ange föremålet för och syftet med besöket, fastställa startdatum och ange de påföljder som föreskrivs i artiklarna 26 och 27 samt rätten att få beslutet prövat av domstolen.

Artikel 22
Interimistiska åtgärder

1. I brådskande fall, på grund av risken för allvarlig och irreparabel skada för grindvakternas företagsanvändare eller slutanvändare får kommissionen genom beslut i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 32.4 besluta om interimistiska åtgärder mot en grindvakt på grundval av ett prima facie-konstaterande av en överträdelse av artiklarna 5 eller 6.
2. Ett beslut enligt punkt 1 får endast antas i samband med förfaranden som inleds i syfte att eventuellt anta ett beslut om bristande efterlevnad i enlighet med artikel 25.1. Detta beslut ska gälla under en bestämd tidsperiod och får förnyas om det är nödvändigt och lämpligt.

Artikel 23
Åtaganden

1. Om den berörda grindvakten under förfaranden enligt artikel 16 eller 25 erbjuder åtaganden för de relevanta centrala plattformstjänsterna för att säkerställa efterlevnad av de skyldigheter som föreskrivs i artiklarna 5 och 6, får kommissionen genom beslut som antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 32.4 göra dessa åtaganden bindande för den grindvakten och förklara att det inte finns några ytterligare skäl att vidta åtgärder.
2. Kommissionen får, på begäran eller på eget initiativ, genom beslut återuppta det relevanta förfarandet, om

- a) det har skett en väsentlig förändring av något av de sakförhållanden som ligger till grund för beslutet,
 - b) den berörda grindvakten handlar i strid med sina åtaganden, och
 - c) beslutet grundades på ofullständiga, oriktiga eller vilseledande upplysningar från parterna.
3. Om kommissionen anser att de åtaganden som lämnats in av den berörda grindvakten inte kan säkerställa ett effektivt fullgörande av de skyldigheter som fastställs i artiklarna 5 och 6, ska den förklara skälen till att dessa åtaganden inte gjorts bindande i beslutet om att avsluta de relevanta förfarandena.

Artikel 24

Övervakning av skyldigheter och åtgärder

1. Kommissionen får vidta nödvändiga åtgärder för att övervaka det faktiska genomförandet och efterlevnaden av de skyldigheter som föreskrivs i artiklarna 5 och 6 och de beslut som fattas enligt artiklarna 7, 16, 22 och 23.
2. Åtgärderna enligt punkt 1 får omfatta utnämning av oberoende externa experter och revisorer som ska bistå kommissionen med övervakningen av skyldigheterna och åtgärderna och förse kommissionen med särskild expertis eller kunskap.

Artikel 25

Bristande efterlevnad

1. Kommissionen ska anta ett beslut om bristande efterlevnad i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 32.4, om den konstaterar att en grindvakt underlåter att uppfylla ett eller flera av följande krav:
 - a) Någon av de skyldigheter som anges i artikel 5 eller 6.
 - b) Åtgärder som anges i ett beslut som antagits i enlighet med artikel 7.2.
 - c) Åtgärder som har beslutats enligt artikel 16.1.
 - d) Interimistiska åtgärder som har beslutats med stöd av artikel 22.
 - e) Åtaganden som gjorts rättsligt bindande i enlighet med artikel 23.
2. Innan kommissionen antar ett beslut enligt punkt 1 ska den meddela den berörda grindvakten sina preliminära resultat. I de preliminära resultaten ska kommissionen förklara vilka åtgärder den överväger att vidta eller anser att grindvakten bör vidta för att effektivt åtgärda de preliminära resultaten.
3. I det beslut om bristande efterlevnad som antas enligt punkt 1 ska kommissionen ålägga grindvakten att upphöra med överträdelsen inom en lämplig tidsfrist och förklara hur den planerar att följa beslutet.
4. Grindvakten ska förse kommissionen med en beskrivning av de åtgärder den vidtagit för att säkerställa efterlevnad av det beslut som antagits enligt punkt 1.
5. Om kommissionen finner att villkoren i punkt 1 inte är uppfyllda ska den avsluta undersökningen genom ett beslut.

Artikel 26

Böter

1. I det beslut som avses i artikel 25 får kommissionen ålägga grindvakten böter på högst 10 % av dess totala omsättning under det föregående räkenskapsåret, om den konstaterar att grindvakten uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att uppfylla
 - a) någon av skyldigheterna enligt artiklarna 5 och 6,
 - b) de åtgärder som anges av kommissionen i enlighet med ett beslut enligt artikel 7.2,
 - c) åtgärder som har beslutats enligt artikel 16.1,
 - d) ett beslut om interimistiska åtgärder enligt artikel 22,
 - e) ett åtagande som gjorts bindande genom ett beslut enligt artikel 23.
2. Kommissionen får genom beslut ålägga företag och företagssammanslutningar böter på upp till 1 % av föregående räkenskapsårs sammanlagda omsättning, om de uppsåtligen eller av oaktsamhet
 - a) underlåter att inom den utsatta fristen lämna information som krävs för att bedöma betecknandet av dem som grindvakter enligt artikel 3.2 eller lämnar oriktig, ofullständig eller vilseledande information,
 - b) underlåter att meddela information som krävs enligt artikel 12 eller lämnar oriktig, ofullständig eller vilseledande information,
 - c) underlåter att lämna in den beskrivning som krävs enligt artikel 13,
 - d) lämnar oriktiga, ofullständiga eller vilseledande upplysningar eller förklaringar som begärs i enlighet med artikel 19 eller 20,
 - e) underlåter att ge åtkomst till databaser och algoritmer i enlighet med artikel 19,
 - f) underlåter att inom en frist som fastställts av kommissionen korrigera oriktig, ofullständig eller vilseledande information från en anställd, eller underlåter eller vägrar att lämna fullständig information om sakförhållanden som rör föremålet för och syftet med en inspektion enligt artikel 21,
 - g) vägrar att underkasta sig en inspektion på plats enligt artikel 21.
3. Vid fastställandet av bötesbeloppet ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är, hur länge den varat, hur ofta den upprepats och, när det gäller böter som utdöms i enlighet med punkt 2, till den försening av förfarandet som överträdelsen orsakat.
4. Om böter åläggs en företagssammanslutning och hänsyn tas till medlemmarnas omsättning men sammanslutningen inte är solvent, är sammanslutningen skyldig att kräva betalning från medlemmarna för att täcka bötesbeloppet.

Om sådana inbetalningar inte har gjorts till sammanslutningen inom den tidsfrist som kommissionen fastställt, får kommissionen kräva att böterna betalas direkt av vilket som helst av de företag vars företrädare var medlemmar i sammanslutningens berörda beslutsfattande organ.

Efter det att kommissionen har krävt betalning enligt andra stycket får den, om så är nödvändigt för att garantera att hela bötesbeloppet betalas, kräva betalning av vilken som helst av de av sammanslutningens medlemmar som var verksamma på den marknaden där överträdelsen ägde rum.

Kommissionen får dock inte kräva betalning enligt andra och tredje styckena från företag som kan visa att de inte har genomfört det beslut som fattades av sammanslutningen och som ledde till överträdelse och antingen inte var medvetna om beslutets existens eller aktivt tog avstånd från det innan kommissionen började utreda fallet.

När det gäller betalning av böterna får betalningsansvaret för varje företag inte överstiga 10 % av föregående räkenskapsårs sammanlagda omsättning.

Artikel 27

Viten

1. Kommissionen får genom beslut vid vite om upp till 5 % av den genomsnittliga dagsomsättningen under föregående räkenskapsår för varje dags dröjsmål, räknat från den dag som anges i beslutet, ålägga företag, inbegripet grindvakter, att
 - a) följa det beslut som avses i artikel 16.1,
 - b) lämna korrekt och fullständig information inom den tidsfrist som krävs enligt en begäran om information som görs genom ett beslut enligt artikel 19,
 - c) säkerställa tillgång till företagets databaser och algoritmer och tillhandahålla förklaringar om dem som krävs enligt ett beslut enligt artikel 19,
 - d) underkasta sig en inspektion på plats som beordrats genom ett beslut enligt artikel 21,
 - e) följa ett beslut om interimistiska åtgärder enligt artikel 22.1,
 - f) fullgöra åtaganden som gjorts rättsligt bindande genom ett beslut enligt artikel 23.1,
 - g) Följa ett beslut enligt artikel 25.1.
2. Om företag eller företagssammanslutningar har fullgjort den skyldighet för vars uppfyllande vitet har förelagts, får kommissionen genom ett beslut som antagits i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 32.4, fastställa det slutliga vitet till ett belopp som är lägre än det som följer av det ursprungliga beslutet.

Artikel 28

Preskriptionsfrister för åläggande av sanktioner

1. De befogenheter som kommissionen tilldelas genom artiklarna 26 och 27 ska omfattas av en preskriptionsfrist på tre år.
2. Preskriptionsfristen ska räknas från och med den dag då överträdelsen begicks. Vid fortsatta eller upprepade överträdelser ska dock tiden räknas från och med den dag då överträdelsen upphörde.
3. Eventuella åtgärder som kommissionen vidtar i samband med utredningen eller förfarandena avseende en överträdelse ska avbryta preskriptionsfristen för åläggande av böter eller viten. Avbrottet i preskriptionsfristen ska gälla från och med den dag då minst ett företag eller en företagssammanslutning som har deltagit i överträdelsen underrättas om åtgärden. Åtgärder som avbryter preskriptionsfristen ska särskilt utgöras av
 - a) kommissionens begäran om information,

- b) inspektion på plats,
 - c) kommissionens inledande av ett förfarande i enlighet med artikel 18.
4. Efter varje avbrott ska preskriptionsfristen börja löpa på nytt. Preskriptionsfristen ska dock löpa ut senast den dag då en period som är lika med den dubbla preskriptionsfristen har förflutit utan att kommissionen har ålagt böter eller viten. Fristen ska förlängas med den tid under vilken preskriptionen tillfälligt avbryts enligt punkt 5.
5. Preskriptionsfristen för åläggande av böter eller viten ska avbrytas tillfälligt så länge som kommissionens beslut är föremål för förfaranden vid Europeiska unionens domstol.

Artikel 29

Preskriptionsfrist för verkställighet av påföljder

1. En preskriptionsfrist på fem år ska gälla för kommissionens befogenhet att verkställa beslut som fattats enligt artiklarna 26 och 27.
2. Preskriptionsfristen ska räknas från och med den dag då beslutet vinner laga kraft.
3. Preskriptionsfristen för verkställande av påföljder ska avbrytas
 - a) genom underrättelse om ett beslut om ändring av det ursprungliga bötes- eller vitesbeloppet eller om avslag på en begäran om en sådan ändring,
 - b) genom åtgärder som vidtas av kommissionen eller av en medlemsstat på kommissionens begäran för att driva in böter eller viten.
4. Efter varje avbrott ska preskriptionsfristen börja löpa på nytt.
5. Preskriptionsfristen för verkställande av påföljder ska upphöra att löpa så länge som
 - a) en betalningsfrist medges,
 - b) indrivningen har skjutits upp enligt ett beslut av domstolen.

Artikel 30

Rätt att höras och tillgång till handlingar i ärendet

1. Innan kommissionen antar ett beslut enligt artikel 7, artikel 8.1, artikel 9.1, artiklarna 15, 16, 22, 23, 25 och 26 samt artikel 27.2 ska den ge den berörda grindvakten eller det berörda företaget eller den berörda företagssammanslutningen möjlighet att yttra sig om
 - a) kommissionens preliminära slutsatser, inbegripet alla frågor där kommissionen har invändningar,
 - b) åtgärder som kommissionen kan komma att vidta mot bakgrund av de preliminära slutsatserna enligt led a i denna punkt.
2. Berörda grindvakter, företag och företagssammanslutningar får lämna sina synpunkter på kommissionens preliminära slutsatser inom en tidsfrist som kommissionen ska fastställa i sina preliminära slutsatser och som inte får vara kortare än 14 dagar.
3. Kommissionen ska grunda sina beslut endast på invändningar som berörda grindvakter, företag och företagssammanslutningar har kunnat yttra sig om.

4. Den berörda grindvaktens, det berörda företags eller den berörda företagssammanslutningens rätt till försvar ska respekteras fullt ut i alla förfaranden. Den berörda grindvakten, det berörda företaget eller den berörda företagssammanslutningen ska ha rätt att få tillgång till kommissionens handlingar i enlighet med villkoren för ett framförhandlat offentliggörande, med förbehåll för företagens berättigade intresse av att deras affärshemligheter skyddas. Rätten till tillgång till handlingar i ärendet ska inte omfatta konfidentiell information och interna handlingar hos kommissionen eller medlemsstaternas myndigheter. Framför allt ska rätten till tillgång till handlingar i ärendet inte omfatta skriftväxling mellan kommissionen och medlemsstaternas myndigheter. Detta ska inte hindra kommissionen från att röja eller använda information som är nödvändig för att bevisa en överträdelse.

Artikel 31 *Tystnadsplikt*

1. Den information som samlas in i enlighet med artiklarna 3, 12, 13, 19, 20 och 21 ska endast användas för de ändamål som avses i denna förordning.
2. Utan att det påverkar det utbyte och den användning av information som tillhandahålls för att användas i enlighet med artiklarna 32 och 33, får kommissionen, medlemsstaternas myndigheter, deras tjänstemän, anställda och övriga personer som arbetar under dessa myndigheters övervakning liksom fysiska eller juridiska personer, inbegripet revisorer och experter som utnämnts i enlighet med artikel 24.2, inte röja information som de har inhämtat eller utbytt med stöd av denna förordning och som är av sådant slag att den omfattas av tystnadsplikt. Denna skyldighet ska också gälla för alla företrädare och experter från medlemsstater som deltar i någon av de verksamheter som bedrivs av den rådgivande kommittén för digitala marknader i enlighet med artikel 32.

Artikel 32 *Rådgivande kommittén för digitala marknader*

1. Kommissionen ska biträdas av rådgivande kommittén för digitala marknader. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. Om kommitténs yttrande ska inhämtas genom skriftligt förfarande, ska det förfarandet avslutas utan resultat om kommitténs ordförande, inom tidsfristen för att avge yttrandet, så beslutar eller en enkel majoritet av kommittéledamöterna så begär.
3. Kommissionen ska överlämna yttrandet från den rådgivande kommittén för digitala marknader till adressaten för ett enskilt beslut, tillsammans med det beslutet. Den ska offentliggöra yttrandet tillsammans med det enskilda beslutet, varvid hänsyn ska tas till det berättigade intresset av tystnadsplikt.
4. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 33 *Begäran om en marknadsundersökning*

1. Om tre eller flera medlemsstater begär att kommissionen ska inleda en undersökning enligt artikel 15 eftersom de anser att det finns rimliga skäl att misstänka att en

leverantör av centrala plattformstjänster bör betecknas som grindvakt, ska kommissionen inom fyra månader undersöka om det finns rimliga skäl att inleda en sådan undersökning.

2. Medlemsstaterna ska lägga fram bevis till stöd för sin begäran.

Kapitel VI

Allmänna bestämmelser

Artikel 34

Offentliggörande av beslut

1. Kommissionen ska offentliggöra de beslut som den fattar enligt artiklarna 3, 7, 8, 9, 15, 16, 17, 22, 23.1, 25, 26 och 27. I ett sådant offentliggörande ska de berörda parternas namn och huvuddragen i beslutet anges, inbegripet ålagda påföljder.
2. Offentliggörandet ska ske med hänsyn tagen till grindvakternas eller tredje parter berättigade intresse av att deras konfidentiella information skyddas.

Artikel 35

Domstolens prövning

I enlighet med artikel 261 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt har Europeiska unionens domstol obegränsad behörighet att pröva beslut genom vilka kommissionen har ålagt böter eller viten. Den får upphäva, minska eller öka böter eller viten som beslutats.

Artikel 36

Tillämpningsföreskrifter

1. Kommissionen får anta genomförandeakter med avseende på följande: 3, 6, 12, 13, 15, 16, 17, 20, 22, 23, 25 och 30
 - a) Form, innehåll och andra närmare bestämmelser om anmälningar och skrivelser enligt artikel 3.
 - b) Form, innehåll och andra närmare bestämmelser om de tekniska åtgärder som grindvakterna ska vidta för att säkerställa efterlevnaden av artikel 6.1 h, i och j.
 - c) Form, innehåll och andra närmare bestämmelser om anmälningar och skrivelser enligt artiklarna 12 och 13.
 - d) De praktiska arrangemangen för förlängning av tidsfrister i enlighet med artikel 16.
 - e) De praktiska arrangemangen för förfaranden rörande utredningar enligt artiklarna 15, 16 och 17 samt för förfaranden enligt artiklarna 22, 23 och 25.
 - f) De praktiska arrangemangen för utövandet av rätten att höras enligt artikel 30.
 - g) De praktiska arrangemangen för det framförhandlade offentliggörande av information som föreskrivs i artikel 30.
2. De praktiska arrangemangen för det samarbete och den samordning mellan kommissionen och medlemsstaterna som föreskrivs i artikel 1.7. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 32.4. Innan kommissionen vidtar åtgärder enligt punkt 1 ska den offentliggöra

ett utkast till dessa åtgärder och ge alla berörda parter tillfälle att framföra sina synpunkter inom den tid som kommissionen fastställer, vilken inte får understiga en månad.

Artikel 37 *Utövande av delegeringen*

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 3.6 och 9.1 ska ges till kommissionen för en period på fem år från och med den DD/MM/ÅÅÅÅ. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 3.6 och 9.1 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 3.6 och 9.1 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 38 *Översyn*

1. Senast den DD/MM/ÅÅÅÅ, och därefter vart tredje år, ska kommissionen utvärdera denna förordning och rapportera till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.
2. Utvärderingarna ska fastställa om det kan komma att krävas ytterligare regler, bland annat avseende förteckningen över centrala plattformstjänster i artikel 2.2 och de skyldigheter som föreskrivs i artiklarna 5 och 6 och efterlevnadskontrollen av dem, för att säkerställa att digitala marknader i hela unionen är öppna och rättvisa. Till följd av utvärderingarna ska kommissionen vidta ändamålsenliga åtgärder, som kan inbegripa lagstiftningsförslag.

3. Medlemsstaterna ska tillhandahålla all relevant information som de har och som kommissionen kan komma att behöva för att utarbeta den rapport som avses i punkt 1.

Artikel 39

Ikraftträdande och tillämpning

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. Denna förordning ska tillämpas från och med sex månader efter det att den har trätt i kraft.
Artiklarna 3, 15, 18, 19, 20, 21, 26, 27, 30, 31 och 34 ska dock tillämpas från och med den [dag då denna förordning träder i kraft].
3. Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 1.1. Förslagets eller initiativets titel
- 1.2. Berörda politikområden i den verksamhetsbaserade förvaltningen och budgeteringen
- 1.3. Typ av förslag eller initiativ
- 1.4. Mål
- 1.5. Motivering till förslaget eller initiativet
- 1.6. Tid under vilken åtgärden kommer att pågå respektive påverka resursanvändningen
- 1.7. Planerad metod för genomförandet

2. FÖRVALTNING

- 2.1. Bestämmelser om uppföljning och rapportering
- 2.2. Administrations- och kontrollsystem
- 2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oegentligheter/oriktigheter

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel
- 3.2. Beräknad inverkan på utgifterna
 - 3.2.1. *Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna*
 - 3.2.2. *Beräknad inverkan på driftsanslagen*
 - 3.2.3. *Beräknad inverkan på anslag av administrativ natur*
 - 3.2.4. *Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen*
 - 3.2.5. *Bidrag från tredje part*
- 3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagets eller initiativets titel

Europaparlamentets och rådets förordning om en rättsakt för den digitala marknaden

1.2. Berörda politikområden i den verksamhetsbaserade förvaltningen och budgeteringen¹

Politikområde: Inre marknaden

Digitala Europa

Budgetkonsekvenserna avser de nya uppgifter som anförtrots kommissionen, däribland de direkta tillsynsuppgifterna.

1.3. Typ av förslag eller initiativ

☒ ☐ Ny åtgärd

☐ Ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd²

☐ Befintlig åtgärd vars genomförande förlängs i tiden

☐ Tidigare åtgärd som omformas till eller ersätts av en ny

1.4. Mål

1.4.1. Fleråriga strategiska mål för kommissionen som förslaget eller initiativet är avsett att bidra till

Det allmänna syftet med detta initiativ är att säkerställa en väl fungerande inre marknad genom att främja effektiv konkurrens på digitala marknader, särskilt en konkurrensutsatt och rättvis miljö för onlineplattformar. Detta mål bidrar till den strategiska kurs som anges i meddelandet ”Att forma Europas digitala framtid”.

1.4.2. Specifika mål eller verksamheter inom den verksamhetsbaserade förvaltningen och budgeteringen som berörs

Åtgärda marknadsmisslyckanden för att säkerställa öppna och konkurrenskraftiga digitala marknader för ökad innovation och ökat valfrihet för konsumenterna.

Att ta itu med grindvaktens otillbörliga beteende.

Att öka enhetligheten och rättssäkerheten för att bevara den inre marknaden.

¹ [I denna fotnot förklaras vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen].

² I den mening som avses i artikel 54.2 a och b i budgetförordningen.

1.4.3. Verkan eller resultat som förväntas

Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.

Insatser som syftar till att öka konkurrensen inom den digitala sektorn skulle ge ett betydande positivt och växande bidrag för att uppnå alla potentiella fördelar med en digital inre marknad, vilket också skulle leda till lägre priser och större valfrihet för konsumenterna, produktivitetsvinster och innovation.

Effektivitetsvinster från den digitala inre marknaden skulle bidra till en BNP-ökning på 1,5 % per år fram till 2030 och skapa mellan 1 och 1,4 miljoner arbetstillfällen³. Effekterna av en effektivare digital inre marknad varierar mellan 0,44 och 0,82 % av BNP och mellan 307 000 och 561 000 ytterligare heltidsekvivalenter.

Att ta itu med grindvaktens otillbörliga affärsmetoder skulle ha en positiv inverkan på den onlinebaserade plattformsekonomin i allmänhet. De planerade åtgärderna skulle begränsa de dämpande effekter som det otillbörliga beteendet har på försäljningen. Företagen, särskilt de mindre företagen, skulle vara mer säkra på att samarbeta med grindvakter om de senare tvingas följa tydliga rättviseregler.

En regleringsåtgärd förväntas inte bara leda till ökad försäljning via mindre plattformar, utan också ha en positiv inverkan på marknadstillväxten. Det skulle stärka förtroendet för plattformarnas företagsklimat, eftersom de föreskriver en anpassningsbar ram som bygger på både en tydlig uppsättning skyldigheter och en flexibel förteckning över skyldigheter som är föremål för en bedömning av om beteendena är tillämpliga i det specifika fallet.

Fördelarna kan förväntas leda till större innovationspotential bland mindre företag och förbättrad kvalitet på tjänsterna, vilket leder till ökad välfärd för konsumenterna. Om man antar att planerade interventioner skulle minska konkurrensasymmetrin mellan grindvakter och andra plattformar skulle ett konsumentöverskott kunna beräknas till 13 miljarder euro, dvs. en ökning på omkring 6 % jämfört med referensscenariot.

1.4.4. Indikatorer för bedömning av resultat eller verkan

Angi vilka indikatorer som ska användas för att följa upp hur förslaget eller initiativet genomförs.

Specifikt mål	Operativa mål	Potentiella mätindikatorer
Öka samstämmigheten och rättssäkerheten i miljön för onlineplattformar på den inre marknaden	Begränsa de olika nationella regleringsåtgärderna Säkerställa en enhetlig tolkning av skyldigheterna	Antal regleringsåtgärder på nationell nivå Antal begäranden om förtydligande per år
Ta itu med grindvaktens plattformars otillbörliga beteende	Förebygga identifierade otillbörliga metoder för självföreträde	Antal efterlevnadsingripanden från kommissionens sida per grindvaktens plattform per år Antal sanktionsbeslut per grindvaktens plattform per år

³ M. Christensen, A. Conte, F. Di Pietro, P. Lecca, G. Mandras, & S. Salotti (2018), The third pillar of the Investment Plan for Europe: An impact assessment using the RHOMOLO model (No. 02/2018). JRC Working Papers on Territorial Modelling and Analysis.

Åtgärda marknadsmisslyckanden för att säkerställa öppna och konkurrenskraftiga digitala marknader för ökad innovation och ökat valfrihet för konsumenterna.	Förhindra otillbörliga metoder när det gäller tillgång till grindvaksplattformars tjänster och plattformar	Andel användare som erbjuder olika plattformar eller tjänster samtidigt (multihoming)
	Förhindra otillbörliga datarelaterade metoder och säkerställa efterlevnad av skyldigheter	Andel användare som byter mellan olika plattformar och tjänster

1.5. Motivering till förslaget eller initiativet

1.5.1. Behov som ska tillgodoses på kort eller lång sikt

Förordningen bör vara direkt tillämplig efter sex månader från det att den antas, och vid den tidpunkten bör EU:s styrning göra det möjligt att införa effektiva förfaranden för att beteckna centrala plattformstjänster och kontrollera efterlevnaden av reglerna. Vid den tidpunkten kommer kommissionen därför att ges befogenhet att fatta beslut om att beteckna grindvakter, med angivande av de åtgärder som den berörda grindvakten bör vidta, genomföra marknadsundersökningar och vara beredd att utöva andra utrednings-, verkställighets- och övervakningsbefogenheter.

Samtidigt ska medlemsstaterna ha utsett företrädare till den rådgivande kommittén för digitala marknader.

1.5.2. Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå

Med ”mervärdet i unionens intervention” i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.

Skäl för åtgärder på europeisk nivå (ex ante):

För att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl omfattar ingripandet bland annat bestämmelser om ett lämpligt regelverk för centrala plattformstjänster som fungerar som grindvakter. Genom att främja effektiv konkurrens på digitala marknader och i synnerhet en öppen och rättvis miljö för onlineplattformar främjar det förtroende, innovation och tillväxt på den inre marknaden.

Det pågår en ökande fragmentering av den regleringsmässiga situationen och tillsynen i unionen, eftersom medlemsstaterna åtgärdar plattformrelaterade problem på nationell nivå. Detta är inte optimalt med tanke på plattformsekonomin gränsöverskridande karaktär och grindvaksplattformarnas systemvikt för den inre marknaden. Olikartad fragmentering skulle kunna skapa rättsosäkerhet och större regelbördor för deltagare i plattformsekonomin. En sådan fragmentering medför en risk för nystartade företags och mindre företags expansion och för deras möjlighet att blomstra på digitala marknader.

Detta initiativ syftar därför till att förbättra en enhetlig och effektiv tillsyn över och efterlevnad av åtgärder mot centrala plattformstjänster.

Förväntat mervärde för unionen (ex post):

Detta initiativ förväntas leda till större innovationspotential bland mindre företag och förbättrad kvalitet på tjänsterna. Genom att bevara den inre marknaden för

plattformsbaserad gränsöverskridande handel skulle detta leda till en vinst på 92,8 miljarder euro fram till 2025⁴.

Vad gäller mervärdet i samband med efterlevnaden av åtgärder skapar initiativet betydande effektivitetsvinster. Om man antar att planerade ingripanden skulle minska konkurrensasymmetrin mellan grindvakter och andra plattformar, skulle ett konsumentöverskott kunna beräknas till 13 miljarder euro.

1.5.3. Huvudsakliga erfarenheter från liknande försök eller åtgärder

Direktiv 2000/31/EG om elektronisk handel utgör den centrala ramen för den inre marknadens funktion och övervakningen av digitala tjänster och fastställer en grundläggande struktur för en allmän samarbetsmekanism mellan medlemsstaterna, som i princip omfattar alla krav som är tillämpliga på digitala tjänster. Utvärderingen av direktivet pekade på brister i flera aspekter av denna samarbetsmekanism,⁵ bland annat viktiga förfarandemässiga aspekter såsom avsaknaden av tydliga tidsramar för svar från medlemsstaterna i kombination med en allmän brist på lyhördhet för begäranden från deras motparter.

På nationell nivå har vissa medlemsstater redan börjat anta nationella regler som svar på de problem som är förknippade med grindvaktens beteende inom den digitala sektorn. Det finns redan en fragmentering när det gäller plattformsspecifik reglering, till exempel när det gäller transparenskrav och klausuler om mest gynnsam nation. Skillnader i fragmenteringen leder till rättsosäkerhet och större regelbördor för dessa aktörer. Det anses därför vara nödvändigt med insatser på EU-nivå.

1.5.4. Förenlighet med andra finansieringsformer och eventuella synergieffekter

Detta initiativ fungerar som hävstång för befintlig plattformreglering utan att stå i konflikt med den, samtidigt som det föreskriver en effektiv och proportionerlig mekanism för efterlevnadskontroll som motsvarar behovet av att strikt genomdriva de riktade skyldigheterna gentemot ett begränsat antal leverantörer av gränsöverskridande plattformar som fungerar som viktiga nätportar genom vilka företagsanvändare kan nå konsumenter.

Till skillnad från P2B-förordningen föreskriver förordningen ingripande på EU-nivå mot en snäv uppsättning mycket exakta otillbörliga metoder som tillämpas av en begränsad grupp av stora, gränsöverskridande grindvakter. Denna mekanism för efterlevnadskontroll på EU-nivå är förenlig med kontrollen av att P2B-förordningen efterlevs. Grindvakter integrerar flera gränsöverskridande centrala plattformstjänster, och en central tillsynsmyndighet på EU-nivå med starka utredningsbefogenheter krävs både för att förhindra fragmenterade resultat och för att förhindra att de nya reglerna kringgås. I detta syfte kan den nya tillsynsmyndigheten på EU-nivå dra nytta av den transparens som varje onlinebaserad förmedlingstjänst och sökmotor måste tillhandahålla enligt P2B-förordningen avseende metoder som kan vara olagliga uttryckligen enligt förteckningen över skyldigheter – om de används av grindvakter.

⁴ Den gränsöverskridande e-handeln i Europa var värd 143 miljarder euro 2019, och 59 % av denna marknad genererades av e-marknadsplatser. Denna siffra beräknas öka till 65 % år 2025 (CNECT/GROW-undersökning).

⁵ Medlemsstaterna har vid upprepade tillfällen tagit upp dessa frågor vid det samråd som genomfördes 2019, det riktade samrådet 2020 samt i det öppna offentliga samrådet och diskussionen i expertgruppen för e-handel i oktober 2019.

Rättsakten om digitala tjänster kompletterar förslaget till uppdatering av e-handelsdirektivet inom ramen för rättsakten om digitala tjänster. Rättsakten om digitala tjänster är ett övergripande initiativ som fokuserar på frågor som onlinemellanhänders ansvar för innehåll från tredje part, användarnas säkerhet online eller asymmetriska krav på tillbörlig aktsamhet för olika leverantörer av informationssamhällets tjänster beroende på typen av samhällsrisker som sådana tjänster utgör, gäller detta initiativ ekonomiska obalanser, grindvaktens otillbörliga affärsmetoder och de negativa konsekvenserna av dessa, såsom försvagad konkurrens på plattformsmarknaderna. I den mån rättsakten om digitala tjänster omfattar ett asymmetriskt synsätt som kan innebära strängare krav på tillbörlig aktsamhet för mycket stora plattformar, kommer konsekvens att säkerställas vid fastställandet av relevanta kriterier, samtidigt som hänsyn tas till initiativens olika syften.

1.6. Tid under vilken åtgärden kommer att pågå respektive påverka resursanvändningen

☐ Förslag eller initiativ som pågår under **begränsad tid**

– ☐ Förslaget eller initiativet ska gälla från [den DD/MM]ÅÅÅÅ till [den DD/MM]ÅÅÅÅ.

– ☐ Det påverkar resursanvändningen från ÅÅÅÅ till ÅÅÅÅ.

☒ Förslag eller initiativ som pågår under en **obegränsad tid**

– Efter en inledande period 2022–2027,

– beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7. Planerad metod för genomförandet⁶

☒ **Direkt förvaltning** som sköts av kommissionen

– ☒ av dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;

– ☐ av genomförandeorgan

☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☐ **Indirekt förvaltning** genom delegering av budgetgenomförandet till

– ☐ tredjeländer eller organ som de har utsett

– ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)

– ☐ EIB och Europeiska investeringsfonden

– ☐ organ som avses i artiklarna 208 och 209 i budgetförordningen

– ☐ offentligrättsliga organ

– ☐ privaträttsliga organ som anförtratts uppgifter som faller inom offentlig förvaltning och som lämnat tillräckliga ekonomiska garantier

– ☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtratts genomförandet av ett offentlig-privat partnerskap och som lämnar tillräckliga ekonomiska garantier

– ☐ personer som anförtratts ansvaret för genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp som följer av avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som anges i den grundläggande rättsakten

– Vid fler än en metod, ange kompletterande uppgifter under "Anmärkningar".

Anmärkningar

--

⁶ Närmare förklaringar av de olika metoderna för genomförande med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. FÖRVALTNING

2.1. Bestämmelser om uppföljning och rapportering

Ange intervall och andra villkor för sådana åtgärder

Förordningen kommer att ses över och utvärderas vart tredje år. I samband med tillämpningen av åtgärderna kommer kommissionen dessutom att genomföra flera övervakningsåtgärder i sin fortlöpande utvärdering av åtgärdernas effektivitet och ändamålsenlighet, inbegripet övervakning och analys av nya frågor. I synnerhet kan en översyn krävas när ytterligare regler, bland annat om verkställighet, är nödvändiga för att säkerställa att digitala marknader i hela EU är öppna och rättvisa.

Kommissionen ska rapportera resultaten till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.

2.2. Administrations- och kontrollsystem

2.2.1. Risker som identifierats

När det gäller genomförandet av förordningen kan följande huvudsakliga risker identifieras:

Risker för förordningens effektivitet på grund av rättslig osäkerhet när det gäller vissa centrala aspekter av skyldigheterna,

Risker för förordningens effektivitet, eventuellt på grund av väsentliga förändringar i sakförhållandena.

När det gäller utgifter kan följande huvudsakliga risker identifieras:

Risk för att utvalda sektorse experter är av dålig kvalitet och bristfälligt tekniskt genomförande, vilket minskar övervakningens effekt på grund av otillräckliga urvalsförfaranden, brist på expertis eller otillräcklig övervakning.

Risk för ineffektiv och verkningslös användning av medel som tilldelats för upphandling (ibland ett begränsat antal ekonomiska leverantörer, vilket gör det svårt att jämföra priser).

Risk när det gäller förvaltningen av it-projekt, särskilt i fråga om förseningar, kostnadsöverskridanden och styrningen i allmänhet.

2.2.2. Uppgifter om det interna kontrollsystemet

När det gäller genomförandet av förordningen planeras följande interna kontrollsystem:

Det kan krävas en dialog mellan kommissionen och den berörda grindvakten för att säkerställa att de åtgärder som övervägs eller genomförs av grindvakterna bättre uppnår sina mål. Genom att införa möjligheten till en sådan dialog kan man förvänta sig att initiativet blir mer effektivt när det gäller att ta itu med otillbörliga metoder som hämmar marknadens öppenhet och konkurrensen. Det kommer samtidigt att vara proportionerligt för de berörda grindvakterna, eftersom de skulle ha ett visst utrymme för skönsmässig bedömning vid genomförandet av åtgärder som på ett effektivt sätt säkerställer att de fastställda skyldigheterna fullgörs.

Betecknandet av grindvakten ska också omprövas regelbundet om det skulle ske en väsentlig förändring av något av de sakförhållanden som låg till grund för beslutet

om betecknande och om beslutet grundades på ofullständig, oriktig eller vilseledande information från företagen.

Slutligen omfattar detta initiativ en dynamisk mekanism som gör det möjligt att uppdatera förteckningen över skyldigheter om nya metoder bedöms vara otillbörliga efter en marknadsundersökning.

När det gäller utgifter planeras följande interna kontrollsystem:

Dessa risker i samband med utgifter kan minskas genom bättre riktade förslag och upphandlingsdokument och genom att förenklade förfaranden används i enlighet med den senaste budgetförordningen. Verksamheten när det gäller ekonomiska resurser kommer huvudsakligen att genomföras genom offentlig upphandling med direkt förvaltning. Därför anses riskerna vad gäller laglighet och korrekthet vara (mycket) små.

Många av dessa risker är kopplade till projektens inneboende karaktär och kommer att minskas genom lämpliga projektförvaltningssystem och lämplig projektförvaltningsrapportering, inbegripet riskrapporter som vid behov kommer att lämnas till den verkställande ledningen.

Ramen för intern kontroll bygger på genomförandet av kommissionens principer för intern kontroll. I enlighet med kraven i budgetförordningen är ett viktigt mål för kommissionens strategi för en resultatinriktad budget att säkra kostnadseffektiviteten vid utformningen och genomförandet av förvaltnings- och kontrollsystem som ska förhindra eller identifiera och korrigera fel. Därför bör kontrollerna vara mer ingående och frekventa på mer riskfyllda områden och syfta till att säkra kostnadseffektivitet.

Det kommer att finnas en ständig koppling till det politiska arbetet, vilket kommer att säkerställa den flexibilitet som krävs för att anpassa resurserna till de faktiska politiska behoven på ett område där det ofta sker ändringar.

2.2.3. *Beräknade kostnader för och fördelar med kontroller – bedömning av förväntad risk för fel*

Kostnaderna för kontroller beräknas uppgå till mindre än 3 % av de totala utgifterna. Nyttan av kontroller i icke-finansiella termer omfattar följande: bättre valuta för pengarna, avskräckande effekt, effektivitetsvinster, systemförbättringar och efterlevnad av bestämmelser.

Riskerna mildras på ett effektivt sätt genom kontroller på plats, och risken för fel beräknas till mindre än 2 %.

2.3. **Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oegentligheter/oriktigheter**

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade)

Åtgärderna för förebyggande och skydd är inriktade på att öka insynen i ledningsmöten och kontakter med berörda parter, i enlighet med bästa praxis för offentlig upphandling, inbegripet användning av e-upphandling och e-inlämning. Åtgärderna kommer också att bidra till att förhindra och upptäcka eventuella intressekonflikter.

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

- Befintliga budgetrubriker (även kallade ”budgetposter”)

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ av utgifter	Bidrag			
		Diff./Icke-diff. ¹	från Eftaländer ²	från kandidatländer ³	från tredjeländer	enligt artikel 21.2 b i budgetförordningen
1	03 02 Programmet för den inre marknaden (inklusive små och medelstora företag)	Diff.	JA	NEJ	NEJ	NEJ
1	02 04 05 01 Programmet för ett digitalt Europa	Diff.	JA	NEJ	NEJ	NEJ
7	20.0206 Andra administrativa utgifter	Icke-diff.	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ

¹ Diff. = differentierade anslag / Icke-diff. = icke-differentierade anslag.

² Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

³ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidatländer i västra Balkan.

3.2. Beräknad inverkan på utgifterna

3.2.1. Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	1	Inre marknaden, innovation och digitalisering ¹
------------------------------------	---	--

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Efter 2027	TOTALT
Driftsanslag – 03 02 Programmet för den inre marknaden	Åtaganden	(1)	Ej tillämpligt	0 667	3 667	4 633	4 133	3 667	3 533		20 300
	Betalningar	(2)	Ej tillämpligt	0 333	2 167	4 150	4 383	3 900	3 600	1 767	20 300
Driftsanslag - 02 04 05 01 Programmet för ett digitalt Europa	Åtaganden	(1)	Ej tillämpligt	0 333	1 833	2 317	2 067	1 833	1 767		10 150
	Betalningar	(2)	Ej tillämpligt	0 167	1 083	2 075	2 192	1 950	1 800	0 883	10 150
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för programmet	Åtaganden = betalningar	(3)	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt		Ej tillämpligt
TOTALA anslag	Åtaganden	=1+3	Ej tillämpligt	1 000	5 500	6 950	6 200	5 500	5 300		30 450

¹ Fördelningen av budgeten mellan programmen är preliminär.

för RUBRIK 1 i den fleråriga budgetramen			igt								
	Betalningar	=2+3	Ej tillämpl igt	0 500	3 250	6 225	6 575	5 850	5 400	2 650	30 450

Rubrik i den fleråriga budgetramen	7	”Administrativa utgifter”
---------------------------------------	---	---------------------------

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Efter 2027	TOTALT
Personalresurser		Ej tillämpl igt	3 000	5 320	7 845	10 300	10 300	10 300		47 065
Övriga administrativa utgifter		Ej tillämpl igt	0 050	0 675	1 125	0 625	0 575	0 525		3 575
TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	Ej tillämpl igt	3 050	5 995	8 970	10 925	10 875	10 825		50 640

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Efter 2027	TOTALT
TOTALA anslag	Åtaganden	Ej tillämpl	4 050	11 495	15 920	17 125	16 375	16 125		81 090

för RUBRIKERN 1–7 i den fleråriga budgetramen		igt								
	Betalningar	Ej tillämpl igt	3 550	9 245	15 195	17 500	16 725	16 225	2 650	81 090

3.2.2. Beräknad inverkan på driftsanslagen

Det är inte möjligt att ge en uttömmande förteckning över resultat som ska uppnås med hjälp av åtgärdsanslag, genomsnittliga kostnader och antal på det sätt som krävs i detta avsnitt, eftersom det är fråga om ett nytt initiativ och det inte finns tidigare statistik att stödja sig på.

Förordningen syftar till att i) åtgärda marknadsmisslyckanden för att säkerställa öppna och konkurrenskraftiga digitala marknader för ökad innovation och ökat valfrihet för konsumenterna, ii) åtgärda grindvaktens otillbörliga beteende och iii) öka samstämmigheten och rättssäkerheten i onlineplattformsmiljön på en bevarad inre marknad. Alla dessa mål bidrar till att uppnå det allmänna syftet, dvs. att säkerställa en väl fungerande inre marknad (genom effektiv konkurrens på digitala marknader och genom en öppen och rättvis onlineplattformsmiljö.

För att uppnå dessa mål på bästa sätt planeras bland annat finansiering av följande åtgärder:

- 1) Beteckna leverantörer av centrala plattformstjänster som omfattas av förordningen genom ett deklaratoriskt förfarande.
- 2) Utföra marknadsundersökningar samt andra utredningsåtgärder, tillsynsåtgärder och övervakningsverksamhet.
- 3) Regelbundet se över specifika delar av förordningen och utvärdera förordningen.
- 4) Fortlöpande utvärdera de genomförda åtgärdernas effektivitet och ändamålsenlighet.
- 5) Underhålla, utveckla, hysa, driva och stödja ett centralt informationssystem i enlighet med relevanta sekretess- och datasäkerhetsstandarder.
- 6) Uppföljande expertutvärderingar, om sådana har utsetts.
- 7) Andra administrativa kostnader i samband med genomförandet av de olika åtgärderna, t.ex.
 - 7.i) kostnader i samband med tjänsteresor för personal, inbegripet vid inspektioner på plats,
 - 7.ii) kostnader i samband med anordnandet av möten, nämligen rådgivande kommittéer,
 - 7.iii) kostnader för personalutbildning, och
 - 7.iv) kostnader för expertrådgivning.

3.2.3. Beräknad inverkan på anslag av administrativ natur

3.2.3.1. Sammanfattning

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

År	2021	2022 ¹	2023	2024	2025	2026	2027	TOTALT
----	------	-------------------	------	------	------	------	------	--------

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen								
Personalresurser	Ej tillämpligt	3 000	5 320	7 845	10 300	10 300	10 300	47 065
Övriga administrativa utgifter	Ej tillämpligt	0 050	0 675	1 125	0 625	0 575	0 525	3 575
Delsumma RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	Ej tillämpligt	3 050	5 995	8 970	10 925	10 875	10 825	50 640

Utanför RUBRIK 7² of the multiannual financial framework								
Personalresurser	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt
Övriga utgifter av administrativ natur	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt
Delsumma utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt

TOTALT	Ej tillämpligt	3 050	5 995	8 970	10 925	10 875	10 825	50 640
---------------	-------------------	--------------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Personalbehov och andra administrativa kostnader ska täckas genom anslag inom generaldirektoratet som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

¹ Med år n avses det år då förslaget eller initiativet ska börja genomföras.

² Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

3.2.3.2. Beräknat personalbehov

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Rättsakten om digitala marknader är ett nytt lagstiftningsinitiativ som bidrar till den strategiska kurs som anges i meddelandet ”Att forma Europas digitala framtid”. Detta har en övergripande karaktär och spänner över kommissionens olika behörighetsområden, t.ex. de som rör den inre marknaden, digitala tjänster och skydd av konkurrens.

För att säkerställa att företagen genomför förordningen måste förhandskontroller och övervakning, såsom betecknandet av grindvakter, övervakning av grindvaktens efterlevnad av reglerna, antagande av beslut om bristande efterlevnad, bedömning av ansökningar om undantag, marknadsundersökningar, verkställande av beslut och genomförandeakter, införas på EU-nivå. Vid beräkningen av budgeten och antalet anställda som krävs för initiativet har ansträngningar gjorts för att skapa synergieffekter och bygga vidare på befintliga ramar för att undvika behovet av att börja från noll, vilket skulle kräva ännu mer personal än den nuvarande beräkningen.

Även om synergieffekter i fråga om personal, kunskap och infrastruktur kan hittas inom de tre ledande generaldirektoraten och kommissionens avdelningar, går initiativets betydelse och omfattning utöver den nuvarande ramen. Kommissionen kommer dessutom att behöva öka sin närvaro på de digitala marknaderna eftersom förordningen föreskriver lagstadgade tidsfrister, vilket också innebär att resurser måste anslås till dessa uppgifter utan dröjsmål. För närvarande är det inte möjligt att omfördela de personalresurser som krävs inom de tre ledande generaldirektoraten utan att äventyra alla andra tillsynsområden. Det är därför viktigt att även omplacera personal från källor utanför de tre ledande generaldirektoraten om vi ska kunna uppnå initiativets mål och målen för de tre ledande generaldirektoraten.

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Efter 2027
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)								
Huvudkontoret eller kommissionens kontor i medlemsstaterna		20	30	43	55	55	55	55
Delegationer								
Forskning								
• Extern personal (i heltidsekvivalenter) – kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter, vikarier och unga experter³								
Rubrik 7								
Som finansieras genom RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	- vid huvudkontoret			10	17	25	25	25
	- vid delegationer							

³ [Denna fotnot förklarar vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen].

Finansierat av ramanslagen för programmet ⁴	- vid huvudkontoret								
	- vid delegationer								
Forskning									
Annat (specificera)									
TOTALT			20	40	60	80	80	80	80

Personalbehoven ska täckas med personal inom generaldirektoratet som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	Anta beslut om betecknande och genomföra marknadsundersökningar i syfte att beteckna grindvakter. Övervaka efterlevnaden av förteckningen över skyldigheter och, i förekommande fall, fatta beslut om bristande efterlevnad. Genomföra marknadsundersökningar med avseende på nya tjänster och nya metoder Förbereda och utarbeta genomförandeakter och delegerade akter i enlighet med denna förordning
Extern personal	Anta beslut om betecknande och genomföra marknadsundersökningar i syfte att beteckna grindvakter. Övervaka efterlevnaden av förteckningen över skyldigheter och, i förekommande fall, fatta beslut om bristande efterlevnad. Genomföra marknadsundersökningar med avseende på nya tjänster och nya metoder Förbereda och utarbeta genomförandeakter och delegerade akter i enlighet med denna förordning

⁴

Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).

3.2.4. *Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen*

- ☒ Förslaget/initiativet är förenligt med den gällande fleråriga budgetramen.

Initiativet kan finansieras fullständigt genom omfördelningar inom den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen. Budgetkonsekvenserna för driftsanslagen kommer helt och hållet att täckas av anslagen i den fleråriga budgetramen 2021–27 inom ramen för finansieringsramarna för programmen för ett digitalt Europa och för den inre marknaden.

- ☐ Förslaget/initiativet kräver omfördelningar under den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen
- ☐ Förslaget/initiativet förutsätter att flexibilitetsmekanismen utnyttjas eller att den fleråriga budgetramen revideras.

3.2.5. *Bidrag från tredje part*

- Det ingår inga bidrag från tredje part i det aktuella förslaget eller initiativet

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

Initiativet har följande ekonomiska konsekvenser för andra inkomster:

Inkomsternas storlek kan inte beräknas i förväg, eftersom det rör sig om böter för företag som inte fullgör de skyldigheter som föreskrivs i förordningen.

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Budgetrubrik i den årliga budgetens inkomstdel: Kapitel 42 – böter och sanktioner	Belopp som förts in för det innevarande budgetåret	Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna						
		År n	År n+1	År n+2	År n+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)		
Artikel			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

BILAGA **till FINANSIERINGSÖVERSIKTEN FÖR RÄTTSAKT**

Benämning på förslaget/initiativet:

Europaparlamentets och rådets förordning om en rättsakt för den digitala marknaden

STORLEK PÅ OCH KOSTNAD FÖR PERSONALBEHOVET

KOSTNAD FÖR ÖVRIGA ADMINISTRATIVA UTGIFTER

METOD FÖR BERÄKNING AV KOSTNADERNA

Personalresurser

Övriga administrativa utgifter

YTTERLIGARE ANMÄRKNINGAR till FINANSIERINGSÖVERSIKTEN
och dess BILAGA

Bilagan ska fogas till finansieringsöversikten under internremissen.

Tabellerna används som källa för tabellerna i finansieringsöversikten för rättsakten. De är uteslutande avsedda för internt bruk inom kommissionen.

Kostnad för personalbehovet

Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027		TOTALT	
		Heltidsekvivalent	Anslag	Heltidsekvivalent	Anslag	Heltidsekvivalent	Anslag	Heltidsekvivalent	Anslag	Heltidsekvivalent	Anslag	Heltidsekvivalent	Anslag	Heltidsekvivalent	Anslag	Heltidsekvivalent	Anslag
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)																	
Huvudkontoret eller kommissionens kontor i medlemsstaterna	AD			17	2 550	25	3 750	37	5 550	47	7 050	47	7 050	47	7 050		33 000
	AST			3	0 450	5	0 750	6	0 900	8	1 200	8	1 200	8	1 200		5 700
• Extern personal ¹																	
Ramanslag	AC					6	0 480	10	0 800	15	1,2	15	1 200	15	1 200		4 880
	END					4	0 340	7	0 595	10	0 850	10	0 850	10	0 850		3 485
	INT																
Delsumma – RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen				20	3 000	40	5 320	60	7 845	80	10 300	80	10 300	80	10 300		47 065

De administrativa kostnaderna ska täckas genom anslag som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga och/eller som har omfördelats, om så krävs kompletterade med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till befintliga begränsningar i fråga om budgetmedel.

¹ AC = kontraktanställda, AL = lokalanställda, END = utsända nationella experter, INT= vikarier, JPD = unga experter som arbetar vid delegationerna.

Kostnad för övriga administrativa utgifter

Förslaget/initiativet kräver att driftsanslag tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
Vid huvudkontoret								
Utgifter för tjänsteresor och representation	--	--	0 050	0 050	0 050	0 050	0 050	0 250
Rådgivande kommittéer	--	0 050	0 100	0 150	0 150	0 150	0 150	0 750
Studier och samråd	--	--	0 500	0 900	0 400	0 350	0 300	2 450
Utbildning av personal	--	--	0 025	0 025	0 025	0 025	0 025	0 125
Informations- och förvaltningssystem	--	--	--	--	--	--	--	--
IKT-utrustning och IKT-tjänster ¹	--	--	--	--	--	--	--	--
Delsumma RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	--	0 050	0 675	1 125	0 625	0 575	0 525	3 575

¹ IKT: Informations- och kommunikationsteknik: DIGIT ska rådfrågas.

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
Utgifter för tekniskt och administrativt stöd (gäller ej extern personal) som finansieras från driftsanslag (f.d. "BA-poster")								
- vid huvudkontoret	--	--	--	--	--	--	--	--
- vid unionens delegationer	--	--	--	--	--	--	--	--
Andra administrativa utgifter för forskning	--	--	--	--	--	--	--	--
Andra budgetrubriker (ange vid behov)	--	--	--	--	--	--	--	--
IKT-utrustning och IKT-tjänster ²	--	--	--	--	--	--	--	--
Delsumma för belopp utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	--	--	--	--	--	--	--	--

1. TOTALT								
2. RUBRIK 7 och utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	--	0 050	0 675	1 125	0 625	0 575	0 525	3 575

De administrativa kostnaderna ska täckas genom anslag som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga och/eller som har omfördelats, om så krävs kompletterade med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till befintliga begränsningar i fråga om budgetmedel.

² IKT: Informations- och kommunikationsteknik; DIGIT ska rådfrågas.

Metod för beräkning av kostnaderna

Personalresurser

Rättsakten om digitala marknader är ett nytt lagstiftningsinitiativ som bidrar till den strategiska kurs som anges i meddelandet ”Att forma Europas digitala framtid”. Detta har en övergripande karaktär och spänner över kommissionens olika behörighetsområden, t.ex. de som rör den inre marknaden, digitala tjänster och skydd av konkurrens.

För att säkerställa att företagen genomför förordningen måste förhandskontroller och övervakning, såsom betecknandet av grindvakter, övervakning av grindvakters efterlevnad av reglerna, antagande av beslut om bristande efterlevnad, bedömning av ansökningar om undantag, marknadsundersökningar, verkställande av beslut och genomförandeakter, införas på EU-nivå.

Vid beräkningen av budgeten och antalet anställda som krävs för initiativet har ansträngningar gjorts för att skapa synergieffekter och bygga vidare på befintliga ramar för att undvika behovet av att börja från noll, vilket skulle kräva ännu mer personal än den nuvarande beräkningen.

Även om synergieffekter i fråga om personal, kunskap och infrastruktur kan hittas inom de tre ledande generaldirektoraten och kommissionens avdelningar, går initiativets betydelse och omfattning utöver den nuvarande ramen. Kommissionen kommer dessutom att behöva öka sin närvaro på de digitala marknaderna eftersom förordningen föreskriver lagstadgade tidsfrister, vilket också innebär att resurser måste anslås till dessa uppgifter utan dröjsmål. För närvarande är det inte möjligt att omfördela de personalresurser som krävs inom de tre ledande generaldirektoraten utan att äventyra alla andra tillsynsområden. Det är därför viktigt att även omplacera personal från källor utanför de tre ledande generaldirektoraten om vi ska kunna uppnå initiativets mål och målen för de tre ledande generaldirektoraten.

1. RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen

• Tjänstemän och tillfälligt anställda

Under förutsättning att den kommer att antas senast 2022 kommer kommissionen att behöva avsätta de resurser som krävs för att den ska kunna fullgöra sina nya uppgifter, inbegripet antagandet av de genomförandeakter och delegerade akter som föreskrivs i förordningen.

Från och med den dag då skyldigheterna börjar tillämpas (2022) beräknas det att nya uppgifter med anknytning till rättsakten om digitala marknader (beteckna grindvakter, övervaka att grindvakter följer reglerna, anta beslut om bristande efterlevnad, bedöma ansökningar om undantag, genomföra marknadsundersökningar och verkställa de beslut som fattas, genomföra rättsakter) inledningsvis kräver ytterligare 20 heltidsekvivalenter (17 AD + 3 AST), vilket kommer att öka till 55 heltidsekvivalenter (47 AD + 8 AST) fram till 2025.

• Extern personal

Från och med det andra året för tillämpning av skyldigheterna (2023) beräknas det att nya uppgifter med anknytning till rättsakten för digitala marknader (beteckna grindvakter, övervaka att grindvakter följer reglerna, anta beslut om bristande efterlevnad, bedöma ansökningar om undantag, genomföra marknadsundersökningar och verkställa de beslut som fattas, genomföra rättsakter) inledningsvis kräver ytterligare 10 heltidsekvivalenter (6 AC + 4 END), vilket ökar till 25 heltidsekvivalenter (15 AC + 10 END) fram till 2025.

2. Utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen

• Enbart tjänster som finansieras via forskningsbudgeten - Ej tillämpligt

• Extern personal – Ej tillämpligt

Övriga administrativa utgifter

3. RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen

Utgifter för tjänsteresor och representation

- Det beräknas att det behövs 10 undersökningar på plats av grindvakter per år från och med 2023. Den genomsnittliga kostnaden per undersökning beräknas till 5 000 euro per tjänsteresa, med antagande av 2 heltidsekvivalenter på plats med en varaktighet på 5 dagar.

Rådgivande kommittéer

- Fem möten i rådgivande kommittén beräknas äga rum under 2022, 10 under 2023 och 15 per år under perioden 2024–2027. Kostnaderna per möte beräknas uppgå till 10 000 euro.

Utbildning

- Utbildningsbudgeten för personalen är en viktig komponent när det gäller att säkerställa kvalitet och särskild kompetens på detta område. Kostnaderna beräknas uppgå till 25 000 euro per år.

Studier och samråd

- Utgifter för högt specialiserade sektorsexperter kommer att krävas för att ge tekniskt stöd vid betecknandet av grindvakter och för att övervaka efterlevnaden av de åtgärder som fastställts enligt denna förordning. Det beräknas att det kommer att utföras upp till 6–7 övervakningsstudier under perioden 2023–2027 med en komplexitet som sträcker sig från låg till mycket komplex, med kontraktsvärden på 50 000–1 000 000 euro. Det förväntas att behoven för dessa experter kommer att vara högre i början av perioden.

4. Utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen

Ej tillämpligt

Ytterligare kommentarer till finansieringsöversikten för rättsakt och dess bilaga

Driftsutgifterna kommer att delas mellan GD Konkurrens och GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag för programmet för den inre marknaden och GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik för programmet för ett digitalt Europa.

De administrativa utgifterna kommer att fördelas mellan GD Konkurrens, GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag och GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik.

--